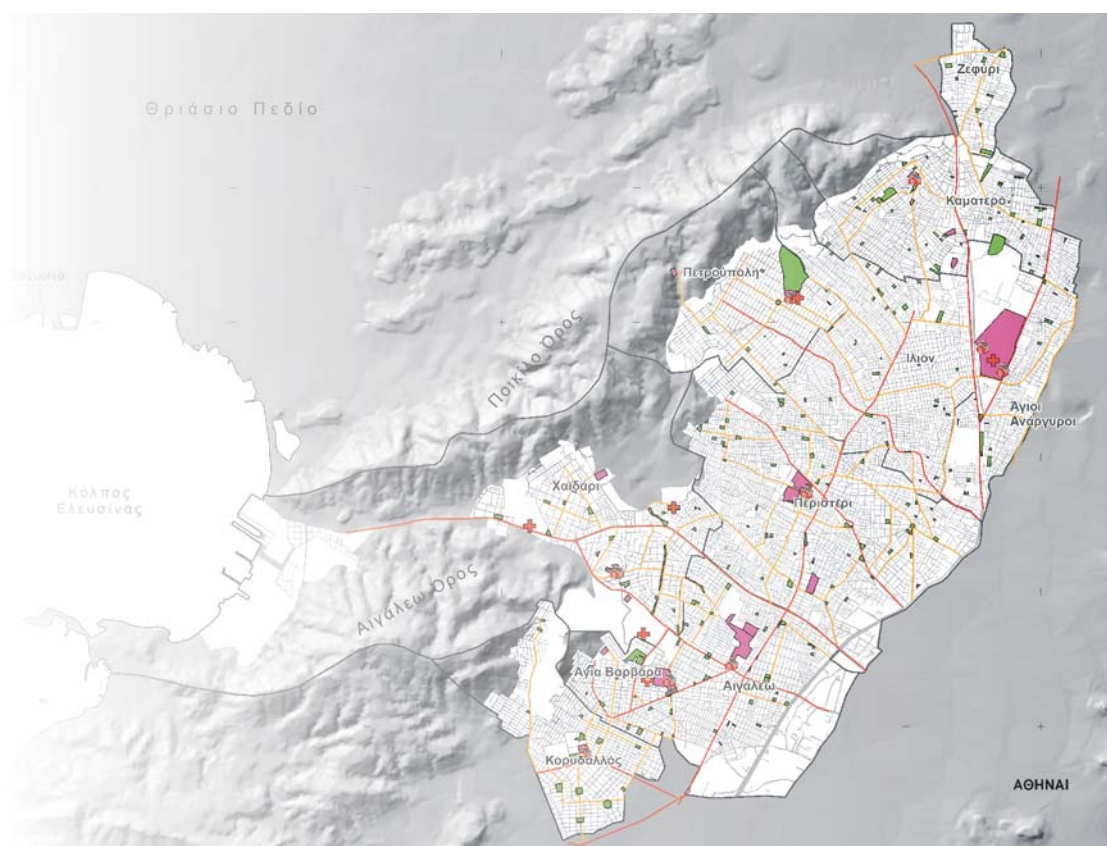

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Γ΄ ΦΑΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΤΟΜΟΣ Α΄: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

Δρ. **ΕΥΘΥΜΗΣ ΛΕΚΚΑΣ**

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ – ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ**

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΦΥΣΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

Γ' ΦΑΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Δρ. **ΕΥΘ. Λ. ΛΕΚΚΑΣ**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΙΝΟΥ – ΜΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Γεωλόγος MSc
Λ. ΓΟΥΛΙΩΤΗΣ, Υπ. Διδ. Γεωλόγος – Υδρογεωλόγος
Μ. ΔΙΑΚΑΚΗΣ, Υπ. Διδ. Γεωλόγος – Μηχανικός Περιβάλλοντος
Ε. ΚΩΤΣΗ, Γεωλόγος
Ι. ΔΕΛΑΚΟΥΡΙΔΗΣ, Γεωλόγος

ΑΘΗΝΑ 2011

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	5
1.1 Εισαγωγή	5
2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	7
2.1. Ο Νόμος Ν3013/2002	7
2.2. Το Σχέδιο «Ξενοκράτης»	8
2.3. Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανά Καταστροφή	10
3. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ	12
3.1. Γενικά	12
3.2. Το νέο πρόγραμμα «Καλλικράτης»	14
3.3. Σχεδιασμός και εφαρμογή Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Ο.Τ.Α.	17
4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ	19
4.1. Διοικητική Διάρθρωση των Δήμων που υπάγονται στον ΑΣΔΑ	19
4.2. Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΑΣΔΑ	21
4.3. Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ)	23
4.4. Ομάδες Επέμβασης	25
5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ	31
5.1. Δράσεις Γραφείων.....	31
5.2. Δράσεις Διευθύνσεων	32
5.3. Δημοτικές επιχειρήσεις και Νομικά Πρόσωπα Δυτικής Αθήνας	37
6. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	38
7. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (ΑΣΔΑ)	53
7.1. Γενικά	53
7.2. Μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων στην Δυτική Αθήνα.....	54
7.3. Μνημόνιο Ενεργειών Δυτικής Αθήνας για τους Σεισμούς.....	57
8. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ.....	62

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίν. 1.1 Στάδια Επιχειρησιακής Οργάνωσης Πολιτικής Προστασίας	6
Πίν. 1.2 Πεδία της βάσης δεδομένων του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου.....	25
Πίν. 1.3 Πεδία της βάσης δεδομένων για τις ομάδες επέμβασης	28
Πίν. 1.4 Στάδια ενεργοποίησης Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών.....	33
Πίν. 1.5 Στάδια ενεργοποίησης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών.	35
Πίν. 1.6 Στάδια ενεργοποίησης της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής.....	37
Πίν. 1.7 Πίνακας εξοπλισμού των δήμων του ΑΣΔΑ.	40

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικ. 1.1 Ο Διεθνής συμβολισμός της Πολιτικής Προστασίας.....	8
Εικ. 1.2 Γενικό Διάγραμμα Ροής Πληροφοριών, (Σχέδιο Ξενοκράτης).....	10
Εικ. 1.3 Διάγραμμα σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας	13
Εικ. 1.4 Όργανα Σχεδιασμού και εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας σε Νομαρχιακό Επίπεδο (ΣΝΟ).....	16
Εικ. 1.5 Χωρική Κατανομή της Περιφέρειας Αττικής με βάση το πρόγραμμα «Καλλικράτης».....	20
Εικ. 1.6 Σύνθεση και αρμοδιότητες του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου	24

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1.1 Εισαγωγή

Τις τελευταίες δεκαετίες, σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, καταγράφονται συστηματικές δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αποτελεσματική διαχείριση καταστροφών που προκαλούνται από την εκδήλωση φυσικών φαινομένων και τεχνολογικών ατυχημάτων. Οι δράσεις αυτές συνοψίζονται ως το σύνολο των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών έναντι των κινδύνων από φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές και στοχεύουν στη μείωση των επιπτώσεων τους. Βασικές κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής πολιτικής για την αντιμετώπιση καταστροφών είναι:

- η πρόληψη, ετοιμότητα, επέμβαση, άμεση περίθαλψη και μελέτη των αιτίων των καταστροφών
- η ανάλυση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων των καταστροφών
- η βελτίωση των μέσων και μεθόδων πρόβλεψης όπου είναι εφικτό, π.χ. στις καταστροφές λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων.

Η αντιμετώπιση των φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών προϋποθέτει την εμπλοκή και συντονισμένη δράση πολλών υπηρεσιών και φορέων, καθώς και την εφαρμογή στρατηγικών, οι οποίες βασίζονται στο διεπιστημονικό σχεδιασμό, την προληπτική οργάνωση και τον κρατικό συντονισμό.

Η Επιχειρησιακή Οργάνωση μιας οργανωμένης κοινωνίας αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα διαχείρισης και αντιμετώπισης μιας φυσικής ή τεχνολογικής καταστροφής στοχεύοντας στην μείωση των άμεσων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων επιπτώσεων που αυτή ενδεχομένως να επιφέρει.

Ένα σύστημα επιχειρησιακής οργάνωσης σύμφωνα με την μέχρι σήμερα εμπειρία σε διεθνές επίπεδο, θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- **Θωράκιση** ενάντια σε κάθε είδους φυσικές ή τεχνολογικές καταστροφές.
- **Πρόβλεψη, αποτροπή ή ελαχιστοποίηση** των φυσικών ή τεχνολογικών κινδύνων και των καταστροφών που αυτοί συνεπάγονται
- Οργανωμένη, ταχεία και αποτελεσματική **επέμβαση** κατά την εκδήλωση της καταστροφής
- **Προστασία** τόσο του έμψυχου όσο και του άψυχου δυναμικού
- **Προστασία** του φυσικού αλλά και του δομημένου περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς
- **Μείωση** των καταστροφικών συνεπειών και ελαχιστοποίηση του κόστους αντιμετώπισης και αποκατάστασης της καταστροφής
- **Ελαχιστοποίηση** των επιπτώσεων στην οικονομία και στην ανάπτυξη
- **Έλεγχος** και **περιορισμό** των αλυσιδωτών δευτερογενών επιπτώσεων που συνήθως ακολουθούν μια καταστροφή

Η λειτουργία ενός μηχανισμού επιχειρησιακής οργάνωσης βασίζεται στην ορθολογιστική σχεδίαση των σταδίων της πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης (**Πίν. 1.1**).

Πίν. 1.1 Στάδια Επιχειρησιακής Οργάνωσης Πολιτικής Προστασίας

Στάδιο Α	ΠΡΟΛΗΨΗ	Περιλαμβάνει δράσεις που στοχεύουν στην ελαχιστοποίηση των δυνητικών επιπτώσεων των κινδύνων
Στάδιο Β	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ	Περιλαμβάνει δράσεις και μέτρα για την διασφάλιση της αποτελεσματικής αντιμετώπισης των επιπτώσεων της εκδήλωσης ενός κινδύνου, με στόχο να αποφευχθεί η καταστροφή
Στάδιο Γ	ΑΜΕΣΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ	Περιλαμβάνει δράσεις κατά την εκδήλωση της καταστροφής με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων και την παροχή βοήθειας στους πληγέντες
Στάδιο Δ	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	Περιλαμβάνει αποφάσεις και δράσεις μετά από μια καταστροφή με στόχο την αποκατάσταση των ομαλών συνθηκών διαβίωσης και του περιβάλλοντος.

1.2 Στόχοι της μελέτης

Το νομοθετικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας της χώρας, αποτελείται από τον **Νόμο 3013/2002** και την **Υπουργική Απόφαση 1299/2003** και συνιστά ένα σύγχρονο πλαίσιο που βρίσκεται σε αρμονία με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη το νομοθετικό πλαίσιο για την Πολιτική Προστασία, συγκεντρώθηκαν όλα τα διαθέσιμα επιστημονικά – τεχνικά δεδομένα που υφίστανται για την περιοχή ευθύνης του ΑΣΔΑ (γεωλογικά, γεωτεχνικά, χωροταξικά, πολεοδομικά κ.α. στοιχεία) και αξιοποιήθηκαν με στόχο:

- Την επιχειρησιακή οργάνωση των υπηρεσιών του ΑΣΔΑ
- Την μελέτη του πολεοδομικού και χωροταξικού ιστού για την σύνθεση σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

Η παρούσα μελέτη στοχεύει στην:

- **Επιχειρησιακή Οργάνωση του ΑΣΔΑ** με βάση το νομοθετικό πλαίσιο της Πολιτικής Προστασίας της χώρας (δράσεις πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης) για τους κινδύνους που απειλούν τη Δυτική Αθήνα.
- **Σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης** εναρμονισμένο με τις οδηγίες του εγχειριδίου σύνταξης ειδικών σχεδίων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Η σύνταξη του σχεδίου θα γίνει λαμβάνοντας υπόψη το υφιστάμενο σχέδιο έκτακτης ανάγκης που είχε συνταχθεί για τον ΑΣΔΑ στο παρελθόν, το οποίο θα επικαιροποιηθεί βάσει των υφιστάμενων χρήσεων γης, του νομοθετικού πλαισίου και των οδηγιών του ΟΑΣΠ και της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

2. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1. Ο Νόμος Ν3013/2002

Η βασική σχεδίαση Πολιτικής Προστασίας στην χώρα μας στηρίζεται στον **Ν. 3013/2002** (ΦΕΚ 102/Α'/2002) «Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις» όπως αυτός επαναδιατυπώθηκε με το **Π.Δ. 151/2004** (ΦΕΚ 107/Α'/2004) και συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του **Ν. 3536/2007** (ΦΕΚ 42/Α'/2007) «Ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».

Με τους νόμους αυτούς, ορίζεται ο σκοπός της Πολιτικής Προστασίας, εισάγονται οι σχετικές έννοιες και οι ορισμοί, περιγράφεται το δυναμικό και τα μέσα Πολιτικής Προστασίας αλλά και τα Όργανα Σχεδιασμού και Εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας καθώς και οι αρμοδιότητές τους σε κεντρικό και αποκεντρωμένο επίπεδο.

Η πολιτική προστασία της χώρας αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (ταχείας ή βραδείας εξέλιξης), τεχνολογικές (συμπεριλαμβανομένων βιολογικών, χημικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης κατά την διάρκεια ειρηνικής περιόδου. Στο πλαίσιο του ίδιου σκοπού περιλαμβάνεται η μέριμνα για τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά, τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τις υποδομές της χώρας με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των καταστροφών (**Εικ. 1.1**).

Για την επίτευξη του σκοπού αυτού:

- Εκπονούνται σχέδια και προγράμματα πρόληψης ανά κατηγορία κινδύνου, λαμβάνονται μέτρα ετοιμότητας και αναλαμβάνονται δράσεις πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης
- Αξιοποιείται το ανθρώπινο δυναμικό και χρησιμοποιούνται τα δημόσια και ιδιωτικά μέσα σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και
- Υποβάλλονται εισηγήσεις προς τα αρμόδια κατά περίπτωση Υπουργεία για την αναμόρφωση της αντίστοιχης νομοθεσίας.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΣΗΜΑΤΟΣ

Οι δύο παράπλευρες πλευρές του ισοσκελούς τριγώνου συμβολίζουν τις δράσεις πρόληψης και επέμβασης αντίστοιχα, ενώ η βάση του τριγώνου συμβολίζει τις δράσεις αποκατάστασης και αρωγής στους πληγέντες.

Εικ. 1.1 Ο Διεθνής συμβολισμός της Πολιτικής Προστασίας.

2.2. Το Σχέδιο «Ξενοκράτης»

Με την **Υ.Α. 1299/2003** (ΦΕΚ 423 Β΄/10-4-2003) εγκρίθηκε το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» όπως αυτό συμπληρώθηκε με την Υ.Α. 3384/2006 (ΦΕΚ 776/28-6-06) έγκρισης του Ειδικού Σχεδίου για την «Διαχείριση Ανθρώπινων Απωλειών».

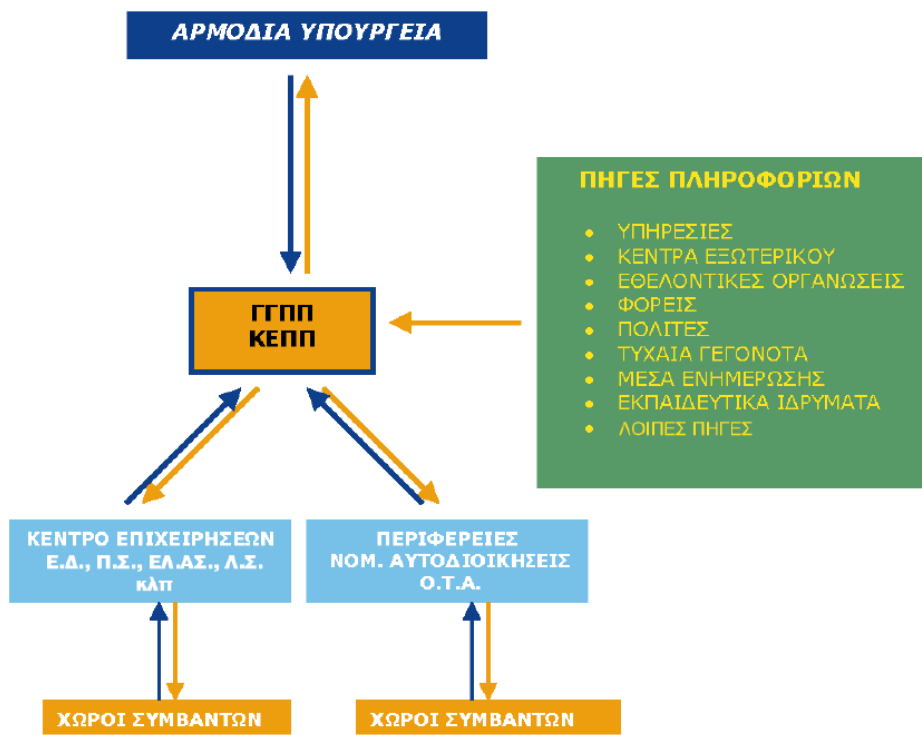
Το Σχέδιο "Ξενοκράτης" αποτελεί τη βάση σχεδίασης και ενεργειών του κρατικού μηχανισμού – σε όλα τα επίπεδα διοίκησης - για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από την εκδήλωση πάσης φύσεως κινδύνων. Με το σχέδιο αυτό, ορίζονται οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς, καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις δυνάμεις Πολιτικής Προστασίας σε όλα τα επίπεδα.

Σκοπός του Γενικού Σχεδίου είναι η διαμόρφωση ενός γενικού πλαισίου αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφικών φαινομένων και ως εκ τούτου, στα πλαίσια του δυνατού, της προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Συγκεκριμένα:

- Προσδιορίζονται οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις επιχειρησιακές δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα.
- Παρέχονται ουσιώδη στοιχεία στις αρμόδιες υπηρεσίες για την εκτίμηση καταστάσεων, αξιολόγηση κινδύνων, επισήμανση ευπαθών χώρων και ακολούθως εκπόνηση ειδικών σχεδίων στα πλαίσια του γενικού σχεδίου «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» προς αντιμετώπιση των κατά περίπτωση κινδύνων.
- Δίδονται κατευθυντήριες γραμμές για την χάραξη στρατηγικών και τακτικών, την ορθή οργάνωση και εξοπλισμό των υπηρεσιών και διαμόρφωση επιχειρησιακής φιλοσοφίας, για την έγκαιρη κινητοποίηση, δραστηριοποίηση, διεύθυνση και συντονισμό ανθρώπινου δυναμικού και μέσων.
- Προβλέπεται η δημιουργία διοικητικής μέριμνας για την αντιμετώπιση προβλημάτων τόσο των επιχειρησιακών δυνάμεων όσο και των πληγέντων πολιτών.
- Τέλος προβλέπεται η δημιουργία συστήματος επικοινωνίας και ροής πληροφοριών μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και παραγόντων στη διαχείριση των κρίσεων (**Εικ. 1.2**).

ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

** Είναι αυτονόητο ότι η αξιολόγηση και εκμετάλλευση των πληροφοριών γίνεται από τις κατά λόγο αρμοδιότητας υπηρεσίες και φορείς. Ροή πληροφοριών υπάρχει σε όλους τους εμπλεκόμενους αναλόγως των αναγκών και ιδιοπεροτήτων.*

Εικ. 1.2 Γενικό Διάγραμμα Ροής Πληροφοριών, (Σχέδιο Ξενοκράτης).

Λεπτομερής προσδιορισμός, του επιχειρησιακού ρόλου των Διευθύνσεων διαφόρων Υπουργείων με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, και η σύνδεσή τους με δράσεις Πολιτικής Προστασίας, τις οποίες θα κληθούν να υλοποιήσουν για τη διαχείριση εκτάκτων αναγκών από την εκδήλωση καταστροφών, θα πρέπει να γίνει μέσα από τα **Ειδικά Σχέδια**.

Τα **Ειδικά Σχέδια** έχουν την υποχρέωση να συντάξουν σε κεντρικό επίπεδο τα αναφερόμενα, στο Παράρτημα Α, Προσθήκη 2 του εν λόγω σχεδίου, Υπουργεία εφαρμόζοντας τόσο τους κανόνες εμπλοκής τους, όσο και διοικητικής φύσεως ενέργειες που συνδέονται με την υποστήριξη των δράσεων τους στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας. Σε αυτή τη διεργασία κατάρτισης των ειδικών σχεδίων, εάν κρίνεται απαραίτητο, μπορεί να συμπεριληφθούν και άλλοι φορείς πέραν των οριζόμενων στην Υ.Α. 1299/2003 (σελ 5828, ΦΕΚ 423/Β/2003).

2.3. Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανά Καταστροφή

Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας προς υποβοήθηση του έργου του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με την συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης», προχώρησε μέσω της Διεύθυνσης

Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών στην έκδοση εγχειριδίου για τη σύνταξη και εναρμόνιση των Ειδικών Σχεδίων ανά καταστροφή σε επίπεδο Υπουργείου ή αλλού κεντρικού φορέα το οποίο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της στις 3/4/2007.

Σκοπός του εγχειριδίου είναι να καθορίσει τη δομή και να περιγράψει το περιεχόμενο των Ειδικών και των Γενικών Σχεδίων έκτακτης ανάγκης, έτσι ώστε να είναι τυποποιημένα και εναρμονισμένα με τα οριζόμενα στο Σχέδιο “Ξενοκράτης”, (Υ.Α. 1299/2003).

Η έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών που περιγράφουν και αναλύουν την ενδεδειγμένη μεθοδολογία για την υλοποίηση δράσεων Πολιτικής Προστασίας που προβλέπονται στα ειδικά σχέδια, κατά κανόνα, αποτελούν αρμοδιότητα των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης του φορέα σχεδίασης. Η υλοποίηση τους όμως δύναται να αποτελεί και αρμοδιότητα συγκεκριμένων υπηρεσιών του (αποκεντρωμένων ή μη), ή υπηρεσιών των Περιφερειών, ή των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού, εφ' όσον θεσμικά έχει εκχωρηθεί η αρμοδιότητα σε αυτές.

3. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

3.1. Γενικά

Ο γενικός σχεδιασμός της Πολιτικής Προστασίας της χώρας μας βάσει του σχεδίου «Ξενοκράτης» περιλαμβάνει τα ακόλουθα όργανα σχεδιασμού και εφαρμογής της πολιτικής προστασίας (κεντρικά και περιφερειακά), **(Εικ. 3)**.

Στην **Διυπουργική Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας** συμμετέχουν οι υπουργοί: Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ως Πρόεδρος, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Πρόνοιας, Γεωργίας, Πολιτισμού, Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δημόσιας Τάξης, Εμπορικής Ναυτιλίας και Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.

Στο Κεντρικό Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΚΣΟΠΠ) μετέχουν ο Γενικός Γραμματέας ΠΠ ως Πρόεδρος και οι Γενικοί Γραμματείς των υπουργείων.

Προϊστάμενος της **Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΓΓΠΠ)** είναι ο Γ. Γραμματέας ΠΠ. Στην ΓΓΠΠ λειτουργεί Κέντρο Επιχειρήσεων και Επιστημονικό - Ερευνητικό Κέντρο.

Επιπλέον, το κύριο όργανο συντονισμού σε επίπεδο Περιφέρειας είναι η Γ. Γραμματεία και ειδικά ο Γενικός Γραμματέας.

Βάσει του σχεδίου Καποδίστριας σε επίπεδο νομαρχίας και δήμου λειτουργούσαν αντίστοιχα **Συντονιστικό Νομαρχιακό Όργανο (ΣΝΟ)**, και **Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ)**, **(Εικ. 1.3)**.

ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Εικ. 1.3 Διάγραμμα σχεδιασμού Πολιτικής Προστασίας

3.2. Το νέο πρόγραμμα «Καλλικράτης»

Το νέο πρόγραμμα Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης «Καλλικράτης» όπως περιγράφεται στον **Ν. 3852/2010** (ΦΕΚ. 87/Α'/2010) τέθηκε σε εφαρμογή από την 1.1.2011.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» προβλέπει σε περιφερειακό επίπεδο την σύσταση και λειτουργία της **Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής** και της **Περιφέρειας**. Βάσει των οργανισμών λειτουργίας των δύο φορέων έχουν συσταθεί Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας.

Πιο συγκεκριμένα η **Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής** (Π.Δ. 135, ΦΕΚ 128/Α'/2010), διαθέτει Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας η οποία υπάγεται απευθείας στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και είναι αρμόδια ιδίως για το σχεδιασμό και την οργάνωση σε θέματα πρόληψης, ενημέρωσης και αντιμετώπισης των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και για το συντονισμό όλων των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών. Η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας απαρτίζεται από τα ακόλουθα τμήματα:

Τμήμα Σχεδιασμού και Πρόληψης, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για τη μέριμνα κατάρτισης σχεδίων αντιμετώπισης κινδύνων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και για το σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας με προγράμματα, μέτρα και δράσεις που αφορούν στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας.

Τμήμα Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης, το οποίο είναι αρμόδιο ιδίως για την αντιμετώπιση των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, για το συντονισμό όλων των υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του δημόσιου, ιδιωτικού δυναμικού και μέσων, καθώς και την αποκατάσταση των ζημιών σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Στην **Περιφέρεια Αττικής** λειτουργεί Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας. Οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Πολιτικής προστασίας όπως περιγράφονται στο νέο Οργανισμό λειτουργίας της Περιφέρειας Αττικής (άρθρο 32, Π.Δ. 145, ΦΕΚ 238/Α'/2010) συνοψίζονται ως εξής:

- Ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, εντός των ορίων της εδαφικής της περιφέρειας.
- Η ευθύνη για την εφαρμογή του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας, κατά το σκέλος που τα οικεία προγράμματα, μέτρα και δράσεις εφαρμόζονται σε επίπεδο περιφέρειας.
- Η διατύπωση εισηγήσεων για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιφέρειας, προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο της εισήγησης για τον ετήσιο εθνικό σχεδιασμό πολιτικής προστασίας από τη Διυπουργική Επιτροπή.
- Η υποβολή εισήγησης στο Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την έκδοση απόφασης κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας στις περιπτώσεις τοπικών καταστροφών.
- Η έκδοση αποφάσεων κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης προκειμένου για τοπικές καταστροφές μικρής έντασης.
- Ο σχεδιασμός και η οργάνωση θεμάτων πρόληψης, ενημέρωσης και αντιμετώπισης των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η διάθεση και ο συντονισμός της δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων προς την κατεύθυνση αυτή.

- Ο συντονισμός όλων των υπηρεσιών της περιφέρειας, καθώς και του δημόσιου και ιδιωτικού δυναμικού και μέσων για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών.
- Η έκδοση απόφασης για την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών καθώς και κινητών και ακινήτων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 του Ν. 3536/2007 (Α'42).
- Η συμμετοχή στην εκπόνηση προγραμμάτων αντιπυρικής προστασίας δασικών εκτάσεων, στον σχεδιασμό και στη μελέτη μεθόδων και μέσων για την πρόληψη και καταστολή τους.
- Η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών.
- Η συμμετοχή στο συντονισμό και στην αξιοποίηση των εναέριων και επίγειων μέσων, στο πλαίσιο συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς για την δασοπυρόσβεση.

Την αυτοτελή Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής απαρτίζουν τα ακόλουθα Τμήματα:

- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Περιφερειακής Ενότητας Κεντρικού Τομέα Αθηνών, με τοπική αρμοδιότητα στις Περιφερειακές Ενότητες Κεντρικού Τομέα Αθηνών, Νοτίου Τομέα Αθηνών, Βορείου Τομέα Αθηνών και Δυτικού Τομέα Αθηνών.
- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Περιφερειακής Ενότητας Πειραιώς, με τοπική αρμοδιότητα στις Περιφερειακές Ενότητες Πειραιώς και Νήσων.
- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής
- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής

Με βάση το πρόγραμμα «Καλλικράτης», προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία συντονιστικού μητροπολιτικού οργάνου για την πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σε επίπεδο Περιφέρειας από 1/7/2011 (Άρθρο 210). Καθώς προς το παρόν δεν έχουν κοινοποιηθεί οι λεπτομέρειες της σύστασης και της λειτουργίας του οργάνου σε επίπεδο Περιφέρειας, παραθέτουμε την προϋπάρχουσα σύνθεση του Συντονιστικού Νομαρχιακού Οργάνου (**Εικ. 1.4**).

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΝΟ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΝΟ
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ΝΟΜΑΡΧΗΣ (Πρόεδρος) ➤ 2 μέλη Νομαρχιακού Συμβουλίου. ➤ Πρόεδρος ή εκπρόσωπος της Τοπικής Ένωσης Δήμων & Κοινοτήτων. ➤ Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας. ➤ Προϊστάμενος Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. ➤ Στρατιωτικός Διοικητής περιοχής ή εκπρόσωπός του. ➤ Διευθυντής Αστυνομικής Διεύθυνσης Νομού. ➤ Λιμενάρχης (αν υφίσταται). ➤ Διοικητής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας της έδρας του Νομού. ➤ Προϊστάμενος Διεύθυνσης Δασών της Περιφέρειας. ➤ Προϊστάμενος Διεύθυνσης Υγείας – Πρόνοιας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. ➤ Εκπρόσωπος Περιφερειακού Εθνικού Συστήματος Υγείας. ➤ Εκπρόσωποι Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας. ➤ Κατά περίπτωση εκπρόσωποι Δήμων ή Κοινοτήτων πληττομένων περιοχών στον τομέα ευθύνης των, καθώς και κοινωνικών φορέων – υπηρεσιών του Νομού με πρόσκληση του Προέδρου. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Εισήγηση μελών για λήψη αναγκαίων μέτρων για θέματα πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης καταστροφών και αποκατάστασης ζημιών. ■ Λοιπά θέματα, που ρυθμίζονται κατά περίπτωση με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Εικ. 1.4 Όργανα Σχεδιασμού και εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας σε Νομαρχιακό Επίπεδο (ΣΝΟ).

Θα πρέπει να σημειωθεί πως η ροή πληροφοριών από τους Δήμους προς την Περιφέρεια και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση και αντίστροφα, δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί νομοθετικά. Για αυτό το λόγο η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει ενημερώσει εγγράφως τις Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης πως **η Περιφέρεια Αττικής θα λάβει την θέση της Νομαρχίας στο διάγραμμα ροής πληροφοριών και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής τη θέση της Περιφέρειας προς το παρόν**. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας εντός του 2011 θα εκδώσει οδηγίες όσον αφορά την προσαρμογή του «Ξενοκράτη» στο νέο πρόγραμμα «Καλλικράτης» Συνεπώς **η οδηγία της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας εφαρμόζεται και στην παρούσα μελέτη με την Καλλικρατική Περιφέρεια στην θέση της Καποδιστριακής Νομαρχίας και την Καλλικρατική Αποκεντρωμένη Διοίκηση στην θέση της Καποδιστριακής Περιφέρειας**.

3.3. Σχεδιασμός και εφαρμογή Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με τον Νόμο **3013/2002** οι Δήμαρχοι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν αποκεντρωμένα όργανα σχεδιασμού και εφαρμογής μέτρων Πολιτικής Προστασίας και έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συντονίζουν και επιβλέπουν το έργο της Πολιτικής Προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών εφόσον συμβαίνουν εντός των διοικητικών ορίων των αντίστοιχων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.).
- Διατυπώνουν εισήγηση για το σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας του Ο.Τ.Α., η οποία υποβάλλεται στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη διαμόρφωση σχετικής πρότασης, στο πλαίσιο της πρόβλεψης του άρθρου 11 παρ. 1γ του ίδιου νόμου.
- Έχουν την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών εντός των ορίων του οικείου Ο.Τ.Α..
- Σε όλους του δήμους, λειτουργεί στο πλαίσιο της υπάρχουσας οργανικής διάρθρωσης, Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, οι αρμοδιότητες του οποίου συναρτώνται με την εξασφάλιση της αναγκαίας οργάνωσης και υποδομής προς λήψη μέτρων Πολιτικής Προστασίας.
- Στην έδρα κάθε δήμου συνιστάται Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.).

Σύμφωνα με το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ 423/Β/2003), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Μεριμνούν για την εξασφάλιση της αναγκαίας οργάνωσης και υποδομής των υπηρεσιών τους, προκειμένου να είναι ικανές για τη λήψη αποτελεσματικών μέτρων πολιτικής προστασίας και συντάσσουν προς τούτο σχετικά μνημόνια ενεργειών.
- Συντονίζουν και επιβλέπουν τα μέτρα για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών.
- Διαθέτουν το απαραίτητο δυναμικό και μέσα για την αντιμετώπιση των καταστροφικών φαινομένων και συντονίζουν τη δράση αυτών.
- Συνιστούν Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (Σ.Τ.Ο.) στην έδρα τους.
- Καθορίζουν χώρους υποδοχής πληγέντων και μεριμνούν για την ανάπτυξη υποδομών στους χώρους αυτούς ικανών για τη διαβίωση των εκεί διαμενόντων.
- Ενεργούν στα πλαίσια της δικαιοδοσίας τους οτιδήποτε συμβάλλει στο έργο της Πολιτικής Προστασίας και προκύπτει από όλο το πλέγμα της αποστολής τους.

Επίσης, οι Δήμοι και οι Κοινότητες οφείλουν να καταρτίσουν τα παρακάτω:

- **Μνημόνιο Ενεργειών**, το οποίο καταγράφει τις δράσεις ευθύνης του Δήμου και τους κανόνες εμπλοκής του και συμβάλει στον επιχειρησιακό σχεδιασμό, που πραγματοποιείται σε επίπεδο Περιφέρειας. Μέσω του μνημονίου ενεργειών εξασφαλίζεται και ο επιχειρησιακός συντονισμός με τις αντίστοιχες υπηρεσίες και οργανωτικές δομές της Περιφέρειας.

- **Μνημόνιο Συνεργασίας** με τους συμπλεκόμενους σε τοπικό επίπεδο φορείς, υποστηρικτικές υπηρεσίες, καθώς και με γειτονικούς Δήμους, με στόχο τον πλήρη συντονισμό των ενεργειών επιχειρησιακής διαχείρισης.
- **Σχέδιο Δράσης** για την επιχειρησιακή αντιμετώπιση καταστροφών και καταστάσεων εκτάκτου ανάγκης, το οποίο στηρίζεται τόσο στο Μνημόνιο Ενεργειών όσο και στα Μνημόνια Συνεργασίας.

Τέλος με βάση τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων του **N. 3463/2006** (ΦΕΚ 114/Α/2006) οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης όσον αφορά την Πολιτική Προστασία συνοψίζονται ως εξής:

- Ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που εκδηλώνονται στα διοικητικά τους όρια.
- Η διατύπωση εισήγησης για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιοχής τους, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και η εφαρμογή των προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων που αφορούν την περιοχή τους στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Η διάθεση και ο συντονισμός δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών της περιφέρειάς τους.

Στις ακόλουθες ενότητες θα αναλυθούν η επιχειρησιακή οργάνωση του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας και των υπαγόμενων Δήμων, οι λειτουργίες των υπηρεσιών και ο εξοπλισμός, που αποτελούν θεμελιώδεις παραμέτρους κατά τα στάδια της πρόληψης – ετοιμότητας – άμεσης επέμβασης – αποκατάστασης, ώστε να ασκήσει με επιτυχία την Πολιτική Προστασία στα διοικητικά του όρια.

4. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ

Εξειδικεύοντας το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με οδηγό το σχέδιο «Ξενοκράτης» και τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του ΑΣΔΑ παραθέτουμε όλα τα **απαραίτητα** στοιχεία που συνιστούν το πλαίσιο της πολιτικής προστασίας της Δυτικής Αθήνας.

Στο κεφάλαιο αυτό αναφέρονται οι ομάδες και τα όργανα που η συγκρότηση και η λειτουργία τους κρίνεται απαραίτητη για την αντιμετώπιση των κινδύνων. Επειδή όμως η στελέχωση των Υπηρεσιών συνήθως **παρουσιάζει υστέρηση**, επιβάλλεται να γίνει εξοικονόμηση προσωπικού, με βάση το ήδη διατιθέμενο, ώστε να καλυφθούν στον μεγαλύτερο βαθμό οι ανάγκες, όπως περιγράφονται αναλυτικά στις επόμενες ενότητες.

Για τον σκοπό αυτό, οι εμπλεκόμενοι θα πρέπει να λάβουν την κατάλληλη ενημέρωση και εκπαίδευση ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε **πολλαπλές αποστολές** και **διαφορετικούς ρόλους**, με **παράλληλα** ή **συσχετιζόμενα** αντικείμενα. Η πολλαπλή εκπαίδευση σε παράλληλα αντικείμενα, αποτελεί μια **βασική** αρχή στη διαχείριση των καταστροφών, για λόγους οικονομίας δυναμικού, αλλά προϋποθέτει ότι τα ειδικά εκπαιδευμένα άτομα ή οι αναπληρωτές τους θα είναι οπωσδήποτε σε θέση να αναλάβουν τον ή τους ρόλους τους, όταν χρειαστεί.

Η επένδυση γνώσεων, εξειδίκευσης και εμπειρίας του ανθρώπινου δυναμικού για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και καταστροφών, αποτελεί την **καλύτερη** μέθοδο προσέγγισης, μιας και οι καταστάσεις αυτές απαιτούν αφ' ενός μεν **σκέψη** και **απόφαση** υπό χρονική πίεση και συνθήκες γενικής σύγχυσης, αλλά και **πρωτοβουλία** και **ευρηματικότητα** για την αντιμετώπιση μιας πραγματικότητας που **απέχει** συνήθως πολύ από τον οποιοδήποτε προμελετημένο σχεδιασμό ή προμελετημένα σενάρια ασκήσεων.

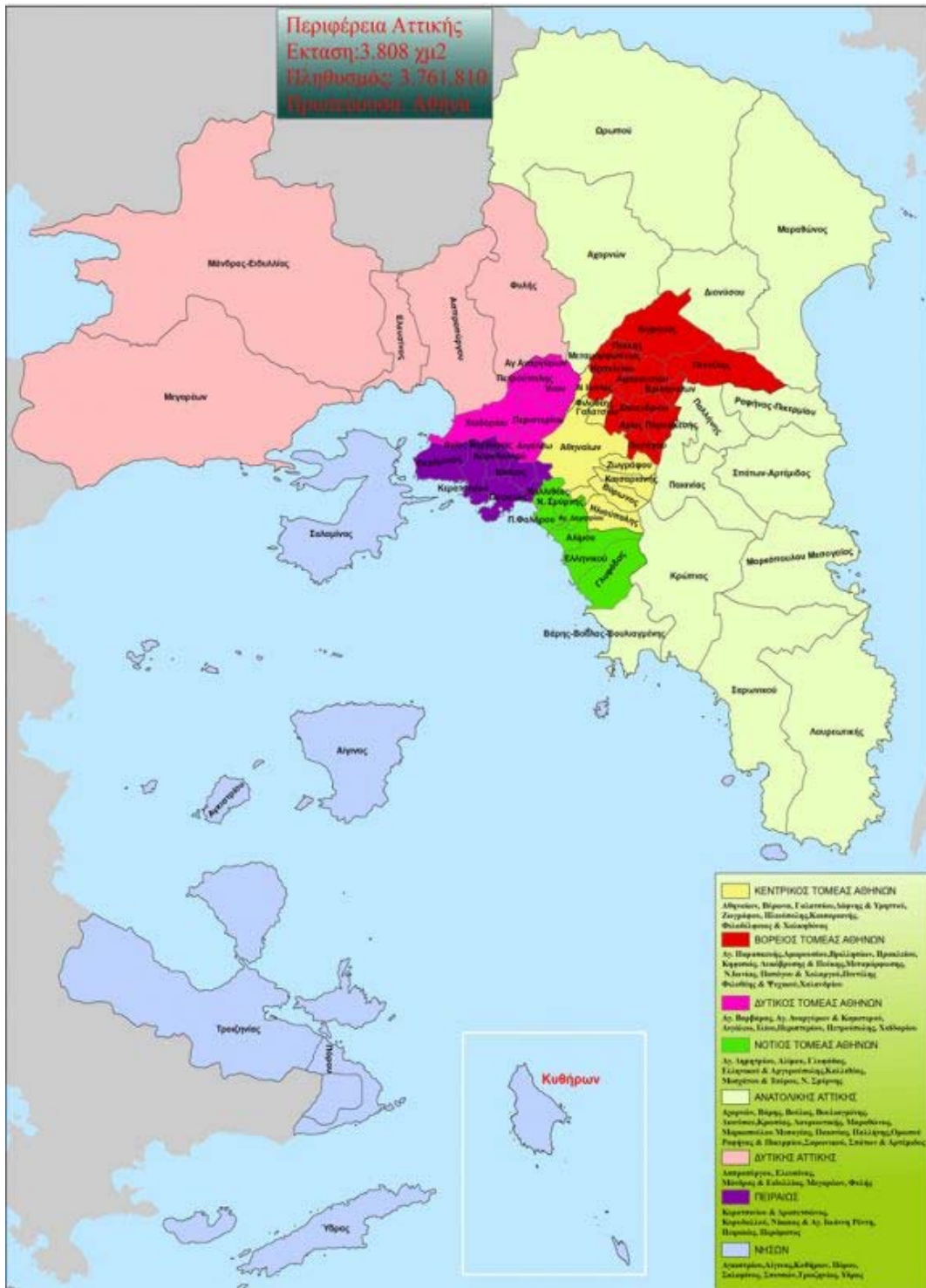
Το τελικό συμπέρασμα είναι ότι η **απόκτηση σχετικής εμπειρίας** και οι **γνώσεις αυτοπροστασίας** είναι αυτά που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση μιας καταστροφής. Επομένως, κάθε προτεινόμενη δομή επιχειρησιακής οργάνωσης για την αντιμετώπιση φυσικών ή τεχνολογικών κινδύνων θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και τα ως άνω προβλεπόμενα.

4.1. Διοικητική Διαίρεση των Δήμων που υπάγονται στον ΑΣΔΑ

Ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας είναι Ν.Π.Δ.Δ. ιδρύθηκε το 1989 και αποτελείται από τους Δήμους Αγ. Βαρβάρας, Αγ. Αναργύρων, Ζεφυρίου Αιγάλεω, Ίλιου, Καματερού, Κορυδαλλού, Περιστερίου, Πετρούπολης και Χαϊδαρίου. Με την εφαρμογή του Νέου προγράμματος Αυτοδιοίκησης και Αποκεντρωμένης Διοίκησης «Καλλικράτης» το 2011 εντάχθηκε και ο Καλλικράτειος Δήμος Φυλής. Σκοπός του ΑΣΔΑ είναι η αντιμετώπιση των υπερτοπικών και διαδημοτικών προβλημάτων της περιοχής για την οικολογική και βιώσιμη ανάπτυξη της.

Η κατανομή των Δήμων με βάση το Νέο πρόγραμμα «Καλλικράτης» έχει ως εξής (**Εικ. 1.5**):

- **Δυτικός Τομέας Αθήνας:** Δήμοι Αγ. Βαρβάρας, Αγ. Αναργύρων & Καματερού, Αιγάλεω, Ιλίου, Περιστερίου, Πετρούπολης, Χαϊδαρίου.
- **Δυτικής Αττικής:** Δήμος Φυλής
- **Πειραιώς:** Δήμος Κορυδαλλού

Εικ. 1.5 Χωρική Κατανομή της Περιφέρειας Αττικής με βάση το πρόγραμμα «Καλλικράτης».

4.2. Τμήμα Πολιτικής Προστασίας ΑΣΔΑ

Με βάση το **ΦΕΚ 2363/Β/2007**, σχετικά με τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας λειτουργεί Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και Εκτάκτων Αναγκών το οποίο υπάγεται στην Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Στο Τμήμα αυτό ανήκει ο σχεδιασμός, η πρόληψη, η υλική και ψυχολογική προπαρασκευή και κινητοποίηση των δυνάμεων και των μέσων της περιοχής που αποβλέπουν στην προστασία των πολιτών, στην διαφύλαξη των κάθε είδους αγαθών, υλικών και πλουτοπαραγωγικών πηγών, εγκαταστάσεων και μνημείων της περιοχής ΑΣΔΑ καθώς και η ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στις περιπτώσεις αναγκών που προκαλούνται από φυσικές, τεχνολογικές ή άλλες καταστροφές, όπως είναι οι σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές, έντονες χιονοπτώσεις, παγετοί, δριμύ ψύχος, καύσωνας, θύελλες, μεγάλης έκτασης διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος, ρύπανσης από αέρια επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία, θανατηφόρες επιδημίες, μολύνσεις εδάφους και υδάτων.

Το Τμήμα συνεργάζεται με τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του ΥΠΕΣΔΑ, τη Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Αττικής, την Πυροσβεστική Υπηρεσία, τις Στρατιωτικές και Αστυνομικές Αρχές, τους Δήμους – Μέλη του Συνδέσμου και κάθε άλλη Αρχή που μπορεί να κινητοποιήσει τους κατοίκους της περιοχής και να διαθέσει μέσα για την αντιμετώπιση των αναγκών που δημιουργούνται. Φροντίζει ώστε ο ΑΣΔΑ να έχει στην διάθεση του τα μέσα για πρώτη και άμεση χρησιμοποίηση τους και εισηγείται την προμήθεια αυτών σε περίπτωση έλλειψης ή συμπλήρωσης αυτών. Επίσης φροντίζει για την τήρηση καταστάσεων οδηγών – χειριστών μηχανημάτων, τηλέφωνα προσώπων και υπηρεσιών που θα χρησιμοποιηθούν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Φροντίζει για την εξεύρεση εθελοντών και τηρεί καταστάσεις με τα ονοματεπώνυμα και τα τηλέφωνα αυτών. Έχει την ευθύνη και την επιμέλεια για την εκπαίδευση, ενημέρωση και την κατάρτιση των εθελοντικών ομάδων και οργανώνει ασκήσεις προς αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών. Όταν προκύψουν τέτοιες ανάγκες εισηγείται την πρόσληψη προσωπικού για την αντιμετώπιση αυτών.

Ειδικότερα, το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ μπορεί να ενεργοποιηθεί ανά στάδιο Πολιτικής Προστασίας ως εξής:

Κατά το στάδιο της πρόληψης:

- Να αναθεωρήσει το σχέδιο «Ξενοκράτης» για τον ΑΣΔΑ σε συνεργασία με τους Δήμους και την Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής για να το προσαρμόσει στις ανάγκες των Δήμων.
- Να συντάξει **μνημόνια ενεργειών**, τα οποία θα κοινοποιούνται και θα εγκρίνονται από το Συντονιστικό Μητροπολιτικό Όργανο της Περιφέρειας (ΣΜΟ).
- Να κοινοποιήσει τα εγκεκριμένα από το ΣΜΟ μνημόνια ενεργειών στις Τοπικές Αρχές (Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ) και στους Δήμους με στόχο την σύνταξη **μνημονίων συνεργασίας**.
- Να συνθέσει σχέδια έκτακτης ανάγκης για κάθε κίνδυνο τα οποία θα εγκριθούν από το ΣΜΟ και θα κοινοποιηθούν στα ΣΤΟ των Δήμων. Στην συνέχεια να συντάξει σενάρια καταστροφής και να κάνει δοκιμές των σχεδίων επί χάρτου και σε πραγματικές συνθήκες σε συνεργασία με τα ΣΤΟ και τις Τοπικές Αρχές (Αστυνομία, Πυροσβεστική ΕΚΑΒ), με στόχο να εντοπιστούν τυχόν ατέλειες και δυσλειτουργίες.

- Με βάση τα μνημόνια ενεργειών και τα σχέδια εκτάκτων αναγκών, να συντάξει προϋπολογισμό για τις ανάγκες της Πολιτικής Προστασίας του Συνδέσμου ο οποίος θα συμπεριληφθεί στον ετήσιο προϋπολογισμό του ΑΣΔΑ.
- Να συγκεντρώσει στοιχεία του υπάρχοντος δυναμικού στον ΑΣΔΑ με την βοήθεια της **Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών** (προσωπικό, εξοπλισμός, εθελοντικές οργανώσεις, ιδιωτικό δυναμικό), να ορίσει τις ομάδες επέμβασης και να φροντίσει σε συνεργασία με το ΣΜΟ για την εκπαίδευσή τους από την ΓΓΠΠ, την Πυροσβεστική και το ΕΚΑΒ.
- Να δημιουργήσει βάση δεδομένων σε συνεργασία με το **Τμήμα Τοπογραφικών και Πολεοδομικών Εφαρμογών** στην οποία θα εισαχθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία του Συνδέσμου (θεματικοί χάρτες, χώροι καταφυγής, χώροι καταυλισμού, ομάδες επέμβασης, κλπ), η οποία θα ενημερώνεται ανά τακτά διαστήματα.
- Να οργανώσει και να προετοιμάσει το προσωπικό του ΑΣΔΑ για την αντιμετώπιση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών. Να συντάξει **σχέδιο εκκένωσης** του κτιρίου που στεγάζεται ο ΑΣΔΑ και να εκπαιδεύσει τους υπαλλήλους του για τις ενέργειες τους με τη συνεργασία του Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών **της Διεύθυνσης Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών**.
- Σε συνεργασία με τις **Διευθύνσεις Τεχνικών Υπηρεσιών** των Δήμων να συντονίσει την διενέργεια προσεισμικού ελέγχου όλων των κτιρίων στα οποία στεγάζονται υπηρεσίες που δέχονται κοινό, την ευθύνη λειτουργίας των οποίων έχουν οι Δήμοι και την σύνταξη εσωτερικών σχεδίων εκκένωσης των κτιρίων αυτών.
- Να συνεργαστεί με φορείς όπως τη Περιφέρεια την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, τον ΟΑΣΠ, κ.α. για την λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση καταστροφών και να υλοποιεί τις αποφάσεις του ΥΠΕΣΔΔΑ, της Περιφέρειας Αττικής και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.
- Να ενημερώνει τα ΣΤΟ για τις δράσεις του και να επισημαίνει τις ελλείψεις σε εξοπλισμό, υποδομή και μελέτες. Να εισηγείται σχέδια δράσης και αντιμετώπισης περιστατικών προτείνοντας και τα αναγκαία κατάλληλα μέσα και πόρους.
- Σε συνεργασία με το **Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων** να οργανώνει εκστρατείες ενημέρωσης των κατοίκων για τις δράσεις του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας με στόχο την ανάπτυξη σχέσης εμπιστοσύνης ανάμεσα στους πολίτες και τον ΑΣΔΑ.

Κατά το στάδιο της ετοιμότητας:

Σε περίπτωση που ο κίνδυνος είναι αναμενόμενος (πχ. ακραία καιρικά φαινόμενα, πλημμύρες) το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας εμπλέκεται στα εξής:

- Να εισηγείται στους Δημάρχους των Δήμων που κινδυνεύουν για την συνεδρίαση των ΣΤΟ και να συμμετέχει σε αυτές παρέχοντας όλο το υλικό που έχει συγκεντρώσει για τον αναμενόμενο κίνδυνο (μνημόνια ενεργειών, βάση δεδομένων) παραθέτοντας πληροφορίες για τον εξοπλισμό και τις ομάδες επέμβασης που θα τεθούν σε ετοιμότητα.
- Να διεξάγει ασκήσεις ετοιμότητας υπό την εποπτεία του ΣΜΟ, τόσο επί χάρτου όσο και σε πραγματικές συνθήκες για τον αναμενόμενο κίνδυνο βάσει του αντίστοιχου μνημονίου ενεργειών και μνημονίου συνεργασιών.
- Να βρίσκεται σε επικοινωνία με τη Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και τη ΓΓΠΠ.

- Να ενημερώνει το προσωπικό και τις υπηρεσίες του Συνδέσμου για τον αναμενόμενο κίνδυνο και να θέτει σε αυξημένη ετοιμότητα τα τμήματα και τα γραφεία που εμπλέκονται βάσει του αντίστοιχου μνημονίου ενεργειών στις δράσεις του ΑΣΔΑ.
- Σε συνεργασία με το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων και τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων που βρίσκονται σε κίνδυνο, να ενημερώνει τους κατοίκους και να τους κοινοποιεί τα μέτρα αυτοπροστασίας τόσο μέσω των Δημοτικών Μέσων Ενημέρωσης (Ραδιόφωνο – Εφημερίδες) όσο και με διανομή έντυπου ενημερωτικού υλικού, βάσει του αντίστοιχου μνημονίου ενεργειών.

Κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης:

- Το Τμήμα θα συμμετέχει με εκπροσώπους του τόσο στο ΣΜΟ όσο και στα ΣΤΟ σε 24ωρη βάση, ακολουθώντας το μνημόνιο ενεργειών και παρέχοντας τις απαραίτητες πληροφορίες από την βάση δεδομένων για την αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου.
- Θα συμμετέχει στον συντονισμό των ομάδων επέμβασης και θα ενημερώνεται για τις δράσεις τους. Σε περίπτωση που η εκδήλωση του κινδύνου λάβει διαστάσεις που ξεπερνούν τις δυνατότητες των Δήμων για την αντιμετώπισή του (κατάσταση έκτακτης ανάγκης) προτείνει και συμμετέχει στην εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης που θα έχει συντάξει κατά το στάδιο της πρόληψης.
- Θα είναι σε διαρκή επικοινωνία με τη Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής, την Αστυνομία, την Πυροσβεστική και το ΕΚΑΒ, κοινοποιώντας τις δράσεις του Συνδέσμου και των ομάδων επέμβασης, τις πιθανές ανάγκες που θα έχουν προκύψει και θα εκτελεί τις εντολές τους.

Κατά το στάδιο της αποκατάστασης:

Το Τμήμα θα συμμετέχει τόσο στα ΣΤΟ όσο και στο ΣΜΟ όσον αφορά τις δράσεις αποκατάστασης με τις ακόλουθες δράσεις:

- Θα συντονίζει τις ομάδες επέμβασης για την καταγραφή και επισκευή των ζημιών, για την καταγραφή αναγκών και παροχής βοήθειας στους πληγέντες.
- Θα διαβιβάζει τις καταγραφές ζημιών και αναγκών στα ΣΤΟ για να ελεγχθεί αρχικά η δυνατότητα κάλυψης των ζημιών από τους Δήμους ή τον ΑΣΔΑ και στην συνέχεια θα αναλαμβάνει την διαβίβαση τους στην Περιφέρεια Αττικής και στη ΓΓΠΠ για να ζητηθεί η συνδρομή τους για την κάλυψη αναγκών που δεν θα μπορούν να καλυφθούν από τους Δήμους ή τον ΑΣΔΑ.
- Θα κάνει απολογισμό των επιπτώσεων της καταστροφής, θα επισημάνει τομείς στους οποίους το σχέδιο δεν εφαρμόστηκε όπως είχε εκτιμηθεί αρχικά με στόχο την αναθεώρηση και βελτιστοποίηση του αντίστοιχου μνημονίου ενεργειών και του σχεδίου έκτακτης ανάγκης.

4.3. Συντονιστικό Τοπικό Όργανο (ΣΤΟ)

Κατά την εκδήλωση ενός κινδύνου οι φορείς εμπλέκονται στην άμεση αντιμετώπισή του βάσει του υφιστάμενου σχεδιασμού τους, που απορρέει από τις νομοθετημένες αρμοδιότητές τους. Η αντιμετώπιση ενός κινδύνου απαιτεί μια επιχειρησιακή διαχείριση από κάθε φορέα χωριστά αλλά και **συνεργασία** μεταξύ **συμπλεκόμενων** φορέων. Στο βαθμό που **ένα συμβάν κλιμακώνεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης**, απαιτείται **συντονισμένη επιχειρησιακή διαχείριση** που περιλαμβάνει δράσεις μεγάλης έκτασης. Για αυτό το λόγο ο σχεδιασμός είναι υψίστης σημασίας, καθώς μέσω αυτού ορίζονται οι

κανόνες εμπλοκής των φορέων, οι κύριες δράσεις του κάθε φορέα, καθώς και ο συντονισμός στην υλοποίηση αυτών των δράσεων. Με στόχο λοιπόν να επιτευχθεί η συντονισμένη επιχειρησιακή διαχείριση, το σχέδιο «Ξενοκράτης» ορίζει σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης την σύσταση στην έδρα κάθε Δήμου του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (**Εικ. 1.6**).

ΣΥΝΘΕΣΗ ΣΤΟ	ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟ
<ul style="list-style-type: none"> • ΔΗΜΑΡΧΟΣ (ως Πρόεδρος) • 2 Δημοτικοί Σύμβουλοι. • Εξειδικευμένα στελέχη Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας και Νομού. • Εκπρόσωπος Στρατιωτικού Διοικητή της περιοχής. • Διοικητής Αστυνομικού Τμήματος του Δήμου. • Προϊστάμενος ειδικού προσωπικού της Δημοτικής Αστυνομίας. • Εκπρόσωπος της Λιμενικής Αρχής (αν έχει έδρα τον αντίστοιχο Δήμο). • Διοικητής Πυροσβεστικής Υπηρεσίας της έδρας του Δήμου ή εκπρόσωπος της αντίστοιχης έδρας Νομού. • Προϊστάμενος Τεχνικών Υπηρεσιών του οικείου Ο.Τ.Α. • Προϊστάμενος του οικείου Δασαρχείου ή εκπρόσωπος Διεύθυνσης Δασών της Περιφέρειας. • Εκπρόσωπος Εθελοντικών Οργανώσεων Πολιτικής Προστασίας. • Εκπρόσωποι Κοινωνικών Φορέων. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Συντονισμός, επίβλεψη έργου Πολιτικής Προστασίας για πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και απόκατάσταση καταστροφών σε συνάρτηση με την αναγκαία οργάνωση και υπο-δομή των Ο.Τ.Α., στη λήψη μέτρων Πολιτικής Προστασίας.

Εικ. 1.6 Σύθεση και αρμοδιότητες του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου

Οι αρμοδιότητες του ΣΤΟ είναι ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου Πολιτικής Προστασίας κατά τα στάδια της πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης, σε συνάρτηση με την οργάνωση και υποδομή του Δήμου στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας.

Στις συνεδριάσεις λαμβάνουν μέρος εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων της έδρας του Δήμου καθώς και άλλοι εκπρόσωποι υπηρεσιών μετά από πρόσκληση του προέδρου. Σκοπός των συνεδριάσεων είναι η

οργάνωση, ο συντονισμός και η ετοιμότητα των αρμοδίων εμπλεκόμενων Υπηρεσιών - ανθρώπινου δυναμικού και η λήψη αναγκαίων μέτρων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που απειλούν τον Δήμο.

Θα θέλαμε να προτείνουμε στην σύνθεση του ΣΤΟ την ύπαρξη ενός υπαλλήλου του ΑΣΔΑ ο οποίος κατά προτίμηση θα προέρχεται από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του Συνδέσμου και ενός εκπροσώπου στο ΣΜΟ καθώς προβλέπεται κατά περίπτωση συμμετοχή των Δήμων. Οι υπάλληλοι αυτοί θα είναι πλήρως ενημερωμένοι για τις δράσεις πολιτικής προστασίας του ΑΣΔΑ ώστε να μπορέσουν να συμβάλλουν ουσιαστικά στην ροή πληροφοριών και δράσεων του ΑΣΔΑ προς τους Δήμους, την Περιφέρεια και αντίστροφα.

Κατά την διάρκεια του σταδίου της άμεσης επέμβασης, καθώς και κατά το στάδιο της αποκατάστασης, το πιο πάνω όργανο λειτουργεί σε εικοσιτετράωρη βάση, με δυνατότητα συνέχισης της συνεδρίασης με τους ορισμένους από τους μετέχοντες αναπληρωτές τους. Κατά την συγκρότηση των αρμοδίων κεντρικών οργάνων του Δήμου που θα συμμετέχουν στο ΣΤΟ, θα πρέπει να δημιουργηθεί και αντίστοιχη βάση δεδομένων με τα πλήρη στοιχεία των συμμετεχόντων καθώς και των αναπληρωτών τους. Τα πεδία της βάσης δεδομένων θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα πεδία που παρουσιάζονται στον **Πίνακα 1.2** και ο ΑΣΔΑ θα πρέπει να τηρεί αντίγραφο της βάσης δεδομένων για την σύνθεση των ΣΤΟ των Δήμων της Δυτικής Αθήνας.

Πίν. 1.2 Πεδία της βάσης δεδομένων του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου

1. Ονοματεπώνυμο	8. Όργανο στο οποίο συμμετέχει
2. Επάγγελμα – Ειδικότητα	9. Τομέας αρμοδιότητας
3. Διεύθυνση εργασίας	10. Ομάδα επέμβασης και λειτουργίες που συντονίζει κατά τα στάδια πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης, αποκατάστασης
4. Τηλέφωνο εργασίας	11. Τόπος σύγκλισης σε περίπτωση ανάγκης
5. Διεύθυνση κατοικίας	12. Φορέας ή όργανο με το οποίο επικοινωνεί σε περίπτωση ανάγκης
6. Τηλέφωνο κατοικίας	13. Πλήρη στοιχεία αναπληρωτή του
7. Άλλο τηλέφωνο επικοινωνίας	

4.4. Ομάδες Επέμβασης

Γενικά

Η ενέργεια αυτή αφορά στην **οργάνωση** συγκεκριμένων ομάδων οι οποίες θα εκπαιδευτούν, θα εξοπλισθούν και θα προετοιμασθούν κατάλληλα ώστε να είναι σε θέση να επέμβουν κατά τη διάρκεια εκδήλωσης ενός κινδύνου (στάδιο άμεσης επέμβασης), αλλά και κατά το στάδιο της αποκατάστασης.

Οι αρμοδιότητες και δράσεις των ομάδων επέμβασης κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης είναι οι ακόλουθες:

- Να μεταβαίνουν σε περιοχές οι οποίες παρουσιάζουν προβλήματα
- Να ενημερώνουν τον ΑΣΔΑ για τις συνθήκες που επικρατούν, την σοβαρότητα της κατάστασης, την έκταση του φαινομένου, να επισημαίνουν ελλείψεις και ανάγκες σε δυναμικό και εξοπλισμό και να ακολουθούν τις εντολές του ΣΤΟ και του ΣΜΟ σχετικά με τις επεμβάσεις που θα πρέπει να γίνουν.
- Να συνεργάζονται με τις Τοπικές Αρχές (Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ) που θα βρίσκονται στην περιοχή και να ακολουθούν τις εντολές τους.

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι καθοριστικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή διαδραματίζει και η οργάνωση ομάδων **εθελοντών** που μπορούν να αναλάβουν αρκετές από τις αρμοδιότητες που παρουσιάζονται συνοπτικά στις ακόλουθες παραγράφους.

Στις ομάδες εθελοντών περιλαμβάνονται είτε ήδη οργανωμένες ομάδες πληθυσμού (π.χ. πρόσκοποι, σύλλογοι, σωματεία, εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, συνοικιακά συμβούλια, Ερυθρός Σταυρός, κλπ.), είτε δύναται να οργανωθούν τέτοιες ομάδες μέσα από πρωτοβουλία του ΑΣΔΑ και των Δήμων. Καθοριστικό ρόλο για τη στελέχωσή τους φυσικά θα διαδραματίσει η επαγγελματική δραστηριότητα ή άλλες ασχολίες και γνώσεις των κατοίκων-εθελοντών των Δήμων (επιστήμονες, ειδικευμένοι εργάτες, τεχνίτες κλπ.).

Το ήδη υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό το οποίο εργάζεται ή απασχολείται από τον ΑΣΔΑ θα αποτελέσει τον **βασικό πυρήνα** στελέχωσης των ομάδων αυτών. Σε κάθε περίπτωση βέβαια ο Σύνδεσμος πρέπει να διαθέτει έτοιμη βάση δεδομένων και καταλόγους με τηλέφωνα, ειδικότητες και άλλα χρήσιμα στοιχεία των πολιτών-εθελοντών (μηχανικοί, ιατροί κλπ.) που θα στελεχώσουν συγκεκριμένες ομάδες σε κάθε περίπτωση. Έτσι λοιπόν, τέτοιες ομάδες θα μπορούσαν να καλύπτουν τους παρακάτω τομείς:

- Ομάδες **μηχανικών** και άλλων συναφών ειδικοτήτων για έλεγχο καταλληλότητας κτιρίων, στατικής ασφάλειας κλπ..
- Ομάδες **τροφοδοσίας** που θα παρέχουν και θα διανέμουν στους πληγέντες όλα τα απαραίτητα όπως τρόφιμα, σκηνές κλπ. και ότι άλλο είναι απαραίτητο σε περίπτωση σεισμού ή άλλων καταστροφών.
- Ομάδες **υποστήριξης** που θα καλύπτουν και θα στελεχώνουν διάφορες υπηρεσίες όπως μαγειρεία, στήσιμο σκηνών, μεταφορές απαραίτητων αγαθών κλπ..
- Ομάδες **πρώτων βοηθειών** και γενικότερα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και υποστήριξης στελεχωμένες με ιατρικό (ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων) και βοηθητικό προσωπικό (νοσοκόμες κλπ.), αλλά και ειδικευμένες ομάδες ψυχολογικής στήριξης κλπ., ειδικευμένες ομάδες παρακολούθησης και υποστήριξης για την αντιμετώπιση επιδημιολογικών ασθενειών.
- Ομάδες από ειδικευμένο προσωπικό (εργοδηγούς, τεχνίτες, κλπ.) για **αποκαταστάσεις βλαβών** στα Δημοτικά κτίρια, δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτρικού και επικοινωνιών.
- Ομάδες **σήμανσης και χωροθέτησης** για την σήμανση επικίνδυνων κτιρίων - περιοχών.
- Ομάδες **υποστήριξης** για καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και ψυχαγωγία με στόχο την **ηθική τόνωση** του πληθυσμού σε περίπτωση σημαντικής καταστροφής.
- Ομάδες καταγραφής πληγέντων στους χώρους συγκέντρωσης και προσωρινούς χώρους καταυλισμού και παροχής **πληροφοριών** προς τους κατοίκους.

Προτεινόμενες ενέργειες για τον καθορισμό ομάδων επέμβασης

Στις παραγράφους που ακολουθούν, περιγράφονται και αναλύονται οι διαδικασίες καταγραφής του

ανθρώπινου δυναμικού που απαιτείται στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας του Συνδέσμου. Ο μηχανισμός της πολιτικής προστασίας για να λειτουργήσει **αποτελεσματικά**, κατά την διάρκεια ή/και αμέσως μετά την πιθανή εκδήλωση ενός κινδύνου, πρέπει να διαθέτει **ήδη** οργανωμένες, εκπαιδευμένες και εξοπλισμένες ομάδες άμεσης επέμβασης με συγκεκριμένο αντικείμενο και αποστολή. Έτσι λοιπόν το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις του ΑΣΔΑ και τις αρμόδιες Δημοτικές υπηρεσίες θα πρέπει να προχωρήσει:

- Στην καταγραφή του διαθέσιμου **ανθρώπινου δυναμικού** κατά ειδικότητα για τη στελέχωση των ομάδων επέμβασης.
- Στην καταγραφή όλου του διαθέσιμου **μηχανικού εξοπλισμού**, είτε πρόκειται για μεγάλα μηχανήματα, είτε για απλά εργαλεία.

Με βάση την καταγραφή αυτή, ο ΑΣΔΑ προχωρά στο επόμενο βήμα που είναι η σύσταση συγκεκριμένων **ομάδων επέμβασης** βασισμένη στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του, που για κάθε κίνδυνο θα έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες. Συνοπτικά προτείνουμε τις ακόλουθες ομάδες και τις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να εμπλακούν στην στελέχωση της κάθε ομάδας:

- Ομάδες μηχανικών, τεχνικών ή συναφών ειδικοτήτων για καταγραφή ζημιών και καταλληλότητας κτιρίων μετά από μια καταστροφή, (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών).
- Ομάδες ιατρών, νοσοκόμων και άλλων συναφών ειδικοτήτων για την παροχή πρώτων βοηθειών αλλά και γενικότερης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, (Εθελοντικές Οργανώσεις).
- Ομάδες διάνοιξης δρόμων και άρσης δυνητικά επικίνδυνων στοιχείων, (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών).
- Ομάδες επισκευής εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας ή υψίστης σημασίας, (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών).
- Ομάδες για μεταφορά και υποδοχή πληγέντων στους χώρους καταυλισμού καθώς και για την καταγραφή των στοιχείων τους, (Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Σχεδιασμού και Προγραμματισμού).
- Ομάδες για προετοιμασία χώρων προσωρινής διαμονής ή καταυλισμού, στήσιμο σκηνών κλπ. (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών)
- Ομάδες σήμανσης και χωροθέτησης επικίνδυνων περιοχών, περιφρούρησης κλπ, (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών).
- Ομάδες για παροχή απαραίτητων υλικών όπως σκηνές, κουβέρτες, τροφή, νερό κλπ. (Εθελοντικές Οργανώσεις).
- Ομάδες ενημέρωσης και παροχής πληροφοριών, (Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων).

Ο αριθμός των ατόμων που θα στελεχώνει κάθε μία από τις παραπάνω ομάδες είναι άμεσα εξαρτημένος αφ' ενός μεν από την ιδιαιτερότητα της αποστολής της και από το αντικείμενο της εργασίας, αφ' ετέρου δε από το διαθέσιμο δυναμικό. Σε κάθε ομάδα θα ορίζεται ένας υπάλληλος ως ο **αρχηγός** και υπεύθυνος της ομάδας ο οποίος θα βρίσκεται σε επικοινωνία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και ο **αναπληρωτής** του.

Στον **Πίνακα 1.3** παρουσιάζεται μια φόρμα εντύπου που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή των εμπλεκόμενων στις ομάδες επέμβασης στοιχείων σε μια βάση δεδομένων. Η δημιουργία της βάσης μπορεί να γίνει με ένα από τα ήδη έτοιμα πακέτα λογισμικού που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά,

καλό θα είναι όμως να μπορεί να συνεργασθεί με κάποιο Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (G.I.S.).

Πίν. 1.3 Πεδία της βάσης δεδομένων για τις ομάδες επέμβασης

1. Ονοματεπώνυμο	11. Άλλο τηλέφωνο επικοινωνίας
2. Επάγγελμα – Ειδικότητα	12. Ομάδα επέμβασης στην οποία συμμετέχει
3. Κατηγορία προσωπικού	13. Αρμοδιότητες για τις οποίες είναι υπεύθυνος
4. Υπηρεσία στην οποία εργάζεται	14. Τόπος ή σημείο συγκέντρωσης σε περίπτωση ανάγκης
5. Διεύθυνση εργασίας	15. Τόπος παραλαβής εξοπλισμού
6. Τηλέφωνο εργασίας	16. Φορέας ή όργανο με το οποίο επικοινωνεί σε περίπτωση ανάγκης
7. Διεύθυνση οικίας	17. Τομέας επέμβασης
8. Τηλέφωνο οικίας	18. Πλήρη στοιχεία αναπληρωτή του

Επειδή το διαθέσιμο δυναμικό των υπαλλήλων του ΑΣΔΑ πιθανότατα δεν θα μπορέσει να στελεχώσει επαρκώς τις προτεινόμενες ομάδες επέμβασης, θα χρειαστεί η συνδρομή οργανωμένων ομάδων όπως σωματεία, σύλλογοι, εταιρίες, πρόσκοποι, μαθητικές ομάδες, Ερυθρός Σταυρός κλπ που δραστηριοποιούνται στα διοικητικά όρια του ΑΣΔΑ καθώς και απλοί πολίτες των Δήμων οι οποίοι ως εθελοντές με βάση την επαγγελματική ιδιότητα τους θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στις ομάδες επέμβασης.

Η εξασφάλιση του ανθρώπινου δυναμικού από τις οργανωμένες ομάδες θα πρέπει να γίνει με την εκ των προτέρων συνεννόηση με κάθε οργανισμό ή σύλλογο για το προσωπικό που μπορεί να διαθέσει στον ΑΣΔΑ. Η εθελοντική προσφορά των πολιτών μπορεί να επιτευχθεί μέσω της διαρκούς ενημέρωσης για θέματα Πολιτικής Προστασίας στην οποία πρέπει να προβεί ο Σύνδεσμος αλλά και μέσω της παροχής κινήτρων όπως η δωρεάν συμμετοχή σε εκδηλώσεις του ΑΣΔΑ, η δωρεάν χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων κλπ.

Το παραπάνω λοιπόν δυναμικό καταγράφεται σε καταλόγους με τα πλήρη στοιχεία του (τηλέφωνο, διεύθυνση, τόπος εργασίας κλπ.) και ταξινομείται ανάλογα με την ειδικότητα και τις υπηρεσίες που μπορεί να προσφέρει.

Συνοψίζοντας, αρχικά θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι εργαζόμενοι στο Σύνδεσμο και στη συνέχεια πρέπει να καταγραφούν όλες οι **οργανωμένες ομάδες** πληθυσμού στην περιοχή (από Επιμελητήρια και Συλλόγους μέχρι Σώματα Προσκόπων, κλπ. όπως αναφέρθηκαν στα προηγούμενα) που μαζί με απλούς πολίτες - εθελοντές θα συνεισφέρουν στην προσπάθεια της Πολιτικής Προστασίας και οργάνωσης, στελεχώνοντας, αναλόγως με την ειδικότητα, την αντίστοιχη ομάδα και καλύπτοντας όλες τις απαιτούμενες λειτουργίες (από απλές λειτουργίες όπως ενημέρωση, διανομή τροφίμων κλπ. μέχρι ειδικευμένες αρμοδιότητες όπως άρση δυνητικών κινδύνων κλπ.) πριν, κατά την διάρκεια και μετά από μία ενδεχόμενη καταστροφή. Δημιουργείται και στην περίπτωση αυτή όπως προηγουμένως η σχετική βάση δεδομένων που θα περιέχει τουλάχιστον τα πεδία του **Πίνακα 1.3**.

Ειδική μέριμνα πρέπει να ληφθεί από την πλευρά του ΑΣΔΑ, για την σωστή κατανομή, συντονισμό αλλά και φιλοξενία των ομάδων εθελοντών (ειδικευμένων ή μη, με ή χωρίς εξοπλισμό) που θα καταφθάσουν

για βοήθεια από **άλλες περιοχές** της χώρας ή του εξωτερικού, σε περίπτωση ενδεχόμενης καταστροφής.

Για μια ακόμη φορά, πρέπει να τονισθεί ότι για να επιτύχουν οι ομάδες επέμβασης την αποστολή τους, η οργάνωσή τους πρέπει να βασίζεται σε δύο παράγοντες: **σωστή εκπαίδευση** από ειδικευμένα άτομα στον τομέα δραστηριότητάς τους και **ακριβής συντονισμός** μεταξύ τους με **ασκήσεις ετοιμότητας** επί χάρτου αλλά και σε πραγματικές συνθήκες.

Κάθε μια λειτουργία σε περίπτωση επέμβασης, πρέπει να γίνεται **μόνο** από εκπαιδευμένα άτομα για τον σκοπό αυτό, γιατί μόνο με τον τρόπο αυτό θα επιτευχθεί ο τελικός στόχος που είναι η σωστή απόκριση σε μία κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ο αυτοσχεδιασμός και η ερασιτεχνική αντιμετώπιση μπορεί στην περίπτωση αυτή να δημιουργήσουν **σοβαρά** προβλήματα. Η κατάρτιση των ομάδων θα πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να περιλαμβάνει **έμπειρα** άτομα σχετικά με το αντικείμενο της επέμβασης.

Συνεπώς, ο Σύνδεσμος θα πρέπει να μεριμνήσει κατά το στάδιο της πρόληψης για την εκπαίδευση των ομάδων επέμβασης από φορείς όπως η Πυροσβεστική, το ΕΚΑΒ και η ΓΓΠΠ αλλά και από οργανώσεις όπως ο Ερυθρός Σταυρός για να εξασφαλιστεί η ακεραιότητα των εμπλεκόμενων αλλά και η σωστή συνεργασία των ομάδων επέμβασης με τις αρχές. Υψηλή οργανωτική στάθμη και συντονισμός για τις ομάδες επέμβασης επιτυγχάνεται μέσα από συνεχείς **ασκήσεις ετοιμότητας** επί χάρτου, αλλά και σε πραγματικές συνθήκες.

Το επόμενο βήμα στο οποίο πρέπει να προχωρήσει ο ΑΣΔΑ είναι η **οργάνωση** και ο **συντονισμός** των ομάδων μεταξύ τους. Με άλλα λόγια οι ομάδες επέμβασης θα πρέπει εκ των προτέρων να γνωρίζουν, μόλις θα ειδοποιηθούν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης τα παρακάτω:

- Την τοποθεσία συγκέντρωσής τους
- Την τοποθεσία παραλαβής του εξοπλισμού τους ή άλλων υλικών
- Την ακριβή διαδρομή και τον τρόπο κίνησής τους
- Τον ακριβή τομέα ή περιοχή επέμβασης.

Επίσης πρέπει να γνωρίζουν καλά τον τρόπο **επικοινωνίας** και λήψης εντολών από τα ανώτερα κλιμάκια των αρχών (Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ) (επικοινωνιακός εξοπλισμός, κινητή τηλεφωνία, ασύρματοι κλπ.) αλλά και τον τρόπο επικοινωνίας τόσο μεταξύ τους όσο και με τις υπόλοιπες ομάδες και κλιμάκια (κινητά τηλέφωνα, ασύρματοι κλπ.).

Ελληνική Ομάδα Διάσωσης

Η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση Έρευνας και Διάσωσης η οποία δραστηριοποιείται από το 1978 σε εθελοντική βάση. Η έδρα της βρίσκεται στην Θεσσαλονίκη και διαθέτει 24 παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα. Είναι μια εθελοντική οργάνωση πιστοποιημένη από την Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Εσωτερικών και από το INSARAG των Ηνωμένων Εθνών. Διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό 1100 εθελοντών με άριστη επιστημονική και τεχνική κατάρτιση σε όλη την Ελλάδα και συμμετέχει σε επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και καταστροφών στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Στην Αθήνα λειτουργεί το παράρτημα της ΕΟΔ Αττικής. Σύμφωνα με το καταστατικό της σκοποί της είναι:

- Η παροχή βοήθειας στο κοινωνικό σύνολο σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, η αντιμετώπιση κάθε είδους καταστροφών φυσικών, τεχνολογικών ή άλλων και η δραστηριοποίηση του στις φάσεις της πρόληψης, της άμεσης επέμβασης, της αποκατάστασης και της ανοικοδόμησης. Η συμμετοχή στον πολιτικό σχεδιασμό και προστασία, όπως αυτή ορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και η

συνεργασία με κρατικούς ή άλλους φορείς.

- Η συμμετοχή σε ομοσπονδίες με παρεμφερείς σκοπούς, καθώς και η συνεργασία με άλλες οργανώσεις σε εθνικό ή διεθνές επίπεδο.
- Η οργάνωση, ο συντονισμός και η πραγματοποίηση επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης οποιασδήποτε μορφής και παροχή βοήθειας, χωρίς φυλετικές, θρησκευτικές, κοινωνικές ή άλλου είδους διακρίσεις.
- Η εκπαίδευση σε διαδικασίες διάσωσης – αυτοδιάσωσης, παροχής βοήθειας. Πρώτων Βοηθειών και συναφών θεμάτων.
- Η συμμετοχή σε αγώνες και διαγωνισμούς
- Η ενίσχυση της κοινωνικής ευαισθησίας και του πνεύματος εθελοντικής προσφοράς, η πρόληψη ατυχημάτων και συμμετοχή σε οργανισμούς και δράσεις με στόχο την πρόληψη, αποτροπή ή/και άμεση αντιμετώπιση αυτών.

5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ

Ο ΑΣΔΑ θα πρέπει να εντάξει στο πλαίσιο της Πολιτικής Προστασίας τις δράσεις των Διευθύνσεων του. Η αποτελεσματική εφαρμογή των σχεδίων έκτακτης ανάγκης προϋποθέτει δράσεις και συνεργασία των Γραφείων, Τμημάτων και Διευθύνσεων του Συνδέσμου με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας κατά τα στάδια πρόληψης, ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης. Μέσα από την ενότητα αυτή προτείνονται δράσεις των Γραφείων, Τμημάτων και Διευθύνσεων του Συνδέσμου στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας βασισμένοι στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του ΑΣΔΑ (ΦΕΚ 2363/Β/2007).

5.1. Δράσεις Γραφείων

Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων

Το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων σχέσεων έχει την δυνατότητα συμμετοχής και στα τέσσερα στάδια της Πολιτικής Προστασίας καθώς είναι ο κύριος συνδετικός κρίκος ανάμεσα στον ΑΣΔΑ και τους κατοίκους των Δήμων. Κατά το στάδιο της **πρόληψης** το Γραφείο θα προγραμματίζει εκδηλώσεις επικοινωνίας του ΑΣΔΑ με τους κατοίκους για την ενημέρωσή τους για τις δράσεις του Συνδέσμου και του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας.

Θα αναλάβει την έκδοση ενημερωτικών εντύπων για τα μέτρα αυτοπροστασίας των κατοίκων κατά τα στάδια της **πρόληψης και της ετοιμότητας** και θα φροντίσει για την διανομή τους σε όλους του κατοίκους των Δήμων. Σε συνεργασία με τα τοπικά ΜΜΕ και το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, θα οργανώνει ενημερωτικές εκπομπές για την Πολιτική Προστασία, τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα μέτρα αυτοπροστασίας. Κατά το στάδιο της **άμεσης επέμβασης** θα φροντίζει για την ενημέρωση των κατοίκων σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει ο ΑΣΔΑ για την αντιμετώπιση του φαινομένου και για τα μέτρα αρωγής προς τους πληγέντες ανακοινώνοντας τους χώρους συγκέντρωσης, τους σταθμούς πρώτων βοηθειών, τους χώρους καταυλισμού κλπ, εκδίδοντας εγκεκριμένα από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δελτία Τύπου μέσω των ΜΜΕ. Τέλος κατά το στάδιο της **αποκατάστασης** το Γραφείο θα ενημερώνει τους κατοίκους και πληγέντες για τις δράσεις του ΑΣΔΑ.

Προτεινόμενη ομάδα επέμβασης

Η ομάδα επέμβασης του Γραφείου θα φροντίζει για την έκδοση δελτίων τύπου σε συνεργασία με το ΣΤΟ για την ενημέρωση των πολιτών μέσω των τοπικών ΜΜΕ και για την οργάνωση ενημερωτικών εκδηλώσεων στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας.

Γραφείο Σχέσεων με Φορείς

Το Γραφείο Σχέσεων με Φορείς θα μπορούσε να συμβάλλει στην Πολιτική Προστασία κατά το στάδιο της **πρόληψης** με την δημιουργία βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των μελών των ΣΤΟ των Δήμων και των υπαλλήλων των Δήμων οι οποίοι συμμετέχουν σε Δημοτικές ομάδες επέμβασης, την οποία θα αναλάβει να ενημερώνει συστηματικά. Επιπλέον θα μπορούσε να δημιουργήσει και μια βάση δεδομένων στην οποία θα καταγράφονται οι εθελοντικές οργανώσεις οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν σε συνεργασία με τον ΑΣΔΑ στην Δυτική Αθήνα.

Γενική Διεύθυνση ΑΣΔΑ

Η Γενική Διεύθυνση ΑΣΔΑ καθώς έχει την ευθύνη για τον γενικό συντονισμό της υπηρεσίας θα μπορούσε να συμβάλει κατά το στάδιο της **πρόληψης** μέσω της συνεργασίας της με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας για την ένταξη στον ετήσιο προϋπολογισμό του Συνδέσμου απαραίτητων κονδυλίων για την Πολιτική Προστασία. Επίσης καθώς μεριμνά για την συγκρότηση Υπηρεσιακών επιτροπών και ομάδων εργασίας θα μπορούσε να εμπλακεί σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας στην οργάνωση των Ομάδων Επέμβασης.

5.2. Δράσεις Διευθύνσεων

Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών βάσει των αρμοδιοτήτων της θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί κυρίως κατά το στάδιο της **πρόληψης** (Πίν. 1.4). Συγκεκριμένα το **Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών** καθώς είναι αρμόδιο σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας των υπαλλήλων του συνδέσμου θα μπορούσε να αναλάβει τη σύνταξη σχεδίων εκκένωσης των κτιρίων του ΑΣΔΑ ενώ το **Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών** θα μπορούσε να αναλάβει την τήρηση αρχείου με τους υπαλλήλους που στελεχώνουν τις ομάδες επέμβασης.

Το **Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών** μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας στην ένταξη κονδυλίων Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ για τα στάδια **πρόληψης και ετοιμότητας** στον ετήσιο προϋπολογισμό του Συνδέσμου. Επίσης, στον ετήσιο προϋπολογισμό θα πρέπει να ενταχθούν και κονδύλια για την περίπτωση καταστροφής με στόχο την κάλυψη εξόδων του ΑΣΔΑ κατά το στάδιο της **αποκατάστασης**. Επιπλέον, το τμήμα μπορεί να δραστηριοποιηθεί κατά το στάδιο της **αποκατάστασης** για την σύνταξη έκθεσης απολογισμού των εξόδων του Συνδέσμου. Επίσης το Τμήμα μπορεί να δραστηριοποιηθεί κατά τα στάδια της **πρόληψης, ετοιμότητας και αποκατάστασης** για την ένταξη στο πρόγραμμα προμηθειών, παραγγελιών του απαραίτητου εξοπλισμού και προμηθειών για την Πολιτική Προστασία του Συνδέσμου σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας.

Πίν. 1.4 Στάδια ενεργοποίησης Τμήματος Διοικητικών Υπηρεσιών.

Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών	Πρόληψη	Ετοιμότητα	Άμεση Επέμβαση	Αποκατάσταση
Τμήμα Διοικητικών Υπηρεσιών	X	-	-	-
Γραφείο Διοικητικών Υπηρεσιών	X	-	-	-
Τμήμα Οικονομικών Υπηρεσιών	X	X	-	X

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών

Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών θα μπορούσε μέσω των Τμημάτων και Γραφείων της να συμβάλλει και στα 4 στάδια πολιτικής προστασίας (Πίν. 1.5). Συγκεκριμένα, το **Τμήμα Μελετών** μπορεί να συμβάλλει κατά το στάδιο της **πρόληψης** της Πολιτικής Προστασίας μέσω της σύνταξης και έγκριση μελετών που θα του ζητηθούν από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας. Θα μπορεί να δραστηριοποιηθεί ως προς την σύνταξη μελετών κτιριακών εγκαταστάσεων (σχολεία, Δημοτικά κτίρια, παραδοσιακά κτίσματα) και ανάπλασης υπαίθριων - κοινόχρηστων χώρων, συγκοινωνιακών και κυκλοφοριακών ρυθμίσεων, ώστε να μπορούν να πληρούν τις προϋποθέσεις του Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης που θα συνταχθεί από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας. Κατά το στάδιο της **αποκατάστασης** μπορεί να συμβάλλει με την σύνταξη μελετών βελτίωσης των υποδομών του Δήμου. Το **Τμήμα Κατασκευής και Εκτέλεσης Έργων** κατά τα στάδια της **πρόληψης** και της **αποκατάστασης** θα διασφαλίζει την σωστή εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών και την τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων.

Το **Τμήμα Συντήρησης Η/Μ εξοπλισμού και Οχημάτων** είναι υπεύθυνο για την ασφαλή φύλαξη και καλή συντήρηση του αποθηκευμένου υλικού του Συνδέσμου και συνεπώς μπορεί κατά τα στάδια της **πρόληψης και ετοιμότητας** να συντάξει καταστάσεις με το αποθηκευμένο εξοπλισμό και το υλικό που προορίζεται για την Πολιτική Προστασία και για τις ομάδες επέμβασης οι οποίες αφού καταχωρηθούν στην βάση δεδομένων του ΑΣΔΑ, που θα ενημερώνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Επίσης σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας, μπορεί να εξασφαλίσει τις απαραίτητες προμήθειες εξοπλισμού Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ.

Το **Γραφείο Κίνησης Οχημάτων** θα μπορούσε να μεριμνά κατά τα στάδια **ετοιμότητας, άμεσης επέμβασης και αποκατάστασης** για την άμεση διάθεση των οχημάτων για την κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών του Συνδέσμου.

Το **Τμήμα Πρασίνου** θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί κατά το στάδιο της **πρόληψης** σε συνεργασία με το Τμήμα Μελετών της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων, για την σύνταξη των μελετών και την εκτέλεση εργασιών στους χώρους καταφυγής και καταυλισμού. Κατά το στάδιο της **άμεσης επέμβασης**, το τμήμα θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί στην οργάνωση των χώρων καταυλισμού σε συνεργασία με τις εθελοντικές ομάδες. Κατά το στάδιο **αποκατάστασης** το τμήμα μπορεί να συμβάλλει με την ανάπλαση του πρασίνου στους χώρους καταφυγής και καταυλισμού καθώς και με την προμήθεια δενδρυλλίων για δράσεις τεχνητής αναδάσωσης.

Το **Τμήμα Τοπογραφικών και Πολεοδομικών Εφαρμογών** μπορεί να δραστηριοποιηθεί σε όλα τα στάδια της Πολιτικής Προστασίας (πρόληψη, ετοιμότητα, άμεση επέμβαση, αποκατάσταση) με την κατασκευή θεματικών χαρτών και την λειτουργία του κατάλληλου λογισμικού γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών (G.I.S.) με βάση τις οδηγίες του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας, ώστε να συμπεριληφθούν στην βάση δεδομένων. Οι θεματικοί χάρτες θα πρέπει να ενημερώνονται συστηματικά ώστε να αντικατοπτρίζουν την πραγματική εικόνα των Δήμων και να διευκολύνουν το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας στην σύνταξη και βελτιστοποίηση των σχεδίων έκτακτης ανάγκης (κατά το στάδιο **της πρόληψης - ετοιμότητας**) και τους αρμόδιους να λάβουν άμεσα τις σωστές αποφάσεις κατά την διάρκεια μιας έκτακτης ανάγκης (στάδιο **άμεσης επέμβασης**). Κατά το στάδιο της **αποκατάστασης** το Τμήμα θα μπορούσε να συμβάλλει με την κατασκευή θεματικών χαρτών που θα αναπαριστούν την κατανομή των ζημιών και τις περιοχές οι οποίες χρήζουν της προσοχής των Δήμων και του ΑΣΔΑ.

Προτεινόμενη Ομάδα Επέμβασης

Ομάδα επέμβασης η οποία θα αναλαμβάνει σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων την πρώτη καταγραφή ζημιών και θα κάνει μια πρώτη εκτίμηση της σοβαρότητας των ζημιών που θα κοινοποιεί στα ΣΤΟ.

Πίν. 1.5 Στάδια ενεργοποίησης της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών.

Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών	Πρόληψη	Ετοιμότητα	Άμεση Επέμβαση	Αποκατάσταση
Τμήμα Μελετών	X	-	-	X
Τμήμα Κατασκευής και Εκτέλεσης Έργων	X	-	-	X
Τμήμα Συντήρησης Η/Μ εξοπλισμού και οχημάτων	X	X	-	-
Γραφείο Κίνησης Οχημάτων	-	X	X	X
Τμήμα Πρασίνου	X	-	X	X
Τμήμα Τοπογραφικών και Πολεοδομικών Εφαρμογών	X	X	X	X

Διεύθυνση Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Πληροφορικής

Το **Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Σχεδιασμού και Προγραμματισμού** θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί κατά τα στάδια της **πρόληψης** και **ετοιμότητας** καθώς θα μπορούσε σε στενή συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας να αναλάβει δραστηριότητες συγκέντρωσης δεδομένων που αφορούν ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (Τρίτη ηλικία, παλιννοστούντες, μετανάστες, νέοι, ΑΜΕΑ).

Επιπλέον το Τμήμα θα μπορούσε να αναλάβει σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας την σύνταξη μνημονίων συνεργασίας με τους Δήμους, Δημοτικούς Φορείς, Ιδιώτες και Εθελοντικών Οργανώσεων.

Επίσης θα μπορούσε να εμπλακεί κατά το στάδιο της **αποκατάστασης** στην οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων και αθλητικών δραστηριοτήτων με στόχο την υποστήριξη των πληγέντων.

Το **Τμήμα Πληροφορικής** θα δραστηριοποιηθεί στα στάδια της **πρόληψης** και της **ετοιμότητας** σε συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας για την δημιουργία της απαραίτητης βάσης δεδομένων στην οποία θα καταγράφονται και θα ενημερώνονται όλες οι απαραίτητες πληροφορίες από τις Διευθύνσεις του ΑΣΔΑ και τις υπηρεσίες των Δήμων. Θα χρειάζεται να φροντίζει για την καλή κατάσταση του εξοπλισμού του (καλή λειτουργία υπολογιστών και προγραμμάτων) ώστε να διασφαλίζεται η άμεση πρόσβαση στην βάση δεδομένων και τα στοιχεία της ανά πάσα στιγμή. Συνεπώς, το Τμήμα θα πρέπει να δραστηριοποιείται και κατά τα στάδια της **άμεσης επέμβασης** και **αποκατάστασης** για την άμεση επίλυση τυχόν προβλημάτων που θα παρουσιαστούν.

Το **Τμήμα Περιβάλλοντος – Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού** θα μπορούσε σε στενή συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας να αναλάβει τις παρακάτω δραστηριότητες κατά το στάδιο της **πρόληψης**:

- Συγκέντρωση και καταγραφή των στοιχείων του δομημένου χώρου των Δήμων σχετικά με τον ρυθμιστικό / πολεοδομικό / οικιστικό σχεδιασμό τα οποία θα διαθέσει στο Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και θα συμπεριληφθούν στην βάση δεδομένων του ΑΣΔΑ.
- Καθορισμό των χρήσεων γης στη Δυτική Αθήνα σε συνεργασία τις αρμόδιες Δημοτικές υπηρεσίες και σύνταξη θεματικών χαρτών που θα περιέχουν τις ισχύουσες χρήσεις γης καθώς και σύνταξη έκθεσης την οποία θα διαθέσει στο Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και στοιχεία της θα συμπεριληφθούν στην βάση δεδομένων του ΑΣΔΑ.
- Σύνταξη έκθεσης που θα περιέχει πληροφορίες που σχετίζονται με το σχέδιο της πόλης και γενικά την πολεοδομική και χωροταξική ανάπτυξη.
- Σύνταξη κυκλοφοριακών μελετών σε συνεργασία με το Τμήμα Μελετών και το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας και εισήγηση για την έγκριση και εφαρμογή τους.
- Τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων σε χώρους που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και πινακίδων σήμανσης αξόνων εκκένωσης, χώρων καταφυγής κλπ.

Όσον αφορά το στάδιο της **αποκατάστασης** το Τμήμα μπορεί να συμμετέχει στην καταγραφή ζημιών και στην εκπόνηση μελετών με προτάσεις βελτίωσης περιοχών οι οποίες παρουσίασαν προβλήματα κατά την εφαρμογή του σχεδίου έκτακτης ανάγκης ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές (**Πίν. 1.6**).

Προτεινόμενη Ομάδα Επέμβασης

Η Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής μπορεί να δημιουργήσει μια **ομάδα επέμβασης** η οποία θα απαρτίζεται από υπαλλήλους του τμήματος και θα εκτελεί εργασίες οργάνωσης των χώρων καταυλισμού.

Πίν. 1.6 Στάδια ενεργοποίησης της Διεύθυνσης Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής.

Διεύθυνση Προγραμματισμού, Ανάπτυξης και Πληροφορικής	Πρόληψη	Ετοιμότητα	Άμεση Επέμβαση	Αποκατάσταση
Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού, Σχεδιασμού και Προγραμματισμού	X	X	-	X
Τμήμα Πληροφορικής	X	X	X	X
Τμήμα Περιβάλλοντος – Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού	X	-	-	X

5.3. Δημοτικές επιχειρήσεις και Νομικά Πρόσωπα Δυτικής Αθήνας

Οι Δημοτικές επιχειρήσεις και τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου που δραστηριοποιούνται εντός των διοικητικών ορίων των Δήμων μπορούν με την συμβολή τους να ενισχύσουν την Πολιτική Προστασία σε τοπικό επίπεδο. Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να περιλαμβάνει την μέσω μνημονίων συνεργασίας συμμετοχή των διαθέσιμων Δημοτικών Επιχειρήσεων και των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου καθώς συνεισφέρουν σε ανθρώπινο δυναμικό, εγκαταστάσεις, εξοπλισμό και υπηρεσίες διευκολύνοντας και επιταχύνοντας την ολοκλήρωση της επιχειρησιακής οργάνωσης των Δήμων στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας.

6. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Η εξασφάλιση της κατάλληλης υλικοτεχνικής υποδομής για την υποστήριξη ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης, παρ' ότι οικονομικά μπορεί να προϋποθέτει μια σημαντική χρηματική επιβάρυνση, αποτελεί μια από τις απαραίτητες παραμέτρους για την **επιτυχή** Πολιτική Προστασία των Δήμων που απαρτίζουν τον ΑΣΔΑ.

Ο απαραίτητος σχεδιασμός πρέπει να περιλαμβάνει:

- Την πλήρη καταγραφή της **απαραίτητης** υλικοτεχνικής υποδομής για κάθε περίπτωση φυσικής ή τεχνολογικής καταστροφής που να καλύπτει και τα τέσσερα στάδια της Πολιτικής Προστασίας (εργασίες πρόληψης – ετοιμότητας - άμεσης επέμβασης - αποκατάστασης).
- Την απογραφή της **ήδη υπάρχουσας** υλικοτεχνικής υποδομής του ΑΣΔΑ, την αξιολόγηση της καλής λειτουργίας της και την καταλληλότητα της για χρήση σε τέτοιου είδους επεμβάσεις.
- Την απογραφή της **ήδη υπάρχουσας** υλικοτεχνικής υποδομής των Δήμων.
- Την αναζήτηση υλικοτεχνικής υποδομής που μπορεί να **παραχωρηθεί** στους Δήμους από δημόσιους οργανισμούς, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, ιδρύματα.
- Την απογραφή της υλικοτεχνικής υποδομής (κυρίως μηχανήματα και μεταφορικά μέσα) τα οποία θα μπορούσαν να **επιταχθούν** σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Την καταγραφή της υλικοτεχνικής υποδομής που διαθέτουν πάσης φύσεως ιδιωτικές επιχειρήσεις και εταιρίες και που θα μπορούσαν έναντι **αμοιβής** ή **ενοικίου** να παραχωρηθούν άμεσα για τις ανάγκες των Δήμων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Την καταγραφή των **ελλείψεων**, την άμεση κατάρτιση οικονομικής μελέτης και την εύρεση των απαραίτητων κονδυλίων για την προμήθεια της υλικοτεχνικής υποδομής που δεν μπορεί να αποκτηθεί με άλλο τρόπο.
- Την ύπαρξη ειδικευμένου προσωπικού για τη χρήση, **συντήρηση** και **επισκευή** της απαραίτητης υλικοτεχνικής υποδομής.

Επιπλέον ο όρος "υλικοτεχνική υποδομή", πάντα μέσα στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας και των αρμοδιοτήτων και δυνατοτήτων επέμβασης σε επίπεδο **Τοπικής Αυτοδιοίκησης** και για τα τέσσερα στάδια του βασικού σχεδιασμού (πρόληψη – ετοιμότητα - άμεση επέμβαση - αποκατάσταση) θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- **Ηλεκτρονικούς υπολογιστές** και περιφερειακά (**hardware** και **software**) για μελέτη και εξομοίωση παραμέτρων, βάσεις δεδομένων, παρακολούθηση εργασιών και διανομές υλικών αλλά και χρήση από το επιστημονικό επιτελείο για ειδικές μελέτες, κλπ.
- **Επικοινωνιακό υλικό**, fax, τηλέφωνα, κινητή τηλεφωνία, ασύρματη επικοινωνία και γενικότερα οργάνωση γραφείου για υποστήριξη λειτουργιών.
- **Βαρέα μηχανήματα** όπως προωθητές, ισοπεδωτές, φορτωτές, οδοστρωτήρες, αεροσυμπιεστές, γερανούς, ανυψωτές, φορτηγά, οχήματα μεταφοράς, λεωφορεία, πούλμαν, νοσοκομειακά, ασθενοφόρα, πυροσβεστικά, υδροφόρες, αντλίες, οχήματα εκτός δρόμου, διασωστικά οχήματα, οχήματα ειδικών χρήσεων κλπ.

- **Πρόχειρα καταλύματα** όπως σκηνές, τροχόσπιτα, λυόμενα και πάσης φύσεως κατασκευές για πρόχειρους καταυλισμούς και υλικό υποστήριξης όπως κουβέρτες, ράντζα, θερμάστρες, ρουχισμό, είδη διατροφής κλπ., με όλα τα απαραίτητα εργαλεία και υλικά για την εγκατάστασή τους.
- **Ιατρικό εξοπλισμό** σε δημοτικά υγειονομικά κέντρα ή κλινικές, κινητές ιατρικές μονάδες και πάσης φύσεως φάρμακα και άλλα απαραίτητα υλικά για πρώτες βοήθειες.
- **Βαρύ εξοπλισμό** όπως, γεννήτριες ρεύματος, αεροπίστολα, αεροδράπανα, αντλίες νερού, αλυσοπρίονα, ειδικά κοπτικά μηχανήματα, δεξαμενές νερού, ψυγεία, φορητά μαγειρεία, φορητοί ραδιοφωνικοί σταθμοί ή ήδη υπάρχοντες τοπικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί κλπ.
- **Ελαφρύτερο εξοπλισμό** όπως πάσης φύσεως ανταλλακτικά, εργαλεία, λοστοί, πτυσοκάπανα, βαρσοπούλες, γάντια, δράπανα, φόρμες, κράνη, γαλότσες, αδιάβροχα, ειδικά γυαλιά, μάσκες αερίων, λάστιχα νερού, σωλήνες, οικοδομικά υλικά, ξυλεία, ηλεκτρολογικό υλικό, καύσιμα, υλικά συντήρησης κλπ.

Ο εξοπλισμός αυτός μπορεί να προέρχεται:

- Από τον εξοπλισμό των Δήμων.
- Από τον εξοπλισμό του ΑΣΔΑ
- Από τον εξοπλισμό δημοσίων οργανισμών, φορέων, επιχειρήσεων κλπ. που μετά από συνεννόηση θα μπορούσε να διατεθεί στο Δήμο σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.
- Από τον εξοπλισμό ιδιωτών ή ιδιωτικών επιχειρήσεων που θα μπορούσε να διατεθεί ή να επιταχθεί σε περίπτωση καταστροφής.
- Από αγορά εξοπλισμού που θα κριθεί απαραίτητος για την ολοκλήρωση της επιχειρησιακής οργάνωσης.

Ο ΑΣΔΑ θα πρέπει να καλέσει τις Δημοτικές αρχές να προχωρήσουν σε δημιουργία **βάσης δεδομένων** με άμεση καταγραφή των μηχανημάτων και του εξοπλισμού αυτού με πλήρη στοιχεία, όπως:

- Είδος μηχανήματος ή άλλου εξειδικευμένου ή όχι εργαλείου
- Κατάσταση λειτουργίας - συντήρηση - απαιτούμενα ανταλλακτικά
- Τοποθεσία ή αποθήκη που βρίσκονται
- Ιδιοκτήτης και στοιχεία ιδιοκτήτη
- Χειριστής ή οδηγός του μηχανήματος και πλήρη στοιχεία του.

Βασικό στοιχείο όμως που προκύπτει στην προκειμένη περίπτωση είναι ακριβώς η **κατανομή** του εξοπλισμού αυτού στη διάθεση των ομάδων επέμβασης και υπηρεσιών των Δήμου ανάλογα με το τι είναι απαραίτητο σε κάθε ένα από αυτά για την επιτυχή επέμβαση.

Στους ακόλουθους πίνακες (**Πίν. 1.7**), παρουσιάζεται ο εξοπλισμός των Δήμων του ΑΣΔΑ. Όπως παρατηρείται ο κάθε Δήμος δίνει διαφορετικές πληροφορίες για τον εξοπλισμό του (είδος, τύπος, υπηρεσία, κατάσταση, χώρος στάθμευσης κλπ). Είναι κρίσιμο λοιπόν να δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων για την καταγραφή του εξοπλισμού με τα στοιχεία που αναφέρθηκαν.

Πίν. 1.7 Πίνακας εξοπλισμού των δήμων του ΑΣΔΑ.

Δήμος Αγίας Βαρβάρας		
Α/Α	Τύπος οχήματος	Αριθμός Κυκλοφορίας
1	Λεωφορείο	ΚΗΟ-5100
2	Απορριματοφόρο Ανακυκλ.	ΚΗΟ-5140
3	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΟ-5119
4	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΙ-6699
5	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΟ-5106
6	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΟ-4869
7	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΟ-4897
8	Απορριματοφόρο ΡΟ	ΚΗΟ-4898
9	Φορτηγό (Τριαξονικό)	ΚΗΟ-4943
10	Φορτηγό Μεσαίο	ΚΗΟ-4581
11	Ανυψωτικό Μηχ. Έργου	ΜΕ-99147
12	Φορτηγό ανοικτό	ΚΗΟ-4890
13	Φορτηγό κλειστό	ΚΗΟ-4889
14	Πλυντήριο κάδων Μηχ. Έργου	ΜΕ-99147
15	Υδροφόρα Μηχ. Έργου	ΜΕ 64015
16	Σάρωτρο Μηχ. Έργου	ΜΕ 99125
17	Εκκαφέας Μηχ. Έργου	ΜΕ 100795
18	Μini Bus (Περιπολ.)	ΚΗΟ 5035
19	Απορ/ρο ΡΙΑΓΓΙΟ	ΚΗΟ 5036
20	Υδροβολής ΡΙΑΓΓΙΟ Μηχ. Έργου	ΜΕ 77366
21	Περιπολικό	ΚΗΟ 4522
22	Επιβατικό FIAT	ΚΗΟ 4899
23	Πουλμανάκι FORD	ΚΗΟ 4762
24	Πουλμανάκι MERCEDES	ΚΗΟ 4986
25	Τρίκυκλο	ΛΖΛ 2290

26	Δίκυκλο Yamaha XT	IZA 148
27	Δίκυκλο (παπάκι)	IZA 149
28	Κλούβα SUZUKI	KHO 5132
29	Δημαρχιακό	KHO 4962
30	Φορτηγό DAIHATSU	KHO 5134
31	HYUNDAI MATRIX	KHO 5039
32	HYUNDAI MATRIX	KHO 5056
33	Δίκυκλο (παπάκι)	OKE 62

Δήμος Χαϊδαρίου	
Τεμάχια	Είδος
1	Υδροφόρα (πυροσβεστική)
1	Υδροφόρα (βοηθητική)
2	Φορτωτές JCB
2	Οχήματα 4X4 (πυροσβεστικά 1m ³)
1	Αλατιέρα που προσαρμόζεται σε όχημα 4X4
3	Αντλίες Νερού
1	Γερανοφόρο όχημα
1	Ανυψωτικό καλαθοφόρο όχημα
2	Οχήματα 4X4
2	Επιβατικά αυτοκίνητα
1	Μικρό φορτωτή BOB-CAT
3	Γεννήτριες

Δήμος Κορυδαλλού		
Αριθμός	Είδος	Πινακίδες
1	Μικρός Εκσκαφέας (BOB CAT) JCB 190	ΜΕ 104214
-	Φορητά Αυτοκίνητα	-

Δήμος Αιγάλεω				
A/A	Αρ. Κυκλοφορίας	Μάρκα	Χρήση	Υπηρεσία
1	OAB 0117	PIAGGIO	Δίκυκλο	Διοίκηση
2	OAB 0118	PIAGGIO	Δίκυκλο	Διοίκηση
3	OAB 0119	PIAGGIO	Δίκυκλο	Διοίκηση
4	YMH 683	YAMAHA	Δίκυκλο	Δημ. Αστυνομία
5	YPH 380	VESPA NV	Δίκυκλο	Καθαριότητα
6	AZA 4573	SUZUKI	Δίκυκλο	Διοίκηση
7	AZA 4574	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα
8	AZA 4575	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα
9	AZA 4576	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα
10	AZA 4577	SUZUKI	Δίκυκλο	Διοίκηση
11	AZA 6146	ZHONGSHAN	Δίκυκλο	Διοίκηση
12	AZA 6147	ZHONGSHAN	Δίκυκλο	Κήποι
13	AZA 6148	ZHONGSHAN	Δίκυκλο	Συνεργείο
14	ZMP 511	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα
15	ZMP 512	SUZUKI	Δίκυκλο	Διοίκηση
16	ZMP 513	SUZUKI	Δίκυκλο	Διοίκηση
17	ZMP 514	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα
18	ZMP 515	SUZUKI	Δίκυκλο	Καθαριότητα

19	IYP 0220	PIAGGIO	Τρίκυκλο	Καθαριότητα
20	IYP 0221	PIAGGIO	Τρίκυκλο	Καθαριότητα
21	KHH 1777	MERCEDES	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
22	KHH 1778	MERCEDES	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
23	KHH 1818	ISUZU	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
24	KHH 4796	ISUZU	Φορηγό διαξονικό	Κήποι
25	KHH 5175	NISSAN	Φορηγάκι ανοικτό υδραυλ.	Τεχν. Συνεργεία
26	KHI 6639	MERCEDES	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
27	KHI 6640	MERCEDES	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
28	KHO 4507	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
29	KHO 4534	MERCEDES	Φορηγό Τριαξονικό	Καθαριότητα
30	KHO 4606	MERCEDES	Ανυψωτικό	Καθαριότητα
31	KHO 4613	MERCEDES	Πλυντήριο κάδων	Καθαριότητα
32	KHO 4638	MERCEDES	Φορηγό Διαξονικό	Κήποι
33	KHO 4667	VOLVO	Πλυντήριο κάδων	Καθαριότητα
34	KHO 4763	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
35	KHO 4764	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
36	KHO 4765	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
37	KHO 4766	MERCEDES	Απορριματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
38	KHO 4787	MERCEDES	Φορηγό Διαξονικό	Τεχν. Συνεργεία
39	KHO 4818	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
40	KHO 4819	MERCEDES	Απορριματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
41	KHO 4821	MERCEDES	Γερανός	Καθαριότητα

42	KHO 4867	V.W.	Φορτηγάκι ανοικτό	Τεχν. Συνεργεία
43	KHO 4868	V.W.	Φορτηγάκι ανοικτό	Κήποι
44	KHO 4877	SCANIA	Φορτηγό Διαξονικό	Καθαριότητα
45	KHO 4878	SCANIA	Φορτηγό Τριαξονικό	Τεχν. Συνεργεία
46	KHO 4913	MERCEDES	Βυτίο	Κήποι
47	KHO 4920	MERCEDES	Φορτηγό Διαξονικό	Κήποι
48	KHO 4949	IKARUS	Λεωφορείο	Διοίκηση
49	KHO 4950	IKARUS	Λεωφορείο	Διοίκηση
50	KHO 4960	HYUNDAI	Επιβατηγό	Δημ. Αστυνομία
51	KHO 4961	HYUNDAI	Επιβατηγό	Διοίκηση
52	KHO 4968	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
53	KHO 4969	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
54	KHO 4973	MAN	Λεωφορείο	Διοίκηση
55	KHO 4974	CITROEN	Επιβατηγό	Κοιν. Υπηρεσία
56	KHO 4975	VOLVO	Επιβατηγό	Διοίκηση
57	KHO 4981	VOLVO	Βυτίο	Κήποι
58	KHO 4987	MITSUBISHI	Επιβατηγό	Δημ. Αστυνομία
59	KHO 4991	MITSUBISHI	Φορτηγάκι ανοικτό	Κήποι
60	KHO 5016	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (μύλος)	Καθαριότητα
61	KHO 5017	IVECO	Φορτηγάκι ανοικτό υδραυλ.	Καθαριότητα
62	KHO 5018	IVECO	Φορτηγάκι ανοικτό ανατρεπ.	Τεχν. Συνεργεία
63	KHO 5019	FORD	Φορτηγάκι κλειστό	Καθαριότητα
64	KHO 5020	FORD	Φορτηγάκι κλειστό	Καθαριότητα
65	KHO 5021	FORD	Φορτηγάκι κλειστό	Τεχν. Συνεργεία
66	KHO 5029	MERCEDES	Φορτηγό Διαξονικό	Καθαριότητα
67	KHO 5030	FORD	Κινητό συνεργείο	Καθαριότητα
68	KHO 5031	MERCEDES	Φορτηγό Τριαξονικό	Καθαριότητα

69	KHO 5043	HYUNDAI	Επιβατηγό	Κοιν. Υπηρεσία
70	KHO 5071	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
71	KHO 5072	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
72	KHO 5077	MERCEDES	Λεωφορείο	
73	KHO 5095	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (πρέσσα)	Καθαριότητα
74	KHO 5114	MITSUBISHI	Φορτηγό Διαξονικό	Κήποι
75	KHO 5115	VOLVO	Βυτίο	Κήποι
76	KHO 5118	VOLVO	Φορτηγό Τριαξονικό	Καθαριότητα
77	KHO 5126	HYUNDAI	Επιβατηγό	Κοιν. Υπηρεσία
78	KHO 5127	VOLVO	Φορτηγό Τριαξονικό	Καθαριότητα
79	KHO 5137	IVECO	Απορριμματοφόρο (ανακ/ση)	Καθαριότητα
80	KHO 5145	DAEWOO	Επιβατηγό	Διοίκηση
81	KHO 5150	IVECO	Απορριμματοφόρο (ανακ/ση)	Καθαριότητα
82	KHO 5199	MERCEDES	Απορριμματοφόρο (ανακ/ση)	Καθαριότητα
83	ME 111846	JOHNSTON	Σάρωθρο	Καθαριότητα
84	ME 30693	JCB - ΦΟΡΤΩΤΗΣ	Εκσκαφέας Φορτωτής	Τεχν. Συνεργεία
85	ME 40769	MORO	Σάρωθρο	Καθαριότητα
86	ME 42644	JCB - ΦΟΡΤΩΤΗΣ	Φορτωτής	Καθαριότητα
87	ME 51888	FERGUSON	Φορτωτής (κομπρεσέρ)	Τεχν. Συνεργεία
88	ME 51889	MERCEDES	Πλυντήριο κάδων	Καθαριότητα
89	ME 55903	JCB - ΦΟΡΤΩΤΗΣ	Εκσκαφέας Φορτωτής	Κήποι
90	ME 57414	DULEVO	Σάρωθρο	Καθαριότητα
91	ME 57819	MORO	Σάρωθρο	Καθαριότητα
92	ME 57820	NISSAN	Ανυψωτικό	Καθαριότητα
93	ME 63190	BEIFFEBI	Σάρωθρο (μικρό)	Καθαριότητα
94	ME 65216	PICCINI	Μπετονιέρα	Τεχν. Συνεργεία

95	ME 68139	MERCEDES	Πλυντήριο κάδων	Καθαριότητα
96	ME 70562	JCB - ΦΟΡΤΩΤΗΣ	Φορτωτής	Καθαριότητα
97	ME 86790	IVECO	Σάρωθρο	Καθαριότητα
98	-	NISSAN	Γερανός	Καθαριότητα

Δήμος Περιστερίου

A/A	Είδος	Τύπος	Ποσότητα
1	Πυροσβεστικό υδροφόρο 10τ.	SCANIA	2
2	Πυροσβεστικό υδροφόρο 5τ.	DAF FA	2
3	Σάρωθρο με λεπίδα εκχιονισμού	BUCHER GUYER CITY CAT	5
4	Αλατιέρα με λεπίδα εκχιονισμού	MAN	1
5	Μ.Ε. με λεπίδα φυσητήρα χιονιού	BOBCAT	1
6	Εκσκαφέας Φορτωτής	JCB	1
7	Περονοφόρο	JCB	1
8	Φορτωτής	BOBCAT	1
9	Φορτωτής	JCB	1
10	Φορτωτής	FIAT ALLIS	1
11	Εκσκαφέας	JCB	1
12	Εκσκαφέας	JCB	1
13	Εκσκαφέας	JCB	1
14	Εκσκαφέας	JCB	1
15	Μικτό Αποφρακτικό Αναρρόφησης Πίεσης	DAF	1
16	Καλαθοφόρο	DAF	1
17	Καλαθοφόρο	DAF	1
18	Καλαθοφόρο	DAF	1
19	Καλαθοφόρο	DAF	1
20	Φορηγό ανοικτό με γερανό	DAF	1
21	Φορηγό ανοικτό με αρπαγή	SCANIA	1

Δήμος Ιλίου				
A/A	Είδος	Τύπος	Αρ. Κυκλοφ.	Έτη Κυκλοφ.
1	Φορτωτής	Ελαστικοφόρος φορτωτής	ME 25973	26
2	Φορτωτής	Ελαστικοφόρος φορτωτής	ME 59614	10
3	Φορτωτής	Μικρός ελαστικοφόρος φορτωτής	ME 59615	10
4	Φορτηγό	Τριαξ. MERCEDES	KHO 4595	13
5	Φορτηγό	Τριάξ. SCANIA	KHO 4954	10
6	Φορτηγό	Τριαξ. MERCEDES	KHO 5121	9
7	Φορτηγό	Γερανός MERCEDES	KHO 5195	12
8	Φορτηγό	Υδραυλική πόρτα LIAZ	KHO 4569	19
9	Φορτηγό	IVECO	KHO 4864	13
10	Φορτηγό	MERCEDES	KHO 4634	33
11	Ημιφορτηγό	V. WAGEN	ZYA 9770	11
12	Ημιφορτηγό	PIAZZIO	KHO 5006	9
13	Ημιφορτηγό	MERCEDES	KHO 4982	9
14	Ημιφορτηγό	V. WAGEN	KHO 5194	7
15	Ημιφορτηγό	PIAZZIO	KHO 5101	6
16	Ημιφορτηγό	PIAZZIO	KHH 1051	1
17	Ημιφορτηγό	PIAZZIO	KHH 1052	1
18	Ημιφορτηγό	PIAZZIO	KHH 1053	1

Δήμος Ιλίου			
Α/Α	Ποσότητα	Είδος	Τύπος
1	1	Αλυσοπρίονο	ALPINA 45cm
2	1	Αλυσοπρίονο	SOLO 40cm
3	1	Αλυσοπρίονο	SOLO 50cm
4	3	Αλυσοπρίονο	Τηλεσκοπικό αλυσοπρίονο, κοντάρι μήκους 2.7-3.9 STILL
5	2	Αλυσοπρίονο	MS 260 45cm STILL
6	1	Αλυσοπρίονο	MS 460 50cm STILL
7	7	Αλυσοπρίονο	MS 192 30cm STILL
8	1	Αλυσοπρίονο	MS 660 STILL
9	2	Αλυσοπρίονο	MS 250 45cm STILL
10	1	Αλυσοπρίονο	Τηλεσκοπικό αλυσοπρίονο HT 131
11	1	Αλυσοπρίονο	MS 361 50 cm STILL
12	13	Χορτοκοπτικό	STILL FS 450
13	1	Χορτοκοπτικό	VIKING MB 6 RH
14	2	Αντλία	Βενζινοκίνητη Αντλία
15	1	Αντλία	Βενζινοκίνητη Αντλία
16	1	Αντλία	Ηλεκτροκίνητη Αντλία

Δήμος Πετρούπολης				
A/A	Είδος	Τύπος	Αρ. Κυκλοφ	Χώρος στάθμευσης
1	Καταβρεχτήρας (βυτιοφόρο)	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ	ME 113974	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
2	Φορτωτής	CASE	ME 73417	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
3	Φορτηγό Τριαξονικό	DAIMLER – CRYSLER 6028	KHO 5113	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
4	Εκχιονιστικό – Αλατιέρα	AUSA	ME 112784	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
5	Υδροφόρα (βυτιοφόρο)	MERCEDES	KHO 4677	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
6	Φορτωτής	CASE	ME 30651	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
7	Πυροσβεστικό	GREKA	ME 101324	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως
8	Πυροσβεστικό	MINITUBISHI	KHO 5102	Αμαξοστάσιο τέρμα Αναπάσεως

Δήμος Καματερού				
A/A	Είδος	Τύπος	Αρ. Κυκλοφορίας	Χώρος Στάθμευσης
1	Υδροφόρο	MERCEDES	KHO 5181	Τέρμα Γληνού
2	Πολυμηχάνημα	MULTICAR	ME 68509	Τέρμα Γληνού
3	JCB	JCB	ME 42628	Τέρμα Γληνού
4	JCB	UNITRACK	ME 82539	Τέρμα Γληνού
5	Φορτηγό	VOLVO F9	KHO 5099	Τέρμα Γληνού

Δημοτική ενότητα Ζεφυρίου			
A/A	Είδος	Αριθ. Κυκλοφ.	Κατάσταση
1	Απορριματοφόρο	KHO 5415	Καλή
2	Απορριματοφόρο	KHO 5455	Καλή
3	Απορριματοφόρο	KHI 8245	Καλή
4	Βυτιοφόρο ύδατος	KHO 4554	Μέτρια
5	Μηχανικό Σάρωθρο	ME 117211	Άριστη
6	Φορτηγό	KHO 5362	Καλή
7	Φορτηγό	KHO 5405	Καλή
8	Φορτηγό	KHI 8229	Καλή
9	Φορτηγό	KHH 3268	Κακή
10	Φορτηγό	KHH 3269	Κακή
11	Καλαθοφόρο όχημα	KHO 4676	Μέτρια
12	Καλαθοφόρο όχημα	ME 117214	Άριστη
13	Φορτωτής	ME 110157	Καλή
14	Φορτωτής	ME 53594	Μέτρια
15	Φορτωτής JCB	ME 35745	Καλή
16	Επιβατηγό	KHI 8201	Καλή
17	Επιβατηγό	KHI 8202	Καλή
18	Επιβατηγό	KHO 5321	Κακή

19	Επιβατηγό	ΚΗΟ 5425	Καλή
20	Επιβατηγό	ΚΗΟ 4754	Κακή
21	Επιβατηγό	ΚΗΟ 5439	Μέτρια
22	Λεωφορείο	ΚΗΙ 8220	Κακή
23	Λεωφορείο	ΚΗΟ 5454	Κακή
24	Επιβατηγό	ΚΗΟ 5471	Καλή
25	Mini Bus	ΚΗΙ 8203	Καλή
26	Φορτηγάκι αλυσιδάκι	ΚΗΗ 3267	Καλή

Δήμος Αγ. Αναργύρων					
A/A	ΕΙΔΟΣ ΟΧΗΜΑΤΟΣ	ΜΑΡΚΑ	Α.Κ.		Χρήση
1	Απορριμματοφόρο	Mercedes 16M3	ΚΗΟ 4647		?
2	Απορριμματοφόρο	Mercedes 16M3	ΚΗΟ 5032		?
3	Απορριμματοφόρο	Mercedes 16M3	ΚΗΟ 5051		?
4	Απορριμματοφόρο	Volvo	ΚΗΟ 5045		?
5	Απορριμματοφόρο	Mercedes 10M3 Kuka	ΚΗΟ 4888		?
6	Ανοικτό φορτηγό	Volvo	ΚΗΟ 5063		Μπάζα
7	Ανοικτό φορτηγό	Steyer	ΚΗΟ 4640		Ογκώδη
8	Ανοικτό φορτηγό	Nissan ¾	ΚΗΟ 4626		Τεχν. Συνεργείο
9	Ανοικτό φορτηγό	Mazda ¾	ΚΗΟ 4963		Πράσινο

10	Ανοικτό φορτηγό	Nissan ¾	KHO 4627		Καθαριότητα
11	Υδροφόρα	Magirus 18M3	KHO 4833		?
12	Σάρωθρο	Ravo	ME 82555		Καθαριότητα
13	Σάρωθρο	Ravo	ME 82824		?
14	Καδοφόρο	ΩΜ	ME 30593		Ηλεκτρολόγοι
15	Καδοφόρο	Nissan	NEO		Ηλεκτρολόγοι
16	Φορτηγό	Nissan 3/4	IBP 9077		
17	Δίκυκλο	Honda	ZMM 264		Επόπτες
18	Δίκυκλο	Honda	ZMM 265		Επόπτες
19	Δίκυκλο	Honda	ABZ 162		Επόπτες
20	Δίκυκλο	Honda	IOK 420		Επόπτες
21	Επιβατικό	Hyundai	IZK 5482		?
22	Επιβατικό 8Θ	Hyundai H-1	KHO 5124		?
23	Επιβατικό	Ford	KHO 5088		Δήμαρχος

7. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ (ΑΣΔΑ)

7.1. Γενικά

Μνημόνιο ενεργειών έχουν υποχρέωση να συντάξουν και να εφαρμόσουν οι ΟΤΑ για περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών (Σχέδιο Ξενοκράτης, ΦΕΚ 423/10-4-2003/τευχ. Β). Για τους Δήμους η σύνταξη του μνημονίου ενεργειών αποτελεί ευθύνη του γραφείου Πολιτικής Προστασίας τους το οποίο προβλέπεται να λειτουργεί στο πλαίσιο της υπάρχουσας οργανωτικής τους διάρθρωσης (άρθρο 13 Ν 3013/2002).

Το μνημόνιο ενεργειών αποτελεί ένα απλό έγγραφο μη εμπιστευτικού χαρακτήρα στο οποίο δίδονται με σαφήνεια απαντήσεις στα πέντε ερωτήματα **ποιός, τι, πότε, που, και γιατί** που αναφέρονται στην παράγραφο Β του Παραρτήματος ΣΤ' του Σχεδίου Ξενοκράτης (ΦΕΚ 423/10-4-2003/τευχ. Β).

Οι Δήμοι, πιο συγκεκριμένα τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας, θα πρέπει να συντάξουν συγκεκριμένα μνημόνια ενεργειών για κάθε στάδιο της Πολιτικής Προστασίας (πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση, αποκατάσταση) για κάθε ενδεχόμενο κίνδυνο που θα έχει προκύψει από την ανάλυση κινδύνων.

Σε όλες τις περιπτώσεις το μνημόνιο ενεργειών πρέπει να συνοδεύεται από ένα επικαιροποιημένο κατάλογο των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτουν για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (μηχανήματα έργων, κλπ) καθώς και με ένα τηλεφωνικό κατάλογο των υπαλλήλων που εμπλέκονται επιχειρησιακά.

Επισημαίνεται ότι θέματα που αφορούν τη διοικητική μέριμνα των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων μέσων και προσωπικού και την μεταξύ τους επικοινωνία αλλά και την επικοινωνία με τους άλλους εμπλεκόμενους φορείς ρυθμίζονται από τον φορέα στον οποίο ανήκουν δηλαδή από το Συντονιστικό Τοπικό Όργανο του Δήμου.

Στο μνημόνιο ενεργειών θα πρέπει να περιλαμβάνεται και σχέδιο έγκαιρης ενημέρωσης των κατοίκων για λήψη μέτρων αυτοπροστασίας σε περιοχές που η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας έχει εκδώσει προειδοποίηση.

Αντίγραφο του μνημονίου ενεργειών των Δήμων πρέπει να κοινοποιείται για λόγους άμεσης κινητοποίησης στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, Αστυνομικών Αρχών και Υπηρεσιών Υγείας που εδρεύουν εντός των διοικητικών τους ορίων. Η άμεση ενημέρωση του Κέντρου Επιχειρήσεων της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (ΚΕΠΠ), βάσει των διατάξεων του άρθρου 3 του Ν3013/2002 αποτελεί υποχρέωση όλων των φορέων που ορίζονται υπεύθυνοι σε επιχειρησιακό επίπεδο για επιμέρους δράσεις πολιτικής προστασίας, προκειμένου να υπάρχει καλύτερος συντονισμός και οργάνωση των φορέων στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών.

Συνεπώς τα μνημόνια ενεργειών συντάσσονται από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του κάθε Δήμου και εξετάζονται από τα μέλη του ΣΤΟ τα οποία προτείνουν αλλαγές ή βελτιώσεις και τα εγκρίνουν. Κοινοποιούνται στο εμπλεκόμενο προσωπικό του Δήμου, στις Διοικήσεις των Πυροσβεστικών Υπηρεσιών και Αρχών που εδρεύουν εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου και στην Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής.

Ο ΑΣΔΑ προκειμένου να πραγματοποιήσει τον ρόλο του ως συντονιστικό όργανο των δράσεων Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα πρέπει να συντάξει μνημόνια ενεργειών με βάση τις ανωτέρω οδηγίες που ισχύουν για τους Δήμους.

Στις ακόλουθες ενότητες προτείνονται ενέργειες που θα πρέπει να συμπεριληφθούν στα μνημόνια ενεργειών που θα συνταχθούν από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας με βάση την οργάνωση και λειτουργία του ΑΣΔΑ για όλα τα στάδια της Πολιτικής Προστασίας (πρόληψη, ετοιμότητα, άμεση επέμβαση, αποκατάσταση).

Τα μνημόνια ενεργειών αρχικά θα πρέπει να υποβληθούν προς έγκριση στην Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής και στη συνέχεια θα πρέπει να κοινοποιηθούν στους Δήμους της Δυτικής Αθήνας. Στόχος η σύνταξη εναρμονισμένων μνημονίων ενεργειών τόσο μεταξύ των Δήμων όσο και με τον ΑΣΔΑ.

7.2. Μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων στην Δυτική Αθήνα

Το μνημόνιο ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων αναφέρεται στις απαραίτητες ενέργειες για την διάθεση του επιχειρησιακά διαθέσιμου προσωπικού και μέσων για την αντιμετώπιση του πλημμυρικού κινδύνου και για την διαχείριση των συνεπειών. Ειδικότερα, η διαχείριση των συνεπειών λόγω πλημμυρών περιλαμβάνει δράσεις για την εξασφάλιση της κοινωνικής προστασίας στους πολίτες που επλήγησαν καθ' οιονδήποτε τρόπο εξαιτίας πλημμυρών.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της πρόληψης

Το **Τμήμα Πολιτικής Προστασίας** του Συνδέσμου θα πρέπει με δική του μέριμνα να λαμβάνει καθημερινά από τα υφιστάμενα όργανα ανάλυσης και πρόγνωσης καιρού (Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία) **μετεωρολογικές πληροφορίες** ούτως ώστε έγκαιρα να ενεργοποιεί τον μηχανισμό απόκρισης του ΑΣΔΑ για την αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων.

Επίσης το **Τμήμα Πολιτικής Προστασίας** θα πρέπει να προβεί στην καταγραφή του **ιστορικού της Δυτικής Αθήνας** σε σχέση με την εκδήλωση τέτοιων φαινομένων προκειμένου να προσδιορίσει τα τρωτά σημεία εντός των Δήμων στα οποία υπάρχει αυξημένη πιθανότητα εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων και να καλέσει τους Δήμους να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα σε συνεργασία με τη **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών** του ΑΣΔΑ εκπονώντας κατάλληλες μελέτες ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα επανεμφάνισή τους στα ίδια σημεία.

Σε συνεργασία με την ΓΓΠΠ, το **Τμήμα Πολιτικής Προστασίας** θα πρέπει να φροντίσει για την **εκπαίδευση**, ενεργοποίηση και επιχειρησιακή αξιοποίηση **επιλεγμένων υπαλλήλων του ΑΣΔΑ και εθελοντικών ομάδων** για την δημιουργία **ομάδων επέμβασης** για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων. Θα πρέπει να συνταχθεί λίστα με καταμερισμό εργασιών, ονόματα και τηλέφωνα όπως παρουσιάζεται στην ενότητα για τις Ομάδες Επέμβασης.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων προτείνεται να υλοποιήσει τα ακόλουθα:

- Κατάρτιση και τήρηση επικαιροποιημένου καταλόγου των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτουν οι υπηρεσίες των Δήμων και υπευθύνων χειριστών τους (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ) για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω πλημμυρών.
- Συντήρηση των μηχανημάτων που διαθέτει ο ΑΣΔΑ και οι Δήμοι (αντλίες, σκαπτικά μηχανήματα, βυτιοφόρα κλπ) μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου.
- Σύγκλιση των Σ.Τ.Ο. με συμμετοχή εκπροσώπου του ΑΣΔΑ με θέμα τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση πλημμυρών. Οι αποφάσεις και τα πρακτικά των συσκέψεων θα πρέπει να

κοινοποιηθούν από τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας στο Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ και στην Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας Αττικής.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ θα πρέπει να ενημερώνει τους Δήμους για τις ακόλουθες ενέργειες Πολιτικής Προστασίας σε προληπτικό επίπεδο:

- Διεξαγωγή ελέγχου και προληπτικός καθαρισμός των κοιτών των ρεμάτων με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής.
- Διεξαγωγή καθαρισμού και συντήρηση του δικτύου ομβρίων υδάτων των οδών αρμοδιότητας τους εντός των ορίων της διοικητικής τους περιφέρειας για την αποτροπή εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων και δυσχερειών στην οδική κυκλοφορία από κακή λειτουργία τους.
- Δρομολόγηση διαδικασιών για τον άμεσο έλεγχο και συντήρηση όλων των αντιπλημμυρικών έργων αρμοδιότητας τους σε περιοχές που θεωρούνται κατά προτεραιότητα επικίνδυνες για πρόκληση ζημιών από πλημμύρες.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας του ΑΣΔΑ θα πρέπει να μεριμνήσει για τα ακόλουθα:

- Προμήθεια ειδικής ενδυμασίας για το προσωπικό που εμπλέκεται στις ομάδες επέμβασης για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων (αδιάβροχα, γαλότσες, φόρμες) με τα διακριτικά του ΑΣΔΑ και της Πολιτικής Προστασίας.
- Προμήθεια αρκετών συσκευών ασύρματης επικοινωνίας μεγάλης εμβέλειας ώστε ο ΑΣΔΑ να μπορεί να επικοινωνεί ανά πάσα στιγμή με τις ομάδες επέμβασης και το αντίστροφο.
- Προμήθεια εργαλείων που θα χρησιμοποιηθούν από τις ομάδες επέμβασης. Οι προμήθειες αυτές θα φυλάσσονται σε αποθηκευτικούς χώρους του ΑΣΔΑ.
- Κατάρτιση προϋπολογισμού για την οικονομική κάλυψη αναγκών του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας όσον αφορά τις ενέργειες που περιγράφονται στο μνημόνιο και ενσωμάτωσή του στον ετήσιο προϋπολογισμό του ΑΣΔΑ.
- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες (έντυπο υλικό της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας).

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της ετοιμότητας

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Τεχνικών Υπηρεσιών και τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας των Δήμων θα πρέπει να διεξάγει άμεσο έλεγχο των αντιπλημμυρικών έργων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των Δήμων κατά προτεραιότητα σε περιοχές που θεωρούνται επικίνδυνες για πρόκληση ζημιών από πλημμύρες και να διασφαλίσει την άμεση αποκατάσταση τυχόν δυσλειτουργιών τους.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να ενημερώνει τις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων για τις ακόλουθες ενέργειες ετοιμότητας:

- Την άμεση απομάκρυνση όλων των αστικών απορριμμάτων, φερτών υλικών, φυλλώματος δένδρων κλπ, τα οποία βρίσκονται σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους και μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις σε παρακείμενα φρεάτια απορροής ομβρίων υδάτων.

- Την διεξαγωγή ελέγχου και εφαρμογή της νομοθεσίας σε νεοαναγειρόμενες οικοδομές, σχετικά με την εναπόθεση μπαζών και οικοδομικών υλικών σε χώρους πρασιάς ή και πεζοδρομίων, δεδομένου ότι τα υλικά αυτά, εάν δεν έχουν ληφθεί τα κατάλληλα μέτρα, μπορεί εύκολα να παρασυρθούν κατά την διάρκεια έντονης βροχόπτωσης και να προκαλέσουν εμφράξεις σε φρεάτια και αγωγούς.
- Την διεξαγωγή ελέγχου ροής πληροφοριών από τα Γραφεία Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τα ΣΤΟ με τους εμπλεκόμενους φορείς (Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ Περιφέρεια) καθώς και με τους δημότες, για να καταγραφούν τυχόν προβλήματα και να υπάρξουν τροποποιήσεις ώστε να διασφαλίζεται η άμεση ροή πληροφοριών. Επιπροσθέτως, θα πρέπει να διεξαχθούν ασκήσεις ετοιμότητας επί χάρτου για να εντοπιστούν δυσλειτουργίες και ελλείψεις.

Επιπλέον το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει:

- Να ενημερώσει τις ομάδες επέμβασης, να επιβεβαιώσει τις υπάρχουσες λίστες με ονόματα και τηλέφωνα και να καθορίσει βάρδιες και να εξασφαλίσει την σίτιση των μελών των ομάδων αυτών.
- Να ενημερώσει τους κατοίκους για τις δράσεις του ΑΣΔΑ μέσω του **Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων** και εθελοντικών οργανώσεων της ΓΓΠΠ και να τους διανείμει φυλλάδιο με τα μέτρα αυτοπροστασίας. Να κοινοποιήσει τηλεφωνικό αριθμό του ΑΣΔΑ όπου θα μπορούν να επικοινωνούν οι δημότες σε περίπτωση ανάγκης για να επιτευχθεί καλύτερη ροή πληροφοριών.
- Να κοινοποιηθούν οι χώροι συγκέντρωσης στους κατοίκους και να εξοπλιστούν οι χώροι αυτοί με προμήθειες για σίτιση και φιλοξενία και να οριστούν λίστες με νοσηλευτικό προσωπικό.
- Κοινοποίηση των ενεργειών ετοιμότητας του ΑΣΔΑ στην Περιφέρεια Αττικής.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης

Η τοπική υπηρεσία της ΕΛ.ΑΣ. αποτελεί θεσμικά τον επίσημο φορέα ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων για την επικρατούσα κατάσταση στην περιοχή ευθύνης τους μετά από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων. Η δράση υποστηρίζεται και από το αρμόδιο Πυροσβεστικό Σώμα.

Στις περιπτώσεις που η κατάσταση, λόγω εξέλιξης του φαινομένου, βρεθεί εκτός των προβλεπόμενων, οι Δήμαρχοι μπορούν να ζητήσουν τη σύγκλιση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου προς υποβοήθηση του έργου τους, σύμφωνα με το αρθ 13 του Ν3013/2002.

Το ΣΤΟ, στο οποίο θα μετέχει και εκπρόσωπος του ΑΣΔΑ, θα λειτουργεί σε 24ωρη βάση και θα ενεργοποιήσει τις ομάδες επέμβασης για να δράσουν σε περιοχές που παρουσιάζουν προβλήματα. Θα συντονίζει τις δράσεις των ομάδων επέμβασης με τις οποίες θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία. Θα ενημερώνει ανά τακτά διαστήματα την Περιφέρεια για την εξέλιξη του φαινομένου στα όρια του Δήμου, για τις δράσεις τους και τις ανάγκες τους σε εξοπλισμό και προσωπικό και θα εκτελεί τις όποιες εντολές του δοθούν. Επίσης το ΣΤΟ θα πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με την Δημοτική Αστυνομία και την Ελληνική Αστυνομία για την ρύθμιση της κυκλοφορίας και την κατάσταση του οδικού δικτύου στα όρια του Δήμου.

Οι ομάδες επέμβασης του ΑΣΔΑ από την στιγμή που θα κινητοποιηθούν προς παροχή βοήθειας θα πρέπει να ενημερώνουν τα ΣΤΟ και τον ΑΣΔΑ για την πορεία του έργου τους και τις ανάγκες τους.

Το ΣΤΟ θα πρέπει να ενημερώνεται μέσω της αστυνομίας και των ομάδων επέμβασης για τον αριθμό των ατόμων που χρήζουν άμεσης βοήθειας, να τους παρέχει τις πρώτες βοήθειες και να διαθέσει ένα κτίριο ή κτίρια για την συγκέντρωσή τους. Να μεριμνήσει για τα άτομα που ανήκουν σε ειδικές ομάδες πληθυσμού (άτομα με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένοι, παιδιά).

Προτεινόμενες ομάδες επέμβασης:

Ομάδα επέμβασης της **Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών**

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της αποκατάστασης

Σε συνεργασία με τον ΑΣΔΑ, οι Δήμοι θα πρέπει να προβούν στην καταγραφή ζημιών και να εκπονήσουν μελέτες με προτάσεις βελτίωσης περιοχών οι οποίες εντός των διοικητικών τους ορίων παρουσίασαν προβλήματα ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές.

Οι Δήμοι θα πρέπει να ζητήσουν βοήθεια, για την κάλυψη των αναγκών τους σε περίπτωση που δεν μπορούν να τις καλύψουν οι ίδιοι, αρχικά από τους όμορους Δήμους, μέσω ΑΣΔΑ και στη συνέχεια από την Περιφέρεια Αττικής συντάσσοντας ειδική έκθεση με αναλυτική παράθεση των προβλημάτων και των αναγκών τους. Επίσης θα πρέπει να μεριμνήσουν για τους πολίτες οι οποίοι αντιμετώπισαν σοβαρό πρόβλημα κατά την εξέλιξη του φαινομένου και για τις ειδικές ομάδες πληθυσμού. Ο ΑΣΔΑ μπορεί να βοηθήσει τους Δήμους που έχουν ανάγκη μέσω της διάθεσης του απαραίτητου εξοπλισμού από τη βάση δεδομένων του εξοπλισμού των όμορων Δήμων η/και μέσω της διάθεσης του εξοπλισμού του.

Η κοινωνική προστασία στους πολίτες που περιήλθαν σε κατάσταση ανάγκης εξαιτίας των πλημμυρών υποστηρίζεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μέσω των αρμόδιων Διευθύνσεων Πρόνοιας της Περιφέρειας και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.

Θέματα που αφορούν την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια που προκλήθηκαν από πλημμύρες εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του ΥΠΕΧΩΔΕ (Ν.1190/1981, ΦΕΚ 203/Α'/1981 - Ν.2576/1998, ΦΕΚ 25/Α'/1998). Ειδικότερα, θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων, κλπ, ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και ΠΕΧΩΔΕ.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας θα πρέπει να προβεί σε σύνταξη απολογιστικής έκθεσης ενεργειών, η οποία θα αποτελεί εργαλείο για την περαιτέρω βελτίωση του μνημονίου ενεργειών.

7.3. Μνημόνιο Ενεργειών Δυτικής Αθήνας για τους Σεισμούς**Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της πρόληψης**

Κατά το στάδιο της πρόληψης ιδιαίτερο ρόλο διαδραματίζει το **ευρύτερο χωροταξικό, πολεοδομικό και οικιστικό πλαίσιο** στην Δυτική Αθήνα, κυρίως με την έννοια της κατάστασης στην οποία βρίσκεται σήμερα αλλά και των επεμβάσεων που θα μπορούσαν να γίνουν σε αυτό, είτε αυτές αφορούν στον ήδη υπάρχοντα πολεοδομικό ιστό, είτε σε επίπεδο κατάρτισης νέων κανονισμών και προδιαγραφών για την περαιτέρω μελλοντική ανάπτυξη.

Πιο συγκεκριμένα λοιπόν το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών θα πρέπει να έχει στη διάθεσή του ορισμένα στοιχεία και **χάρτες**, που είναι άκρως απαραίτητοι για την υλοποίηση της αντισεισμικής πολιτικής και θα περιλαμβάνουν:

- Τις **χρήσεις γης** με έμφαση στους ελεύθερους χώρους - χώρους πράσινου - πλατείες - γήπεδα - κατοικίες - δημόσια κτίρια - εμπορικά κέντρα - νοσοκομεία - βιομηχανικές, βιοτεχνικές ζώνες - κτίρια με επικίνδυνα υλικά ή λειτουργίες κλπ.
- Τα χαρακτηριστικά του **οικοδομικού** και **πολεοδομικού ιστού**, όπως: είδος κατασκευών - τρόπος και ποιότητα κατασκευής - αντισεισμικός συντελεστής - ύψος κτιρίων - πυκνότητα δόμησης -

τρωτότητα κτιρίων κλπ.

- **Μικροζωνική μελέτη** και μελέτη σεισμικής επικινδυνότητας της Δυτικής Αθήνας
- **Τεχνικογεωλογικές** παραμέτρους και χαρακτηριστικά εδαφών θεμελίωσης.
- Λεπτομερή καταγραφή του υπόγειου **υδροφόρου ορίζοντα**, ύψος στάθμης, διακίνηση υπόγειου νερού και σχέση με συνθήκες θεμελίωσης.
- Καταγραφή και χαρακτηριστικά υπάρχοντος **οδικού δικτύου** με έμφαση σε στοιχεία, όπως: πλάτος δρόμου σε σχέση με ύψος κατασκευών - μονόδρομοι - διασταυρώσεις - συνθήκες κυκλοφορίας - δυνατότητα κίνησης οχημάτων άμεσης επέμβασης και παροχής βοήθειας - εναλλακτικές διαδρομές - άξονες διαφυγής πληθυσμού κλπ.
- Χάρτες **δικτύων υποδομής** όπως δίκτυο ύδρευσης, δίκτυα αποχέτευσης, ΔΕΗ, ΟΤΕ, κλπ.
- Προσδιορισμός κατάλληλων χώρων για χρήση τους ως χώρους καταφυγής, καταυλισμού, παροχής βοήθειας, μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών κλπ., σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ο.Α.Σ.Π.
- **Μηχανοργάνωση** και δημιουργία βάσεων δεδομένων όλων των παραπάνω στοιχείων σε θεματικούς χάρτες.

Από τις παραπάνω δραστηριότητες **αρκετές** μπορούν να υλοποιηθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες των Δήμων, ενώ τα υπόλοιπα θα πρέπει να ανατεθούν σε σχετικούς Φορείς ή Υπηρεσίες, πάντα σε στενή συνεργασία με τις Δημοτικές αρχές.

Ένας σωστός σχεδιασμός πρόληψης και θωράκισης απέναντι στο σεισμικό κίνδυνο πρέπει επίσης να περιλαμβάνει:

- **Συντήρηση** παλαιών κτιρίων, έλεγχος στατικής ασφάλειας κάτω από αναμενόμενο σεισμικό κίνδυνο, επεμβάσεις - ενισχύσεις όπου κρίνεται απαραίτητο, έλεγχος ασφάλειας για πιθανές καταπτώσεις στοιχείων των κτιρίων (μάρμαρα πρόσοψης, μαρκίζες, κλπ.) και έργα αποκατάστασης.
- Διενέργεια πρωτοβάθμιου προσεισμικού ελέγχου (στατικό **έλεγχο**, αντισεισμική **ενίσχυση** και έλεγχος για τήρηση όρων και **κανονισμών** ασφαλούς λειτουργίας) σε δημόσια κτίρια ή άλλες κατασκευές υψίστης ασφαλείας (π.χ. σταθμοί ΔΕΗ, κέντρα ΟΤΕ κλπ.), σχολεία, Νοσοκομεία, Πυροσβεστικούς σταθμούς, Αστυνομικά τμήματα, εμπορικά καταστήματα, κινηματογράφους, νυχτερινά κέντρα, ιδιωτικές επιχειρήσεις κλπ.) Ο έλεγχος πρέπει να περιλαμβάνει τη διαπίστωση της δυνατότητας των κτιρίων για ασφαλή και γρήγορη εκκένωση, την ύπαρξη εξόδων κινδύνου, θυρών ασφαλείας με σωστή φορά ανοίγματος, επαρκές και ελεύθερο από εμπόδια κλιμακοστάσιο, πυρασφάλεια κλπ.
- Λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων ώστε τα Δημαρχεία να είναι σε θέση να **λειτουργήσουν** μετά από κάποιο σεισμό, με πρόβλεψη εναλλακτικής στέγασης, αφού στην ουσία αποτελεί το κέντρο οργάνωσης και διεύθυνσης των δράσεων μέσα από τον συντονισμό των υπηρεσιών και την συλλογή και μετάδοση των πληροφοριών.
- Έλεγχο προδιαγραφών και κανόνων ασφαλείας λειτουργίας όλων εκείνων των μονάδων και δικτύων που σε περίπτωση σεισμικής δραστηριότητας είναι επικίνδυνο να εκδηλωθεί μεγάλης κλίμακας πυρκαγιά.
- Κατάσρωση σχεδίων εκκένωσης των Δημοτικών κτιρίων και των σχολείων. Ασκήσεις εκκένωσης των κτιρίων και των σχολείων.

- Ασκήσεις ετοιμότητας επί χάρτου και σε πραγματικές συνθήκες για να εντοπιστούν δυσλειτουργίες και ελλείψεις.

Το **Τμήμα Πολιτικής Προστασίας** σε συνεργασία με την ΓΓΠΠ και την Πυροσβεστική θα πρέπει να φροντίσει για την **εκπαίδευση**, ενεργοποίηση και επιχειρησιακή αξιοποίηση **επιλεγμένων υπαλλήλων του ΑΣΔΑ, των Δήμων και εθελοντικών** οργανώσεων για την δημιουργία **ομάδων επέμβασης** για την αντιμετώπιση σεισμών. Θα πρέπει να συνταχθεί λίστα με τον καταμερισμό των εργασιών, τα ονόματα και τα τηλέφωνα των εμπλεκόμενων όπως παρουσιάζεται στην ενότητα για τις Ομάδες Επέμβασης. Επίσης θα πρέπει να γίνει κατάρτιση επικαιροποιημένου καταλόγου των κατάλληλων υπαλλήλων μηχανικών του ΑΣΔΑ και των Δήμων (Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών) οι οποίοι δύναται να προχωρήσουν μετά από σεισμό σε άμεσο οπτικό έλεγχο κτιρίων που στεγάζουν υπηρεσίες των Δήμων και υποδομών αρμοδιότητας, λειτουργίας και συντήρησης των Δήμων.

Το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας επιπροσθέτως θα πρέπει να προχωρήσει στην κατάρτιση και τήρηση επικαιροποιημένου καταλόγου των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτουν οι υπηρεσίες των Δήμων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω σεισμού (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κλπ.).

Ο ΑΣΔΑ θα πρέπει να ενημερώσει τους κατοίκους για τις δράσεις πρόληψης μέσω του **Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων** και εθελοντικών οργανώσεων της ΓΓΠΠ και να τους διανείμει φυλλάδιο με τα μέτρα αυτοπροστασίας για τους σεισμούς, ενώ θα πρέπει ακόμη να γίνει κοινοποίηση των χώρων καταφυγής και κάποιου τηλεφωνικού αριθμού του ΑΣΔΑ με τον οποίο θα μπορούν να επικοινωνούν οι κάτοικοι σε περίπτωση ανάγκης για να επιτευχθεί καλύτερη ροή πληροφοριών.

Έλεγχος της ροής πληροφοριών ανάμεσα στα ΣΤΟ και τους εμπλεκόμενους φορείς (Αστυνομία, Πυροσβεστική, Περιφέρεια, ΓΓΠΠ) καθώς και με τους δημότες, για να εντοπιστούν τυχόν προβλήματα και να υπάρξουν οι κατάλληλες τροποποιήσεις ώστε να διασφαλιστεί η άμεση ροή πληροφοριών. Ασκήσεις ετοιμότητας επί χάρτου για να εντοπιστούν δυσλειτουργίες και ελλείψεις.

Κατάρτιση προϋπολογισμού για την οικονομική κάλυψη αναγκών του Τμήματος Πολιτικής Προστασίας και των υπηρεσιών του όσον αφορά τις ενέργειες που αναφέρονται κατά το στάδιο της πρόληψης και ενσωμάτωσή του στον ετήσιο προϋπολογισμό του Συνδέσμου.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της ετοιμότητας

Δυστυχώς δεν υπάρχουν δράσεις για το στάδιο ετοιμότητας καθώς η εκδήλωση ενός σεισμικού φαινομένου δεν μπορεί να προβλεφθεί. Συνεπώς οι δράσεις του σταδίου της πρόληψης όπως οι ασκήσεις ετοιμότητας θα πρέπει να εφαρμόζονται όλο το χρόνο και οι καταστάσεις στην βάση δεδομένων θα πρέπει να ενημερώνονται συστηματικά.

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης

Σε περίπτωση καταστροφικού σεισμού θα χρειαστεί να συγκληθούν τα ΣΤΟ τα οποία θα ενεργοποιήσουν τις ομάδες επέμβασης βάσει του σχεδίου έκτακτης ανάγκης για τους σεισμούς.

- Θα λειτουργούν σε εικοσιτετράωρη βάση και θα αξιολογούν συστηματικά τα δεδομένα κατά την μετασεισμική περίοδο καθώς θα βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία με τις ομάδες επέμβασης για την εξέλιξη των δράσεων τους, θα καταγράφουν τις πιθανές ανάγκες που θα προκύπτουν και θα ενημερώνουν συστηματικά τη Περιφέρεια και τη ΓΓΠΠ για τις ανάγκες του σε ανθρώπινο δυναμικό και εξοπλισμό και θα εκτελούν τις εντολές που θα τους δίνονται.

- Θα βρίσκονται σε επικοινωνία με την Πυροσβεστική για δράσεις απεγκλωβισμού πολιτών, με την Αστυνομία για τήρηση της τάξης και εξασφάλιση διατήρησης ανοικτών των βασικών οδικών αρτηριών ανοικτών για την άμεση μετακίνηση των Ομάδων επέμβασης και λοιπών φορέων στις περιοχές που έχουν ανάγκη.
- Επιπλέον, θα ενημερώνουν τους πολίτες για την εξέλιξη του φαινομένου και τις δράσεις των Δήμων και του ΑΣΔΑ μέσω του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων.

Η ομάδα επέμβασης των **Τεχνικών Υπηρεσιών του ΑΣΔΑ** θα ενεργοποιηθεί σε δράσεις που σχετίζονται:

- Με τον άμεσο οπτικό έλεγχο υποδομών και τεχνικών έργων αρμοδιότητας των Δήμων, την διαπίστωση τυχόν ζημιών και εκτίμηση του δυναμικού και μέσων που απαιτούνται για την αποκατάστασή τους.
- με την καταγραφή των επικίνδυνων κτιρίων και την σήμανσή τους (με ταινία) ενώ με την συνεργασία της Δημοτικής Αστυνομίας και της Ελληνικής Αστυνομίας θα απαγορευτεί η κυκλοφορία σε οδούς με επικίνδυνα κτίρια.

Η ομάδες επέμβασης εθελοντών θα παραβρίσκονται σε επιλεγμένους χώρους συγκέντρωσης των κατοίκων ανά συνοικία για την ενημέρωσή τους για τις δράσεις του Δήμου και την καθυσύχασή τους προς αποφυγή πανικόβλητων δράσεων των πολιτών, την παρότρυνσή τους για την συγκέντρωσή τους στους χώρους αυτούς, και για την καταγραφή των πρώτων αναγκών, της παροχής πρώτων βοηθειών σε τραυματίες, και την καταγραφή των πολιτών που δεν επιθυμούν να επιστρέψουν στις κατοικίες τους ώστε να τους οδηγήσουν στους χώρους καταυλισμού του Δήμου.

Η ομάδα επέμβασης του ΑΣΔΑ σε συνεργασία με πιστοποιημένες από την Γ.Γ.Π.Π. εθελοντικές ομάδες θα αναλάβει τους χώρους καταυλισμού με την εγκατάσταση των σκηνών και τον εξοπλισμό τους με κλινοσκεπάσματα και ότι άλλο αναγκαίο.

Σε συνεργασία με τους Δήμους, τις εθελοντικές οργανώσεις και τον Ερυθρό Σταυρό ο ΑΣΔΑ θα αναλάβει την παροχή σίτισης και κάλυψης αναγκών και ψυχολογικής υποστήριξης των πολιτών που θα βρίσκονται στους χώρους καταυλισμού.

Η Ελληνική Αστυνομία θα αναλάβει την διευκόλυνση της κίνησης των πολιτών προς τους χώρους καταφυγής, την φύλαξη των χώρων καταυλισμού και των κτιρίων που υπέστησαν ζημιές, καθώς και την ρύθμιση της κυκλοφορίας διατηρώντας ανοιχτούς τους κύριους οδικούς άξονες που θα περιλαμβάνονται στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

Σε συνεργασία με τους Δήμους, μέσω του προγράμματος Βοήθεια στο Σπίτι ο ΑΣΔΑ θα αναλάβει τον εντοπισμό ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες που κατοικούν σε επικίνδυνα κτίρια και δεν τα έχουν εγκαταλείψει ώστε με οχήματα των Δήμων να τους μεταφέρουν σε ασφαλή σημεία βάσει των εκτιμήσεων της ομάδας επέμβασης των Τεχνικών Υπηρεσιών ή στους χώρους καταυλισμού.

Όλες οι δημόσιες υπηρεσίες θα πρέπει να ακολουθήσουν το σχέδιο έκτακτης ανάγκης και να συγκεντρωθούν στους προβλεπόμενους ανοικτούς χώρους καταφυγής. Τα σχολεία, νηπιαγωγεία και παιδικοί σταθμοί θα πρέπει και αυτοί να εκκενωθούν υπό την επίβλεψη των εκπαιδευτικών, ενώ οι μαθητές θα πρέπει να οδηγηθούν σε επιλεγμένους χώρους καταφυγής όπου θα παραμείνουν μέχρι την συλλογή τους από τους γονείς τους.

Σε όποια Δημοτικά κτίρια κριθεί αναγκαίο από την ομάδα επέμβασης των Τεχνικών Υπηρεσιών, θα γίνουν κάποιες άμεσες μικρής έκτασης επισκευές για την ασφαλή λειτουργία και χρήση των κτιρίων.

Προτεινόμενες ομάδες επέμβασης:

Ομάδα επέμβασης **Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών**

Ομάδα επέμβασης **Διεύθυνσης Προγραμματισμού Ανάπτυξης και Πληροφορικής**

Ομάδα επέμβασης **Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων**

Ομάδες επέμβασης **Εθελοντών**

Προτεινόμενες ενέργειες κατά το στάδιο της αποκατάστασης

Κατά το στάδιο της αποκατάστασης ο ΑΣΔΑ και οι Δήμοι θα εκτελούν τις εντολές της Περιφέρειας και της ΓΓΠΠ. Ωστόσο, οι προτεινόμενες ενέργειες περιλαμβάνουν τα εξής:

- Λεπτομερή καταγραφή από τις Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων και του ΑΣΔΑ σε συνεργασία με τα κλιμάκια του ΥΠΕΧΩΔΕ των ζημιών των κτιρίων δημόσιων και ιδιωτικών και κοινοποίησή τους την Περιφέρεια, τη ΓΓΠΠ, το Υπουργείο Πολιτισμού όταν αφορά μνημεία, διατηρητέα κτίρια κλπ.
- Καταγραφή των αστέγων και δράσεις για την άμεση εξασφάλιση στέγης σε συνεργασία με την Γραμματεία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων. Μέχρι να τους εξασφαλιστεί στέγη οι πληγέντες θα παραμένουν στους καταυλισμούς του Δήμου.
- Συστηματικούς ελέγχους καθ' όλη την διάρκεια της μετασεισμικής περιόδου, της ποιότητας του πόσιμου νερού.
- Συνεχή καταγραφή των αναγκών των πολιτών και προσπάθεια κάλυψής τους σε συνεργασία με την Περιφέρεια και την ΓΓΠΠ.
- Οργάνωση Ψυχαγωγικών εκδηλώσεων στους χώρους καταυλισμού.
- Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών του ΑΣΔΑ θα ήταν σκόπιμο να εκπονήσει μελέτες με προτάσεις βελτίωσης περιοχών οι οποίες παρουσίασαν προβλήματα ή υπέστησαν σοβαρές ζημιές.
- Θέματα που αφορούν την αποκατάσταση ζημιών σε κτίρια, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (ΥΑΣ) του ΥΠΕΧΩΔΕ (Ν.1190/1981, ΦΕΚ 203/Α'/1981 - Ν.2576/1998, ΦΕΚ 25/Α'/1998). Ειδικότερα θέματα σχετικά με την οριοθέτηση της πληγείσας περιοχής, διαπίστωσης της έκτασης των ζημιών, χορήγησης δανείων κλπ, ρυθμίζονται με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και ΠΕΧΩΔΕ.
- Σύνταξη απολογιστικής έκθεσης ενεργειών η οποία θα συντάσσεται κάθε φορά μετά το πέρας των δράσεων αντιμετώπισης και θα αποτελεί εργαλείο για την βελτίωση των δράσεων και μνημονίων ενεργειών.

8. ΜΝΗΜΟΝΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τα μνημόνια συνεργασιών έχουν ως στόχο τον συντονισμό των δράσεων του ΑΣΔΑ με τους Δήμους, με τους υπόλοιπους εμπλεκόμενους Δημόσιου φορείς (Αστυνομία, Πυροσβεστική, ΕΚΑΒ), των Δημοτικών επιχειρήσεων και των γειτονικών Δήμων σε τοπικό επίπεδο για τον εναρμονισμό όλων αυτών των φορέων με το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης του ΑΣΔΑ για την αποτελεσματική εφαρμογή του.

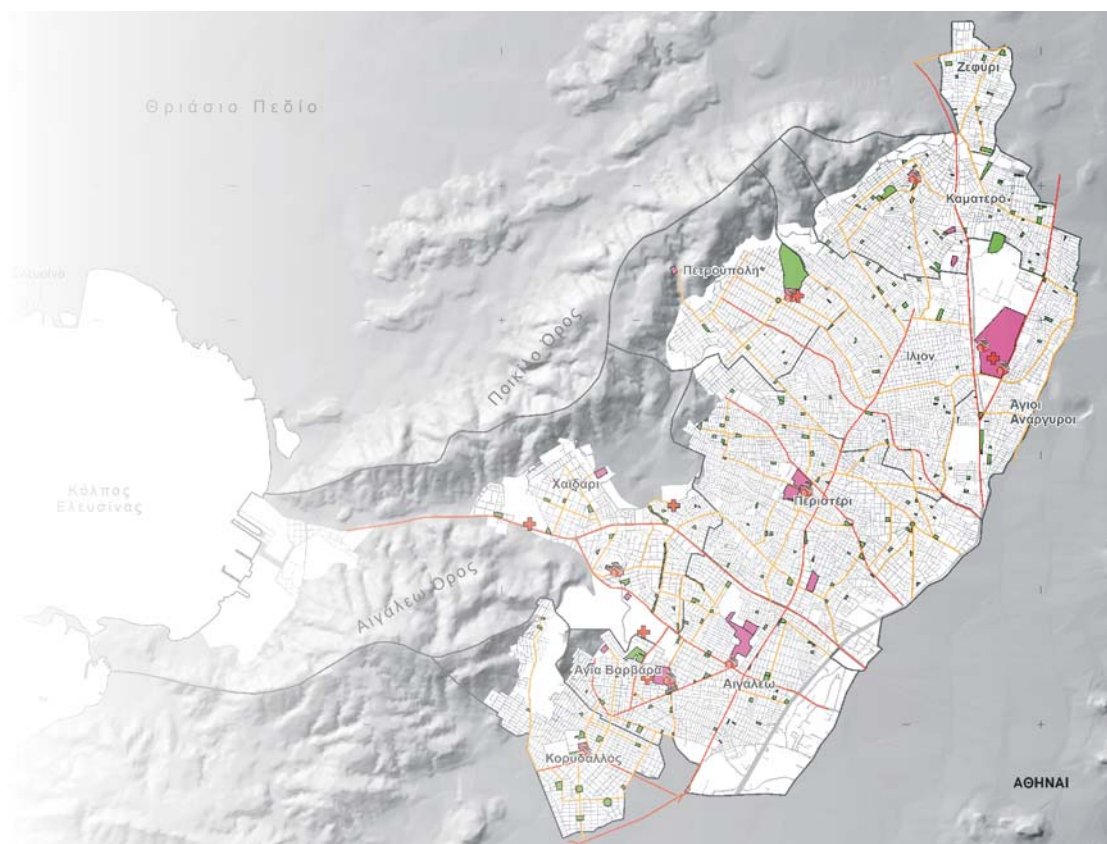
Συνεπώς ο Σύνδεσμος θα πρέπει να κοινοποιήσει τα μνημόνια ενεργειών του στους Δήμους, στις τοπικές Διευθύνσεις της Αστυνομίας, Πυροσβεστικής και ΕΚΑΒ για να τα συμπεριλάβουν στον δικό τους σχεδιασμό και να συνταχθούν μνημόνια συνεργασιών ανάμεσα σε κάθε φορέα και Δήμο για κάθε κίνδυνο.

Όσον αφορά τα μνημόνια συνεργασιών που θα πρέπει να συνταχθούν σε συνεργασία με γειτονικούς Δήμους έχουν ως στόχο την συνεργασία των Δήμων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης για την άμεση κάλυψη αναγκών τους σε δυναμικό και εξοπλισμό.

Τέλος ο ΑΣΔΑ θα πρέπει να συντάξει μνημόνια συνεργασιών με Δημοτικές Επιχειρήσεις και Νομικά Πρόσωπα και Εθελοντικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στην Δυτική Αθήνα ώστε να εναρμονιστούν και να αξιοποιηθούν οι δράσεις που ο κάθε φορέας θα μπορούσε να προσφέρει τόσο σε δυναμικό όσο και σε εξοπλισμό στον Σχεδιασμό Έκτακτης Ανάγκης της Δυτικής Αθήνας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Γ΄ ΦΑΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΤΟΜΟΣ Β΄: ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:

Δρ. **ΕΥΘΥΜΗΣ ΛΕΚΚΑΣ**

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ – ΤΟΜΕΑΣ ΔΥΝΑΜΙΚΗΣ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ**

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΣΔΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΦΥΣΙΚΩΝ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

Γ' ΦΑΣΗ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Δρ. **ΕΥΘ. Λ. ΛΕΚΚΑΣ**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΙΝΟΥ – ΜΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Γεωλόγος MSc
Λ. ΓΟΥΛΙΩΤΗΣ, Υπ. Διδ. Γεωλόγος – Υδρογεωλόγος
Μ. ΔΙΑΚΑΚΗΣ, Υπ. Διδ. Γεωλόγος – Μηχανικός Περιβάλλοντος
Ε. ΚΩΤΣΗ, Γεωλόγος
Ι. ΔΕΛΑΚΟΥΡΙΔΗΣ, Γεωλόγος

ΑΘΗΝΑ 2011

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	5
2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	6
2.1 Γενικά	6
2.2. Χώροι καταφυγής	10
2.3. Χώροι καταυλισμού.....	18
2.4. Χώροι Παροχής Βοήθειας	21
2.5. Χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών	22
2.6. Ειδικές ομάδες πληθυσμού	24
3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ	32
3.1 Ασκήσεις Ετοιμότητας	32
3.2 Ενημέρωση	35
3.3 Προτεινόμενες δράσεις ενημέρωσης για τους σεισμούς.....	35
4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	40

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίν. 2.1 Κατηγορίες χώρων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης (ΟΑΣΠ).....	7
Πίν. 2.2 Προτεινόμενοι χώροι καταφυγής ανά Δήμο	11
Πίν. 2.3 Προτεινόμενοι χώροι καταυλισμού ανά Δήμο.....	20
Πίν. 2.4 Προτεινόμενοι χώροι παροχής βοήθειας ανά Δήμο.....	22
Πίν. 2.5 Προτεινόμενοι χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών ανά Δήμο	23
Πίν. 2.6 Προτεινόμενοι χώροι για ειδικές ομάδες πληθυσμού ανά Δήμο.....	24
Πίν. 2.7 Προτεινόμενοι κύριοι οδικοί άξονες ανά Δήμο.....	26
Πίν. 2.8 Προτεινόμενοι δευτερεύοντες οδικοί άξονες ανά Δήμο	27
Πίν. 2.9 Λόγοι για την λήψη απόφασης διενέργειας άσκησης ετοιμότητας	34

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικ. 2. 1	Διάκριση διαθέσιμων χώρων στη Δυτική Αθήνα	9
Εικ. 2. 2	Επιλεγμένοι Οδικοί Άξονες Παροχής Βοήθειας	30
Εικ. 2. 3	Προτεινόμενος Χάρτης Επιχειρησιακής Οργάνωσης Δυτικής Αθήνας	31

1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Με βάση το μνημόνιο ενεργειών του ΑΣΔΑ για τους σεισμούς και το υφιστάμενο επιχειρησιακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης που είχε συνταχθεί στο παρελθόν, αυτή η ενότητα θα εξετάσει το ευρύτερο χωροταξικό πολεοδομικό και οικιστικό πλαίσιο των Δήμων με στόχο την σύνταξη ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης. Το προτεινόμενο σχέδιο αυτό ανάλογα με την περίπτωση θα εφαρμοστεί τόσο κατά το στάδιο της άμεσης επέμβασης, όσο και κατά το στάδιο της αποκατάστασης, αποτελώντας το βασικό πλαίσιο λήψης αποφάσεων των ΣΤΟ, των δράσεων των υπηρεσιών του ΑΣΔΑ, των Δήμων και των ομάδων επέμβασης σε συνάρτηση με τις ανάγκες που θα προκύψουν.

Επισημαίνεται πως κατά την διαδικασία συγκέντρωσης των απαραίτητων δεδομένων για την σύνταξη του σχεδίου όπως περιγράφεται στα μνημόνια ενεργειών για τους σεισμούς, παρουσιάστηκαν ελλείψεις σε απαραίτητα δεδομένα, οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να καλυφθούν κατά τη χρονική διάρκεια εκπόνησης της μελέτης. Παραδείγματος χάρη, το Δημοτικό Διαμέρισμα του Ζεφυρίου, με την εφαρμογή του νέου προγράμματος «Καλλικράτη» ανήκει στον Δήμο Φυλής και οι χρήσεις γης είναι υπό διαμόρφωση καθώς δεν έχουν οριστικοποιηθεί ακόμα. Συνεπώς, η μελέτη αυτή παρουσιάζει ένα προτεινόμενο σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Προκειμένου το σχέδιο να είναι αξιόπιστο ως προς την εφαρμογή του ο ΑΣΔΑ σε συνεργασία με τους Δήμους θα πρέπει να φροντίσει για την υλοποίηση των στοιχείων που εκκρεμούν και να αναθεωρήσει το σχέδιο έκτακτης ανάγκης όπου και όπως κριθεί απαραίτητο.

2. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

2.1 Γενικά

Η επιχειρησιακή οργάνωση των Δήμων για την αντιμετώπιση ενός φυσικού φαινομένου όπως είναι ο σεισμός, στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των πιθανών επιπτώσεων που θα προκύψουν από την εκδήλωση του φαινομένου στους κατοίκους και στην φροντίδα για την επαναφορά της ζωής τους στους καθημερινούς ρυθμούς το συντομότερο δυνατό.

Έτσι λοιπόν ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τον σεισμικό κίνδυνο είναι άμεσα συνυφασμένο με τον εντοπισμό κατάλληλων χώρων για την κάλυψη των αναγκών που δημιουργούνται από τη διατάραξη των λειτουργιών της πόλης μετά την εκδήλωση ενός σεισμού και κατά την διάρκεια της μετασεισμικής περιόδου. Συνεπώς, οι ανοικτοί ελεύθεροι χώροι που υπάρχουν σε ένα πολεοδομικό συγκρότημα καλούνται να καλύψουν μια πληθώρα αναγκών που προκύπτουν αμέσως μετά την εκδήλωση του σεισμικού κινδύνου και οι οποίες διαφοροποιούνται ποιοτικά και ποσοτικά ανάλογα με την ένταση του φαινομένου, την έκταση των επιπτώσεών του και τις απαιτήσεις που θα προκύψουν.

Οι κατηγορίες των χώρων που απαιτούνται, όπως ακριβώς αυτά καθορίζονται από τον Ο.Α.Σ.Π. παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2.1**.

Πίν. 2.1 Κατηγορίες χώρων που περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης (ΟΑΣΠ).

1.	ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ	Ανοικτοί ελεύθεροι χώροι μέσα στην πόλη που αποσκοπούν στην ασφαλή εκτόνωση του πληθυσμού, που εκδηλώνεται σαν πρώτη αντίδραση σ' ένα σεισμικό γεγονός, και γενικότερα στην ελαχιστοποίηση των απωλειών σε ζωές και τραυματισμούς.
2.	ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΥΛΙΣΜΟΥ	Χώροι προσωρινής στέγασης των σειсмоπλήκτων μέχρι την αποκατάσταση των κατεστραμμένων κατοικιών και άλλων κτιρίων.
3.	ΧΩΡΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	Πρόκειται για χώρους βραχυχρόνιας παραμονής τραυματιών για παροχή πρώτων βοηθειών.
4.	ΧΩΡΟΙ ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Πρόκειται για τους χώρους εγκατάστασης των επιτελικών και συντονιστικών οργάνων (π.χ. ΣΤΟ, Υπηρεσίες του Δήμου, κλπ), και Φορέων επέμβασης μαζί με τον εξοπλισμό τους, καθώς και όλων των Υπηρεσιών (δημόσιων και μη) εξυπηρέτησης των πολιτών.
5.	ΧΩΡΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ	Πρόκειται για χώρους με ειδικές προδιαγραφές που απαιτούνται για την εγκατάσταση ατόμων με ειδικές ανάγκες (Ιδρύματα, ειδικά Κέντρα κλπ.)

Οι χώροι οι οποίοι καλύπτουν τις ανάγκες αυτές συνοψίζονται ως εξής:

- Πάρκα, πλατείες, χώροι πρασίνου και άλλοι κοινόχρηστοι χώροι.
- Γήπεδα, στάδια, γυμναστήρια, παιδικές χαρές και άλλοι χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων.
- Ανοικτά θέατρα και ανοικτοί χώροι πολιτιστικών εκδηλώσεων και ψυχαγωγίας.
- Ελεύθερα οικοπέδα, μεγάλες αυλές, χώροι στάθμευσης και ανοικτοί χώροι που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις.
- Προαύλια και άλλοι ελεύθεροι χώροι Διοικητικών Οργάνων και Υπηρεσιών.
- Προαύλια σχολείων ή άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

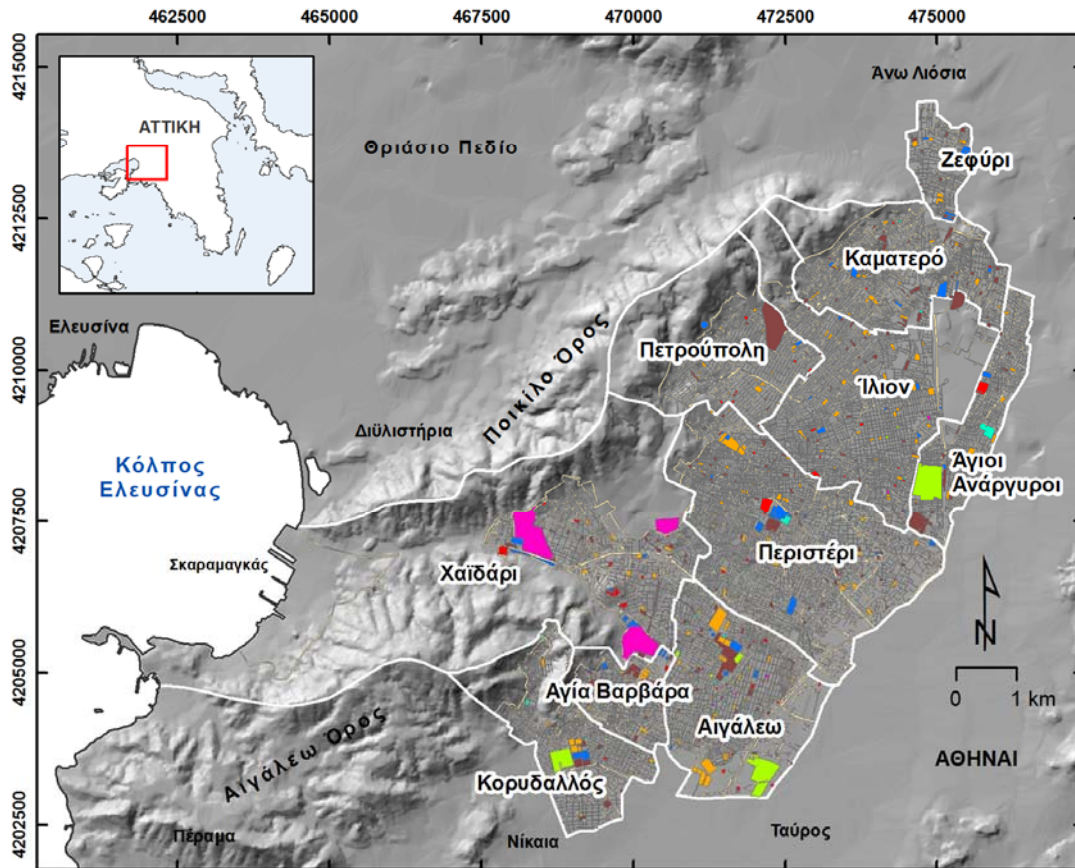
- Προαύλια εκκλησιών, μοναστηριών ή ανοικτοί χώροι θρησκευτικών ιδρυμάτων.

Αρχικά για κάθε Δήμο πραγματοποιήθηκε μια καταγραφή των διαθέσιμων χώρων, κυρίως αυτών που βρίσκονται μέσα στα όρια του πολεοδομικού συγκροτήματος (**Εικ. 2.1**). Οι χώροι αυτοί, αξιολογήθηκαν με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Σημερινή χρήση, όπου διακρίθηκαν: κοινόχρηστοι χώροι, πλατείες, πάρκα - πράσινο, σχολεία, εκκλησίες, χώροι άθλησης – ψυχαγωγίας. Σημειώνεται πως οι αρχαιολογικοί χώροι δεν συμπεριλαμβάνονται στον σχεδιασμό καθώς ανήκουν στο Υπουργείο Πολιτισμού και ισχύουν ειδικοί όροι χρήσης.
- Μέγεθος και δυναμικότητα, όπου διακρίθηκαν κύριοι δημοτικοί χώροι που καλύπτουν τις περισσότερες από τις προδιαγραφές ως χώροι καταφυγής.
- Καταλληλότητα για χρήση ως χώροι καταυλισμού.
- Καταλληλότητα για χρήση ως χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων Υπηρεσιών.
- Καταλληλότητα για χρήση ως χώροι παροχής βοήθειας.

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Πάρκα, πλατείες, χώροι πρασίνου και άλλοι κοινόχρηστοι χώροι
- Προαύλια εκκλησιών, μοναστηριών ή ανοικτοί χώροι θρησκευτικών ιδρυμάτων
- Προαύλια σχολείων ή άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
- Προαύλια και άλλοι ελεύθεροι χώροι Διοικητικών Οργάνων και Υπηρεσιών
- Ελεύθερα οικόπεδα, μεγάλες αυλές, χώροι στάθμευσης και ανοικτοί χώροι που χρησιμοποιούνται για άλλες χρήσεις
- Γήπεδα, στάδια, γυμναστήρια, παιδικές χαρές και άλλοι χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων
- Κέντρα περιθαλψής

Εικ. 2. 1 Διάκριση διαθέσιμων χώρων στη Δυτική Αθήνα

Στη συνέχεια έγινε επιλογή των οδών πρόσβασης στους χώρους καταφυγής και καταυλισμού που θα χρησιμοποιήσουν οι ομάδες επέμβασης των Δήμων (**Εικ. 2.2**).

Η επιλογή των χώρων και των οδών πρόσβασης κάλυψε όλους τους Δήμους της Δυτικής Αθήνας που ανήκουν στον ΑΣΔΑ και με αυτό τον τρόπο παρουσιάζονται (**Εικ. 2.3**).

2.2. Χώροι καταφυγής

Όπως παρουσιάστηκε στα προηγούμενα, ως χώροι καταφυγής μπορούν να χρησιμοποιηθούν πλατείες, πάρκα, χώροι πρασίνου, κοινόχρηστοι χώροι, αθλητικές εγκαταστάσεις, προαύλια χώρων εκπαίδευσης, προαύλια εκκλησιών, ελεύθερα οικόπεδα, χώροι στάθμευσης κλπ.

Η χώροι καταφυγής λειτουργούν ως χώροι **άμεσης και ασφαλούς εκτόνωσης του πληθυσμού** αμέσως μετά την εκδήλωση ενός σεισμού με στόχο την ελαχιστοποίηση των απωλειών ανθρώπινων ζωών και τραυματισμών. Συνεπώς, πρέπει να βρίσκονται μέσα στον αστικό χώρο και να εξυπηρετούν τους κατοίκους που βρίσκονται **σε ακτίνα 250 μέτρων** γύρω από αυτούς ώστε η μετάβαση να γίνεται με τα πόδια και να μην επιβαρύνεται το οδικό δίκτυο.

Η προτεινόμενη διάρκεια παραμονής, με βάση την οποία καθορίζεται και η απαιτούμενη υποδομή των χώρων, είναι **από λίγες ώρες μέχρι δύο ημέρες**. Η παραμονή σε ανοικτούς χώρους συγκέντρωσης περισσότερο από δύο ημέρες, δημιουργεί απαιτήσεις που καλύπτονται από χώρους που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή και οργάνωση (χώροι καταυλισμού που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο).

Οι χώροι είναι προτιμητέο να είναι αυξημένοι αριθμητικά ώστε να εξυπηρετούν όσο το δυνατό καλύτερα όλες τις γειτονίες των συνοικιών, έστω και αν αυτό συνεπάγεται πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση των Δήμων για τη διαμόρφωσή τους. Όπως παρατηρείται από το προτεινόμενο σχέδιο, υπάρχουν συνοικίες Δήμων στις οποίες οι χώροι καταφυγής είναι περιορισμένοι και το όριο της ακτίνας των 250 μέτρων δεν ισχύει. Ο ΑΣΔΑ θα μπορούσε να ενημερώσει τους Δήμους ώστε να εξασφαλίσουν την δημιουργία ανοιχτών χώρων στις συνοικίες αυτές.

Κριτήρια επιλογής χώρων καταφυγής

Από τους προτεινόμενους χώρους, οι δημοτικοί ή δημόσιοι επιλέγονται κατά προτεραιότητα και σε περίπτωση που δεν επαρκούν τότε εξετάζονται και εναλλακτικοί χώροι.

Αν υπάρχει η δυνατότητα επιλογής, προτιμούνται οι χώροι που δεν καλύπτουν σημαντικές λειτουργίες (π.χ. εκπαίδευση ψυχαγωγία κλπ.) καθώς δεν θα πρέπει να εμποδίζουν τις βασικές λειτουργίες της πόλης. Η χρήση χώρων που καλύπτουν σημαντικές λειτουργίες της πόλης, όπως τα σχολικά κτίρια, παρουσιάζει το σημαντικό πλεονέκτημα μιας ήδη υπάρχουσας υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση, τουαλέτες, ηλεκτροφωτισμός κλπ.), ωστόσο παρουσιάζει το μειονέκτημα ότι παρεμποδίζεται μια βασική λειτουργία των Δήμων. Συνεπώς οι Δημοτικές αρχές θα πρέπει να είναι πολύ προσεκτικές κατά την επιλογή των χώρων.

Οφείλεται να δίνεται μεγάλη προσοχή στην ύπαρξη δυνητικά επικίνδυνων στοιχείων στους χώρους καταφυγής. Θα πρέπει να απέχουν από τις περιβάλλουσες οικοδομές απόσταση τουλάχιστον ίση με το μισό του ύψους τους, να μην βρίσκονται κάτω από γραμμές ηλεκτρικής ενέργειας και να μην κινδυνεύουν από πτώσεις στοιχείων (π.χ. στύλοι κλπ.).

Στον **Πίνακα 2.2** παρουσιάζονται οι επιλεγμένοι χώροι καταφυγής ανά Δήμο.

Πίν. 2.2 Προτεινόμενοι χώροι καταφυγής ανά Δήμο

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Αγ. Βαρβάρας	Δημοτικός χώρος	Αιόλου
	Δημοτικό Γυμναστήριο	Λεωφ. Μ. Αλεξάνδρου
	Χώρος πρασίνου Εκκλησίας Προφήτη Ηλία	Παλαιών Πατρών Γερμανού και Χίου
	Πλατεία Γρηγ. Λαμπράκη	-
	Πλατεία Στρατηγού Μακρυγιάννη	Αβέρωφ
	Πλατεία Φωκά Ελένη	Αβέρωφ
	Πλατεία Κ. Βάρναλη	Ηρακλείου
	Χώροι πρασίνου	Αποστόλου Παύλου
	Χώρος πρασίνου	Παλαιών Πατρών Γερμανού
	Χώρος πρασίνου	Αρχιμήδου
	Πλατεία Δημοκρατίας και χώρος πρασίνου	Παλαιών Πολεμιστών
	Χώρος εκκλησίας Αγ. Ελεούσας	Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου
	Χώρος εκκλησίας Αγ. Μαρίνας	Αγ. Μαρίνας
	Χώροι πρασίνου	Λεωφ. Μ. Αλεξάνδρου
Δήμος Κορυδαλλού	Πλατείες	Γ. Λαμπράκη
	Χώρος πρασίνου	Πλαταιών
	Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου	Σάμου
	Πλατεία Μερκάτη	Σάμου
	Χώρος πρασίνου	Ύδρας
	Πλατεία Κολοκοτρώνη	Λίμνου
	Πλατεία Μέμου	-
	Πλατεία Ελευθερίας	-
	Πλατεία Ελευθέριου	Δημητρίου Διαμαντίδη

	Βενιζέλου	
	Πλατεία	Καραόλη & Δημητρίου
	Πλατεία 25 ^{ης} Μαρτίου	Δερβενακίων
	Χώροι πρασίνου	Δερβενακίων

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Αιγάλεω	Άλσος Λαού	Δημητσάνας
	Χώροι πρασίνου	Εδέσης
	Χώρος πρασίνου	Λακωνίας
	Πλατεία Στρ. Παπάγου	
	Πλατεία Λεγάνες	Ομήρου
	Χώρος πρασίνου	Δελφών
	Πλατεία Ηρώων Πολυτεχνείου	Ιεράς Οδού
	Πλατεία Δαβάκη	Ιεράς Οδού
	Χώρος πρασίνου	Ιεράς Οδού
	Πλατεία Καραγιάννη	Λεωφ. Μ. Αλεξάνδρου
	Πλατεία Κολοκοτρώνη	Λεωφ. Μ. Αλεξάνδρου
	Πλατεία Πανοπούλου	Θηβών
	Χώροι πρασίνου	Αριάδνης
	Χώροι πρασίνου	Θεσσαλονίκης
	Πλατεία Αλ. Παναγούλη	Κοραή
	Πλατεία Ειρήνης	Αλατσατών
	Χώροι πρασίνου	Ρήγα Φεραίου
	Χώρος πρασίνου	Μάρκου Μπότσαρη
	Πλατεία Ελ. Βενιζέλου	Ιεράς Οδού
	Πλατεία Εσταυρωμένου	Σμύρνης
	Χώροι πρασίνου	Θηβών
	Πλατεία Φιλικής Εταιρίας	Δαρδανελίων
Πλατεία Καραμάνη	Αναγεννήσεως	

	Χώροι πρασίνου	Καβάλας
	Πλατεία Σωτηράκη	Μιαούλη
	Χώρος πρασίνου	Δελφών
	Χώρος Εκκλησίας Αγ. Σπυρίδωνος	Καβάλας

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Περιστερίου	Χώρος πρασίνου	Σφακίων
	Χώρος πρασίνου	Σοφοκλή Βενιζέλου
	Χώρος πρασίνου	Φιλικών
	Χώρος πρασίνου	Εθνάρχου Μακαρίου
	Πλατεία και παιδική χαρά	Λεωφ. Παναγή Τσαλδάρη
	Πλατεία	Βασιλέως Αλεξάνδρου
	Παιδική χαρά	Σαρανταπόρου
	Χώρος πρασίνου	Θηβών
	Πλατεία	Λεωφ. Τσαλδάρη
	Πλατεία	Οικονομίδου
	Χώροι πρασίνου	Αγ. Παρασκευής
	Πλατεία	25 ^{ης} Μαρτίου
	Πλατεία	Τεπελενίου
	Χώροι πρασίνου	Λεωφ. Κωνστ/πόλεως
	Παιδική χαρά	Σπετσών
	Χώρος πρασίνου	Ιωλκού
	Χώρος πρασίνου	Δεληγιάνη
	Πλατεία	Χαριλάου Τρικούπη
	Πλατεία και χώρος πρασίνου	Μοραγιάννη
	Παιδική χαρά	Χίου
	Πλατεία	Προπυλαίων
	Πλατεία	Αμύντωρος
	Πλατείες	Αγ. Κηρύκου
	Πλατεία	Αροανίας
Πλατεία	Δωδεκανήσου	

	Παιδική χαρά	Αριστοτέλους
	Πλατείες	Κηπουπόλεως
	Χώρος πρασίνου	Σκουφά
	Πλατεία	Ανθέων
	Παιδική χαρά	Ξενοκράτους
	Πλατεία	Ίμβρου
	Πλατείες	Τεμπών
	Χώρος πρασίνου	Αναγεννήσεως
	Πλατεία	Αναγεννήσεως
	Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Μιλήτου
	Πλατεία	Ολυμπιονικών
	Πλατεία	Ασκληπιού
	Πλατεία	Στράβωνος
	Πλατεία	Κουμουνδούρου
	Πλατεία και παιδική χαρά	Πτολεμαΐδος
	Χώρος πρασίνου	Μαραθωνοκάμπου
	Χώρος πρασίνου	Αγαθοκλέους
	Παιδική χαρά	Σουλίου
	Πλατεία	Κέννεντυ

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Χαϊδαρίου	Εκκλησία Κοίμησης της Θεοτόκου	Χριστοφόρου Περραιβού
	Χώρος πρασίνου	Προφήτη Ηλία
	Πλατεία Φλέμινγκ	Κύπρου
	Πλατεία Αγ. Μαρίνας	Σπάρτης
	Χώροι πρασίνου	Γεωργίου Καραϊσκάκη
	Χώρος πρασίνου	Θερμοπυλών
	Χώρος πρασίνου	Πλαταιών
	Πλατεία Κολοκοτρώνη και χώρος πρασίνου	Ναυαρίνου
	Χώρος πρασίνου	Έλλησ
	Χώρος πρασίνου	Ιερού Λόχου

	Χώρος πρασίνου	Φιλίππου
	Πλατεία Ελευθερίας	Γεωργίου Παπανδρέου
	Χώρος πρασίνου	Ναπολέοντος Σουκατζίδα
	Χώρος πρασίνου	Αθανασίου Διάκου
	Εκκλησία Αγ. Παρασκευής	Αφροδίτης
	Χώρος πρασίνου	Σατοβριάνδρου
	Χώρος πρασίνου	Λεωφ. Αθηνών
Δήμος Πετρούπολης	Χώρος πρασίνου	Πλούτωνος
	Χώρος πρασίνου	Χρυσοστόμου Σμυρνης
	Χώρος πρασίνου	25 ^{ης} Μαρτίου
	Πλατεία Θέτιδος	Κολοκοτρώνη
	Χώροι πρασίνου	Ρήγα Φεραίου
	Χώρος πρασίνου	Σκουφά
	Χώρος πρασίνου	Δεληγιάνη
	Πλατεία Σαράφη	Κωνστ/πολεως
	Άλσος Αγ. Δημητρίου – Βοτανικός Κήπος	-

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Ιλίου	Πλατεία Άρη Βελουχιώτη	Αγίου Γεωργίου
	Πλατεία Νίκου Μανδηλαρά	Αγίου Γεωργίου
	Πλατεία Ανωνύμων Ηρώων	Ηροδότου
	Παιδική χαρά	Πωγωνίου
	Πλατεία Έλλης Αλεξίου	Ιεροπηγής
	Πλατεία Ελάν	Αγίου Νικολάου
	Πλατεία Καζαντζάκη	Αγίου Νικολάου
	Πλατεία ΕΑΜ	Παραμυθιάς
	Παιδική Χαρά	Νιόβης
	Παιδική Χαρά	Αγ. Ειρήνης Χρυσοβαλάντου
	Πλατεία ΕΛΑΣ	Πλάτωνος
	Παιδική χαρά	Θεμιστοκλέους
	Παιδική χαρά	Ραδιοφωνίας

	Πλατεία Λαού	Αμάλθειας
	Παιδική χαρά	Έκτορος
	Παιδική χαρά	Φιλοκλήτου
	Πλατεία Τσουκλίδη	Ναυσικάς
	Παιδική χαρά	Αιάκου
	Παιδική χαρά	Κλυτεμνίστρας
	Πλατεία Σωτ. Πέτρουλα	Βυτιβίλια
	Παιδική χαρά	Διονυσίου
	Πλατεία Σπ. Μουστακλή	Ανδρέα Παπανδρέου
	Παιδική χαρά	Ανδρέα Παπανδρέου
	Πλατεία Ρουμέλης	Ρήγα Φεραίου
	Πλατεία Γρ. Λαμπράκη	Ξυλοκάστρου
	Πλατεία Στεφ. Σαράφη	Λαγκαδίων
	Πλατεία Φιλίας των Λαών	Ανδρέα Παπανδρέου
	Παιδική χαρά	Πολυτέκνων
	Πλατεία Κιλελέρ	Αγίου Νικολάου
	Παιδική Χαρά	Αγίου Νικολάου
	Παιδική Χαρά	Ηροδότου
	Πλατεία Γ. Παπανδρέου	Έκτορος

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Καματερού	Παιδική χαρά	Βίτσι
	Χώρος πρασίνου	Πανοράματος
	Παιδική χαρά	Αναπαύσεως
	Χώρος πρασίνου	Χαριλάου Τρικούπη
	Χώρος πρασίνου	Σκουφά
	Χώρος πρασίνου	Σωκράτους
	Χώρος πρασίνου	Αττάλου
	Χώρος πρασίνου	Ευαγγελιστρίας
	Παιδική χαρά	Αιόλου
	Χώρος πρασίνου	Αλεξάνδρου Παπάγου
	Χώρος πρασίνου	Κλειούς

	Παιδική χαρά	Καρόλου Κούν
	Χώρος πρασίνου και Παιδική χαρά	Κωνσταντινούπολεως
	Παιδική χαρά	Κέας
	Παιδική χαρά	Κυκλάδων
	Χώροι πρασίνου	Ηρώων Πολυτεχνείου
	Χώρος πρασίνου	Βοσπόρου
	Χώρος πρασίνου	Φυλής
	Χώρος πρασίνου	Επτανήσου
	Παιδική χαρά και χώρος πρασίνου	Πετμεζά
	Χώρος πρασίνου	Λαμίας
	Χώρος πρασίνου	Ιωάννη Ρίτσου
	Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Θεοτόκου
	Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Γ. Γεννηματά
	Παιδική χαρά	Ρήγα Φεραίου
	Παιδική χαρά	Μ. Αλεξάνδρου
	Παιδική χαρά	Θεοτόκου
	Χώρος πρασίνου	Σουλίου
	Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Ρήγα Φεραίου
	Χώροι πρασίνου	Κωστή Παλαμά
	Χώρος πρασίνου	Σύμης
	Χώρος πρασίνου	Λεωφ. Δημοκρατίας
	Παιδική χαρά	Κεφαλληνίας
	Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Παξών
Χώρος πρασίνου και παιδική χαρά	Δημητρίου Γούναρη	
Χώρος πρασίνου	Πάρκο Αντώνης Τρίτσης	

Δήμος	Χώρος	Οδός
Κοινότητα Ζεφυρίου	Πλατεία	Παναγιάς
	Πλατεία	Διονυσίου Σκυλοσοφού
	Πλατεία	Κόγκα Δράκου
	Πλατεία	Μπουμπουλίνας

	Πλατεία	Κώστα Βάρναλη
	Πλατείες	Φιλικής Εταιρίας
	Πλατείες	25 ^{ης} Μαρτίου
	Παιδική χαρά	Φιλικής Εταιρίας

Δήμος	Χώρος	Οδός
Δήμος Αγ. Αναργύρων	Πλατεία	Υψηλάντου
	Πλατεία και χώρος πρασίνου	Ν. Καζαντζάκη
	Χώρος πρασίνου	Κεφαλληνίας
	Χώρος πρασίνου	Λυκούργου
	Χώροι πρασίνου	Λεωφ. Δημοκρατίας
	Πλατεία	Κωνσταντινουπόλεως
	Πλατεία Αγ. Αναργύρων	Λεωφ. Δημοκρατίας
	Πλατεία	Αριστείδου
	Πλατεία	Στουρνάρη
	Πλατεία	Κρουονερίου
	Χώρος πρασίνου	Κέννεντυ
	Πλατεία	Παρθενώνας
	Χώρος πρασίνου	Αγίων Κωνσταντίνου & Ελένης
	Πλατεία Αγ. Φραγκίσκου	Ηρώων Πολυτεχνείου
Πλατεία	Θερμοπυλών	

2.3. Χώροι καταυλισμού

Όπως αναφέρθηκε, οι χώροι καταυλισμού είναι χώροι προσωρινής στέγασης των πλήγέντων μέχρι την αποκατάσταση των κατεστραμμένων κατοικιών. Είναι στην ουσία, χώροι μακροχρόνιας παραμονής και για το λόγο αυτό οι απαιτήσεις και οι προδιαγραφές τους διαφοροποιούνται σημαντικά από τους χώρους καταφυγής. Ωστόσο, οι χώροι καταυλισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν και ως χώροι καταφυγής και παρουσιάζουν το πλεονέκτημα ότι δεν απαιτείται η μετακίνηση του πληθυσμού σε άλλη θέση.

Οι μορφές των καταυλισμών που παρατηρούνται συνήθως μετά την εκδήλωση ενός σεισμού, μπορούν σε γενικές γραμμές να χωρισθούν σε τρεις κατηγορίες:

- Στους οργανωμένους μεγάλης κλίμακας καταυλισμούς που διαμορφώνονται μετά από παρέμβαση κρατικών ή άλλων υπηρεσιών (περιλαμβάνουν συνήθως 100-250 καταλύματα).

- Σε καταυλισμούς μικροτέρων διαστάσεων που προκύπτουν από "αυτόνομες" πρωτοβουλίες του πληθυσμού (περιλαμβάνουν συνήθως 20-100 καταλύματα).
- Σε καταυλισμούς από μικρές ομάδες ατόμων (π.χ. οικογένειες) κοντά στις κατοικίες που έχουν πληγεί (περιλαμβάνουν συνήθως 1-20 καταλύματα).

Η διάρκεια παραμονής του πληθυσμού στους χώρους καταυλισμού δεν πρέπει να υπερβαίνει τους **τρεις μήνες**, όταν ως στοιχειώδεις μονάδες καταλυμάτων χρησιμοποιούνται σκηνές. Κάτω από ειδικές συνθήκες η παραμονή μπορεί να παραταθεί μέχρι και εννέα μήνες.

Οι πιθανές ανάγκες σε χώρους καταυλισμού που θα προκύψουν μετά από την εκδήλωση του σεισμικού κινδύνου μπορούν να εκτιμηθούν σε γενικές γραμμές με βάση την εμπειρία από παλαιότερους σεισμούς (π.χ. το σεισμό του 1999) αλλά και το δεδομένο ότι κατασκευές οι οποίες δεν είχαν υποστεί ζημιές κατά τον τελευταίο σεισμό, λόγω παλαιότητας σε επόμενο σεισμό ενδεχομένως να παρουσιάσουν σοβαρές αστοχίες.

Κριτήρια επιλογής χώρων καταυλισμού

Κρίνεται καλό να προτιμηθούν οι περιοχές εκείνες που με τη χρήση τους ως χώροι καταυλισμού δεν επηρεάζουν βασικές λειτουργίες της πόλης, ακόμα και αυτές που αφορούν στην άθληση ή την ψυχαγωγία.

Σε κάθε περίπτωση βέβαια πρέπει να πληρούν κάποιες προδιαγραφές ασφάλειας και λειτουργικότητας, οι οποίες θα πρέπει να υλοποιηθούν από τις Δημοτικές αρχές. Επίσης θα πρέπει να εκτελεστούν έργα υποδομής όπως η διάνοξη δρόμων, η παροχή νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνικών γραμμών, σύνδεση με το αποχετευτικό δίκτυο κλπ.

Η ωφέλιμη έκταση των χώρων καταφυγής και καταυλισμού (και άρα η ακριβής δυναμικότητά του) δεν έχει υπολογισθεί στην παρούσα μελέτη, κυρίως επειδή σε αρκετές περιπτώσεις αποτελεί ένα μέγεθος που χρονικά μεταβάλλεται. Οι δημοτικές αρχές σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες πρέπει να προχωρήσουν στον υπολογισμό της διαθέσιμης έκτασης του κάθε χώρου από τις αντίστοιχες πινακίδες της πολεοδομίας, λαμβάνοντας υπόψη ότι περιμετρικά του χώρου πρέπει να υφίσταται μια ζώνη ασφαλείας τουλάχιστον ίση με το μισό του ύψους των παρακείμενων κτισμάτων. Επιπλέον θα πρέπει να αφαιρεθεί και η έκταση που πιθανώς καταλαμβάνεται από κατασκευές μέσα στον προτεινόμενο χώρο (π.χ. δενδρύλλια, συντριβάνια, σκαλοπάτια, κερκίδες κ.α.).

Στον ακόλουθο **Πίνακα 2.3** παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι χώροι καταυλισμού ανά Δήμο. Όσον αφορά την κοινότητα Ζεφυρίου που βάσει του νέου προγράμματος «Καλλικράτη» ανήκει στον Δήμο Φυλής καθώς δεν εντοπίστηκε κατάλληλος χώρος για χρήση του ως χώρο καταυλισμού θα πρέπει να απευθυνθεί στον Δήμο Φυλής για να προσδιοριστεί χώρος εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου ή θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί από τους χώρους καταυλισμού των γειτονικών Δήμων (Καματερό, Ίλιον) μέσω της σύνταξης μνημονίου συνεργασίας.

Πίν. 2.3 Προτεινόμενοι χώροι καταυλισμού ανά Δήμο

Δήμος	Χώρος
Δήμος Αγ. Βαρβάρας	Άλσος Ειρήνης
	Γήπεδο Αγ. Βαρβάρας
Δήμος Κορυδαλλού	Αθλητικό Κέντρο Δήμου Κορυδαλλού
Δήμος Αιγάλεω	Χώρος πρασίνου επί της Ιεράς Οδού
	Εθνικό Αθλητικό Κέντρο επί της οδού Σίφνου
Δήμος Περιστερίου	Δημοτικό Γυμναστήριο επί της οδού Γιαννιτσών
	Χώρος πρασίνου επί της οδού Αγ. Βασιλείου
	Εκθεσιακό κέντρο επί της οδού Παπαδιαμάντη
	Αθλητικές εγκαταστάσεις επί της Λεωφ. Π. Τσαλδάρη
Δήμος Χαϊδαρίου	Γήπεδο Χαϊδαρίου επί της Ιεράς Οδού
	Γήπεδο επί της 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου

	Προφήτης Ηλίας
Δήμος Πετρούπολης	Αθλητικός χώρος στο παλαιό ορυχείο
	Χώρος πρασίνου στο Άλσος Πετρούπολης
Δήμος Ιλίου	Πάρκο Αντώνης Τρίτσης
Δήμος Καματερού	Χώρος πρασίνου επί της οδού Σωκράτους
	Χώρος πρασίνου επί της οδού Μακρονήσου
	Χώρος πρασίνου επί της οδού Ορχομενού
Δήμος Ζεφυρίου	-
Αγ. Ανάργυροι	Πάρκο Αντώνης Τρίτσης

2.4. Χώροι Παροχής Βοήθειας

Μετά την εκδήλωση ενός σεισμού, παρουσιάζονται δυσκολίες στην παροχή βοήθειας εξαιτίας της αυξημένης ζήτησης αλλά και από τα πρόσθετα εμπόδια που δημιουργούνται από τη φυσική καταστροφή καθώς και από τις ιδιόμορφες κοινωνικές καταστάσεις που παρουσιάζονται. Οπωσδήποτε, οι νοσοκομειακές μονάδες είναι αυτές που θα δεχθούν το περισσότερο βάρος από πλευράς ζήτησης για παροχή βοήθειας και περίθαλψης. Ωστόσο οι χώροι παροχής βοήθειας λειτουργούν ως **κέντρα κινητών**

ιατρείων παροχής βοήθειας με στόχο την συγκέντρωση των πληγέντων και την άμεση παροχή σε αυτούς των πρώτων βοηθειών και την επιλογή των σοβαρά τραυματισμένων για την διακομιδή τους στις νοσοκομειακές μονάδες.

Η διάρκεια παραμονής στους χώρους παροχής βοήθειας πρέπει να περιορίζεται στον ελάχιστο δυνατό χρόνο, μιας και αφορά την παροχή πρώτων βοηθειών και όχι της περίθαλψης. Οι χώροι αυτοί μπορούν να βρίσκονται τόσο μέσα στον αστικό ή τον περιαστικό χώρο (σε χώρους καταφυγής ή καταυλισμού με βασική υποδομή) και σε γενικές γραμμές καθορίζονται από τις ανάγκες που θα προκύψουν σε κάθε περίπτωση και ιδίως από τον αριθμό και την κατανομή των κτιρίων που έχουν καταρρεύσει ή έχουν υποστεί σημαντικές βλάβες και περιλαμβάνουν μεγάλο αριθμό τραυματιών (**Πίν. 2.4**).

Πίν. 2.4 Προτεινόμενοι χώροι παροχής βοήθειας ανά Δήμο

Προτεινόμενοι χώροι Παροχής Βοήθειας	
Θεραπευτήριο Ψυχικών Παθήσεων	Χαϊδάρι,
Αττικό Νοσοκομείο	Περιστέρι
Δρομοκαΐτειο	Κορυδαλλός, Αιγάλεω
Κέντρο Λοιμωδών Νοσημάτων	Αγ. Βαρβάρα
Σταθμός Πρώτων Βοηθειών Άλσος Πετρούπολης	Πετρούπολη, Καματερό, Ζεφύρι
Σταθμός Πρώτων Βοηθειών Πάρκο Αντώνης Τρίτσης	Ίλιον, Αγ. Ανάργυροι, Ζεφύρι

2.5. Χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών

Σαν χώροι μετεγκατάστασης των γραφείων των υπηρεσιών των Δήμων αλλά και των τοπικών αρχών θα επιλεγούν χώροι οι οποίοι βρίσκονται σε κεντρικό σημείο ώστε να είναι σε θέση να εξυπηρετούν άμεσα όλους τους τομείς επιχειρησιακής οργάνωσης. Έτσι μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά ανάλογα με την έκταση της καταστροφής και τις ανάγκες που προκύπτουν οι παρακάτω χώροι:

- Προαύλια των κτιρίων των υπηρεσιών.
- Ελεύθεροι χώροι (πλατείες κλπ) που γειτνιάζουν με τα κτίρια των υπηρεσιών.
- Ελεύθεροι χώροι που γειτνιάζουν με τους πυρήνες των πολυπληθέστερων και πλησιέστερων στο κέντρο της πόλης τομέων καταυλισμού

Στον **Πίνακα 2.5** παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών ανά Δήμο της Δυτικής Αθήνας.

Πίν. 2.5 Προτεινόμενοι χώροι μετεγκατάστασης κρίσιμων υπηρεσιών ανά Δήμο

Προτεινόμενοι χώροι Μετεγκατάστασης Κρίσιμων Υπηρεσιών	
Αγ. Βαρβάρα	Άλσος Ειρήνης
Χαϊδάρι	Προφήτης Ηλίας
Κορυδαλλός	Αθλητικό κέντρο επί της Πλαταιών
Αιγάλεω	Χώρος πρασίνου επί της Ιεράς Οδού
Περιστέρι	Εκθεσιακό κέντρο επί της οδού Παπαδιαμάντη
Πετρούπολη	Άλσος Πετρούπολης
Ίλιον	Πάρκο Αντώνης Τρίτσης
Καματερό	Χώρος πρασίνου επί της Σωκράτους
Ζεφύρι	-
Αγ. Ανάργυροι	Πάρκο Αντώνης Τρίτσης

2.6. Ειδικές ομάδες πληθυσμού

Κατά το στάδιο της έκτακτης ανάγκης η διαδικασία εκκένωσης των κατοικιών από τις ειδικές ομάδες πληθυσμού (άτομα με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένους κλπ.) παρουσιάζει σημαντικές δυσκολίες και είναι πιο σύνθετη από τη διαδικασία εκκένωσης για τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Ανάλογα με την κατηγορία της ειδικής ομάδας (άτομα με ειδικές ανάγκες, ηλικιωμένοι κλπ.) διαφοροποιούνται τόσο η φύση των δυσκολιών εκκένωσης όσο και οι απαιτούμενες ειδικές συνθήκες διαβίωσης της ομάδας αυτής σε περίπτωση μετεγκατάστασης. Γενικά πάντως οι δυσκολίες εκκένωσης και μετεγκατάστασης των παραπάνω ομάδων μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Φυσικές αδυναμίες ή δυσκολίες για μετακίνηση
- Ειδικό ωράριο διατροφής και ειδική σύνθεση τροφών
- Συχνή ιατρική παρακολούθηση
- Αυξημένες απαιτήσεις σε συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής
- Αυξημένη ευαισθησία σε δυσμενείς περιβαλλοντικές συνθήκες.

Για την άμβλυση ορισμένων από των παραπάνω δυσκολιών και τη μερική κάλυψη των αντίστοιχων ειδικών αναγκών πρέπει κατά το στάδιο της πρόληψης να προσδιοριστούν τόσο οι χώροι μετεγκατάστασης των ειδικών ομάδων (χώροι αυξημένων προδιαγραφών υγιεινής, ασφάλειας, λειτουργικότητας ως προς τις ανάγκες διαβίωσης κλπ.), όσο και η διαδικασία μεταφοράς των ομάδων προς τους χώρους αυτούς.

Στον **Πίνακα 2.6** παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι χώροι για τις ειδικές ομάδες πληθυσμού

Πίν. 2.6 Προτεινόμενοι χώροι για ειδικές ομάδες πληθυσμού ανά Δήμο

Δήμος	Χώρος	Διεύθυνση
Αγ. Βαρβάρα	Α' ΚΑΠΗ	Καλατζάκου 7
	Γ ΚΑΠΗ	Παπαδιαμάντη 267
	ΚΗΦΗ	Σιπύλου 16
	ΚΕΦΑ	Ηρακλείου 20
Κορυδαλλός	Α' ΕΔΑΠΕ	Ηπείρου 115
	Β' ΕΔΑΠΕ	Δ. Διαμαντίδη 43
	Γ' ΕΔΑΠΕ	Μπουμπουλίνας 30
	Δ' ΕΔΑΠΕ	Θήρας 41
	Ε' ΕΔΑΠΕ	Ξενοφώντος & Πελοπίδα 9
	ΣΤ' ΕΔΑΠΕ	Θουκυδίδου 10

Αιγάλεω	Α' ΚΑΠΗ	Θηβών 382 ^Α
	Β' ΚΑΠΗ	Θεσσαλονίκης & Καποδιστρίου 16
	Γ' ΚΑΠΗ	Λαγκαδά 18
Περιστέρι	1 ^ο ΚΑΠΗ Ανθούπολης	Αχαΐας και Απολλωνίας
	2 ^ο ΚΑΠΗ Νέας Ζωής	Πεισίστρατου & Φιλίππου
	3 ^ο ΚΑΠΗ Κέντρου	Κ. Βάρναλη και Ραδαιστού
	4 ^ο ΚΑΠΗ Χρυσούπολης	Εγνατίας 51
	5 ^ο ΚΑΠΗ Αγ. Τριάδος	Αγ. Τριάδος & Σφακίων
	6 ^ο ΚΑΠΗ Μπουρναζίου	Τήνου & Κεφαλληνίας
	7 ^ο ΚΑΠΗ Λόφου ΑΕ/κων	Αβέρωφ & Μαραθωνοκάμπου
Χαϊδάρι	ΚΑΠΗ Δάσους	Ζάππα 4
	ΚΑΠΗ Κέντρου	Καρδίτσης 5
	ΚΑΠΗ Αγ. Γρηγορούσας	Πλατεία Συνασού
	ΚΑΠΗ Κουνελιών	Ελπίδος & Βραχείας
Πετρούπολη	Α' ΚΑΠΗ	Κωνσταντινουπόλεως & Βουτσάλη
	Β' ΚΑΠΗ	Κρήτης & Δωδεκανήσου
	Γ' ΚΑΠΗ	Τσακάλωφ & Γραβιάς
	Δ' ΚΑΠΗ	Σουλίου 144, Αγ. Τριάδα
Ίλιον	Α' ΚΑΠΗ	Δαναών 35
	Β' ΚΑΠΗ	Μελίκης 17
	Γ' ΚΑΠΗ	Αγ. Αικατερίνης 12
	Δ' ΚΑΠΗ	Θεοώρας 48
	Ε' ΚΑΠΗ	Ζωοδόχου Πηγής 22 & 15
	ΣΤ' ΚΑΠΗ	Εκάβης 78
	Ζ' ΚΑΠΗ	Δαβάκη 40
	Η' ΚΑΠΗ	Μουστακλή & Σινάνη
Καματερό	Κεντρικό κτίριο ΚΑΠΗ	Β. Γεωργίου 13
	Α' Παράρτημα ΚΑΠΗ	Αγ. Τρίφωνα, Πίνδου 32
	Β' Παράρτημα ΚΑΠΗ	Γεροβουνού, Μ. Ασίας 2-4
Ζεφύρι	ΚΑΠΗ Ζεφυρίου	Πλατεία Ηρώων

		Πολυτεχνείου
Αγ. Ανάργυροι	Α' ΚΑΠΗ	Κλεισούρας & Κεφαλληνίας
	Β' ΚΑΠΗ	Πλαπούτα 2
	Γ' ΚΑΠΗ	Ρούσβελτ 2
	Δ' ΚΑΠΗ	Καζαντζάκη 8

2.7. Προτεινόμενο οδικό δίκτυο

Μία κρίσιμη παράμετρος η οποία πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη κατά τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης, είναι ο καθορισμός των οδικών αξόνων και οδών που θα χρησιμοποιηθούν για την άμεση διακίνηση και πρόσβαση των ομάδων επέμβασης στα διάφορα σημεία της πόλης για την παροχή βοήθειας (οδικό δίκτυο παροχής βοήθειας και επέμβασης).

Η αξιολόγηση του οδικού δικτύου για την εξακρίβωση των παραπάνω δυνατοτήτων, αποτελεί μια πολύ σύνθετη εργασία που απαιτεί εξειδικευμένες κυκλοφοριακές μελέτες για να εκτιμηθούν όσο το δυνατόν καλύτερα όλες οι παράμετροι που υπεισέρχονται. Στα πλαίσια της μελέτης έγινε μια πρώτη προσπάθεια για την αξιολόγηση αυτή και αφορά στην εκτίμηση της προσβασιμότητας επιλεγμένων χώρων μέσω επιλεγμένων οδών. Στον **Πίνακα 2.7** παρουσιάζονται οι προτεινόμενοι κύριοι οδικοί άξονες και στον **Πίνακα 2.8** οι προτεινόμενοι δευτερεύοντες οδικοί άξονες παροχής βοήθειας ανά Δήμο.

Πίν. 2.7 Προτεινόμενοι κύριοι οδικοί άξονες ανά Δήμο

Κύριοι οδικοί άξονες	Δήμοι
Λεωφ. Μεγ. Αλεξάνδρου	Αγ. Βαρβάρα, Αιγάλεω
Λεωφ. Ελ. Βενιζέλου	Αγ. Βαρβάρα
Παλαιών Πατρών Γερμανού	Αγ. Βαρβάρα
Ιερά Οδός	Αγ. Βαρβάρα, Αιγάλεω, Χαϊδάρη
Γρηγορίου Λαμπράκη	Κορυδαλλός
Πέτρου Ράλλη	Κορυδαλλός
Ύδρας	Κορυδαλλός
Θηβών	Αιγάλεω, Περιστερί, Πετρούπολη, Ίλιον
Λεωφ. Αθηνών	Αιγάλεω, Περιστερί, Χαϊδάρη
Εθνάρχου Μακαρίου – Παναγή Τσαλδάρη	Περιστερί
Λεωφ. Κωνσταντινουπόλεως	Περιστερί, Πετρούπολη, Ίλιον
Καματερού	Ίλιον, Καματερό
Ανδρέα Παπανδρέου	Ίλιον
Λεωφ. Χασιάς - Φυλής	Ίλιον, Καματερό, Ζεφύρι

Καματερού	Ίλιον
Λεώφ. Δημοκρατίας	Καματερό, Αγ. Ανάργυροι

Πίν. 2.8 Προτεινόμενοι δευτερεύοντες οδικοί άξονες ανά Δήμο

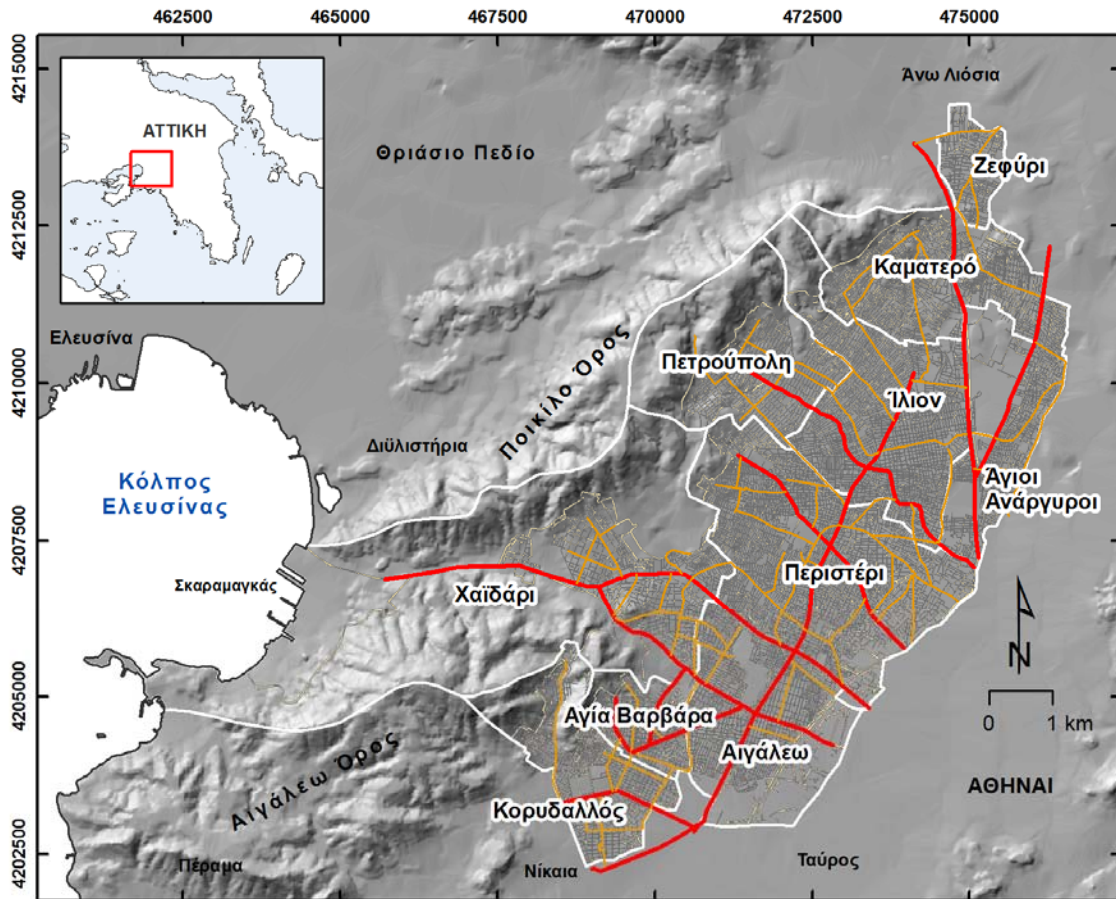
Δευτερεύοντες Οδικοί Άξονες	Δήμος
Αποστόλου Παύλου	Αγ. Βαρβάρα
Παναγίας Ελεούσας	
Ηρακλείου – Αβέρωφ	
Παλαιών Πολεμιστών	
Φλέμινγκ	
Νέστου	
Αγ. Μαρίνας	
Ελευθερίου Βενιζέλου	Κορυδαλλός
Αγ. Γρηγορίου	
Λίμνου	
Ξενοφωντος	
Θερμοπυλών	
Πλαταιών, Κυκλάδων, Ρούμελης	
Σάμου	
Αττάλειας, Δερβενακίων	
Δελφών & Παλλικαρίδη	Αιγάλεω
Ηπείρου & Πίνδου	
Καβάλας	
Δημαρχείου	
Ρήγα Φεραίου	
Κοραή	
Τζών Κέννεντι & Σφακίων	Περιστέρι
Πάρνηθος & Δωδεκανήσων	
Αιτωλών & Σαπφούς	
Αγ. Πολύκαρπου	

Χαλκοκονδύλη	
Εθν. Αντιστάσεως	
Κολοκοτρώνη	
Αγ. Παρασκευής	
Ναούσης	
Ξενοκράτους	
Αγ. Βασιλείου	
Αγ. Κήρυκου	
Αμύντορος	
Δημοσθένους	
Κουντουριώτου	
Τρώων	
Δ. Σολωμού	
Χίου	
Γεωργίου Καραϊσκάκη & Φαβιέρου	Χαϊδάρη
Γ. Παπανδρέου & Άνδρου	
Σπάρτης	
Ρίμινι	
Υψηλάντου	
Αγωνιστών Στρατοπέδου Χαϊδαρίου	
Σατοβριάνδρου	
Αθ. Διάκου	
Πλαταιών	
Λακωνίας	
Σκουφά & Κωνσταντινουπόλεως & Αγ. Γεωργίου	Πετρούπολη
28 ^{ης} Οκτωβρίου	
Ελαιών	
Ανατολικής Ρωμυλίας	
Σουλίου	
Χάλκης	
Κωνσταντινουπόλεως	

Ελαιών	Ίλιον
Λεώφ. Αγ. Νικολάου	
Ραδιοφωνίας	
Ιδομενέως & Μπίμπιζα	
Αλαμάνας	
Ανδρέα Παπανδρέου	
Αγ. Νικολάου	
Κωστή Παλαμά	Καματερό
Λεωφ. Καματερού	
Αλεξάνδρου Παπάγου	
Σωκράτους	
Αττάλου	
Κωνσταντινουπόλεως	
Ναυσικάς	
Παναγιάς Γρηγορούσης	Ζεφύρι
Φιλικής Εταιρίας	
Εθνικής Αντιστάσεως	
Λάμπρου Κατσώνη	Αγ. Ανάργυροι
Ευβοίας	
Γεωργίου Παπανδρέου	
Αγ. Αναργύρων	
Αγ. Νικολάου	

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

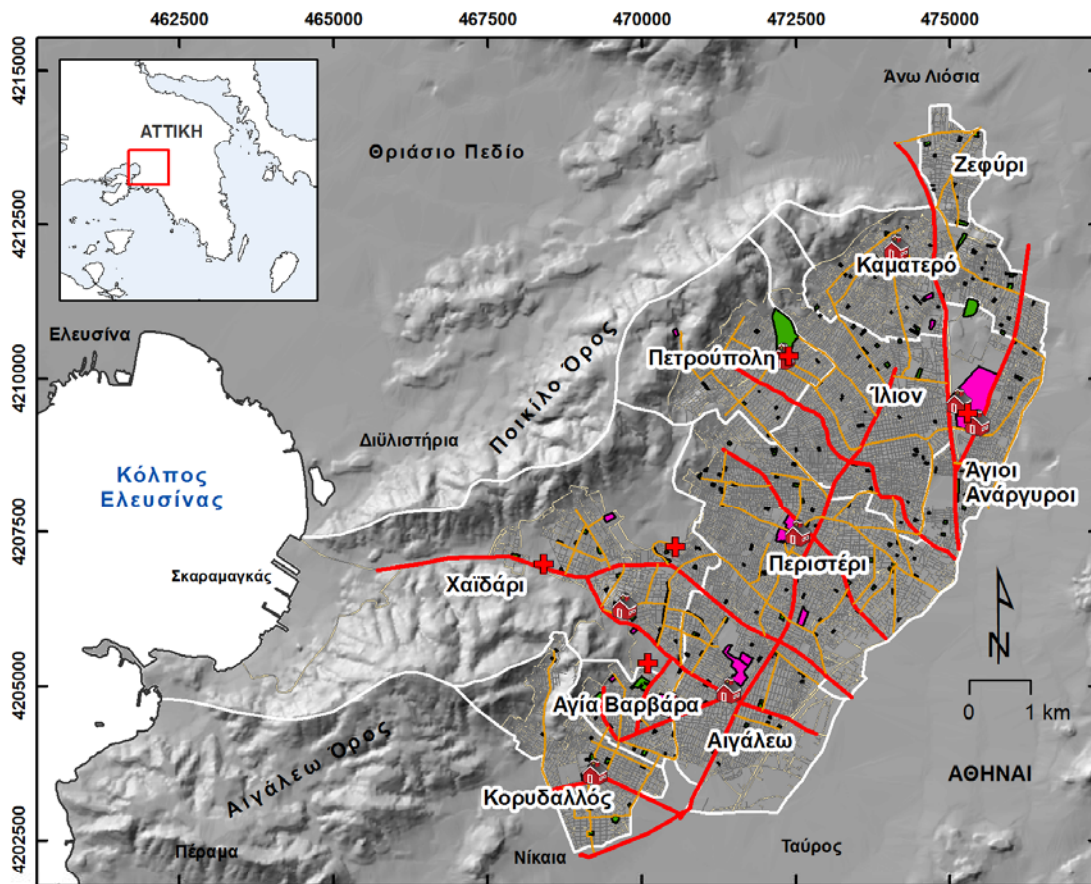
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Δευτερεύουσα οδός πρόσβασης στους χώρους καταφυγής
- Κύρια οδός πρόσβασης στους χώρους καταφυγής

Εικ. 2.2 Επιλεγμένοι Οδικοί Άξονες Παροχής Βοήθειας

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ
 ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
 ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Χώρος Πρώτων Βοηθειών
- Χώρος Μετεγκατάστασης
- Χώρος Καταυλισμού
- Χώρος Καταφυγής
- Δευτερεύουσα οδός πρόσβασης στους χώρους καταφυγής
- Κύρια οδός πρόσβασης στους χώρους καταφυγής

Εικ. 2. 3 Προτεινόμενος Χάρτης Επιχειρησιακής Οργάνωσης Δυτικής Αθήνας

3. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ – ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Γενικά

Μετά την οργάνωση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης για τους σεισμούς, ο ΑΣΔΑ και οι Δήμοι θα πρέπει να προχωρήσουν σε **ασκήσεις ετοιμότητας, ελέγχου λειτουργίας μηχανισμών λήψης αποφάσεων**, αλλά και σε δράσεις **ενημέρωσης των πολιτών** κατά το στάδιο της πρόληψης.

3.1 Ασκήσεις Ετοιμότητας

Το θεσμικό πλαίσιο της Πολιτικής Προστασίας περιέχει ένα σύνολο διατάξεων οι οποίες αναφέρονται στη διενέργεια ασκήσεων και στον έλεγχο των σχεδίων έκτακτης ανάγκης που συντάσσονται σε εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης». Οι **Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις** βάσει των αρμοδιοτήτων τους (σελ. 5822 του Γενικού σχεδίου «Ξενοκράτης») οφείλουν να διεξάγουν ασκήσεις ετοιμότητας με στόχο τον έλεγχο της εφαρμογής και δοκιμασία των σχεδίων έκτακτης ανάγκης που έχουν συντάξει καθώς και το προσδιορισμό του βαθμού εναρμόνισης τους με τα σχέδια των υπολοίπων επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων καθώς και με τα μνημόνια ενεργειών των ΟΤΑ Α' βαθμού.

Το εγχειρίδιο Πολιτικής Ασκήσεων που εκδόθηκε από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας με το 1764/12-03-2009 έγγραφό της με τίτλο «Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αποτίμηση Ασκήσεων Πολιτικής Προστασίας στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας 'ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ'», απευθύνεται σε όλο το προσωπικό των επιχειρησιακά εμπλεκόμενων Φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας.

Η διενέργεια των ασκήσεων αποτελεί την πιο αποτελεσματική μέθοδο για τον έλεγχο της ετοιμότητας του μηχανισμού αντιμετώπισης μιας επικείμενης ή συντελεσθείσας καταστροφής και της διαχείρισης των συνεπειών. Οι ασκήσεις ετοιμότητας έχουν ως στόχο να δοκιμάζονται:

- Η **ετοιμότητα** και η οργάνωση τόσο των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των τοπικών αρχών όσο και των ομάδων επέμβασης αλλά και του πληθυσμού
- Η **ικανότητα** και ετοιμότητα του Συντονιστικού Μητροπολιτικού Οργάνου (ΣΜΟ) και των ΣΤΟ για τη λήψη αποφάσεων και το σωστό συντονισμό της επιχείρησης
- Η αναγνώριση κενών ή επικαλύψεων στους ρόλους και τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων
- Η **σωστή ανταπόκριση** του πληθυσμού
- Ο επιτυχής τρόπος επικοινωνίας των συντονιστικών οργάνων, επιτροπών, και ομάδων επέμβασης τόσο μεταξύ τους, όσο και με τους κατοίκους
- Ο εντοπισμός των αστοχιών και αδυναμιών των σχεδίων και ο προσδιορισμός κατάλληλων τροποποιήσεων - επεμβάσεων και ενεργειών με στόχο την βελτιστοποίηση τους

Με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες της ΓΓΠΠ, οι φορείς που εμπλέκονται σε δράσεις πολιτικής προστασίας αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών οφείλουν να διενεργούν ασκήσεις πολιτικής προστασίας. Με την διεξαγωγή ασκήσεων επιτυγχάνεται:

- ο η δοκιμασία και ο έλεγχος πληρότητας των σχεδίων έκτακτης ανάγκης και της απαιτούμενης συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων.
- ο η βελτίωση του συντονισμού, των επικοινωνιών και της διαχείρισης πληροφορίας μεταξύ των εμπλεκόμενων.
- ο ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των απαραίτητων πόρων (ανθρώπινων και υλικών).

- ο η εκπαίδευση και εξοικείωση του προσωπικού με τις διαδικασίες αντιμετώπισης και διαχείρισης των συνεπειών της έκτακτης ανάγκης.

Οι ασκήσεις ετοιμότητας ταξινομούνται σε δύο μεγάλες κατηγορίες:

- **«θεωρητικές» ασκήσεις** ή ασκήσεις συζήτησης που εστιάζουν σε θέματα στρατηγικές, κατανομής ρόλων και αρμοδιοτήτων ακολουθούμενων πολιτικών και οδηγιών/ διαδικασιών για τις δράσεις και λειτουργίες που υλοποιούνται σε κάθε φάση του συστήματος κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας. Τα δύο βασικά είδη ασκήσεων αυτής της κατηγορίας είναι οι Ασκήσεις Προσανατολισμού και οι Ασκήσεις επί Χάρτου.
- **«πρακτικές» ασκήσεις** ή ασκήσεις επιχειρήσεων οι οποίες εστιάζουν κυρίως στην υλοποίηση δράσεων στο τακτικό επίπεδο χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο να συνδυάζουν και θέματα στα οποία εστιάζουν οι θεωρητικές ασκήσεις. Τα τρία βασικά είδη ασκήσεων αυτής της κατηγορίας είναι τα Γυμνάσια, οι Ασκήσεις Λειτουργιών και οι Ασκήσεις Πεδίου πλήρους Ανάπτυξης.

Η διενέργεια θεωρητικών ασκήσεων θεωρείται διεθνώς ως καλή πρακτική για την προετοιμασία των πρακτικών ασκήσεων και για αυτό συνήθως προηγείται χρονικά κατά την διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος ασκήσεων από ένα φορέα. Είναι σκόπιμο κάθε άσκηση να μην αντιμετωπίζεται σαν μια αποσπασματική ή ξεκομμένη δραστηριότητα ή γραφειοκρατική υποχρέωση αλλά αντιθέτως σαν μέρος ενός ολοκληρωμένου προγράμματος ασκήσεων που σε συνδυασμό με την κατάλληλη εκπαίδευση του προσωπικού θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη και τον έλεγχο ενός σχεδίου έκτακτης ανάγκης και ουσιαστικά θα συμβάλλει στην καλύτερη δυνατή αντιμετώπιση και διαχείριση των συνεπειών μιας καταστροφής. Στον **Πίνακα 2.9.** που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κύριοι λόγοι για την διενέργεια των διαφόρων κατηγοριών και ειδών ασκήσεων τους οποίους οι υπεύθυνοι σχεδίασης θα πρέπει να λάβουν υπόψη κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης για τη διενέργεια ασκήσεων.

Οι ασκήσεις σε πραγματικές συνθήκες (πρακτικές ασκήσεις) **“εξομοιώνουν”** ένα σενάριο φυσικού κινδύνου (π.χ. πραγματοποιήθηκε σεισμός Χ βαθμών της κλίμακας Richter και προξένησε ορισμένες καταστροφές, όπως π.χ. καταρρεύσεις κτιρίων ή σοβαρές βλάβες, αποκλεισμό δρόμων, βλάβες σε δίκτυα, πυρκαγιές, κλπ.). Φυσικά το σενάριο αυτό λαμβάνει υπόψη του όλα τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή τους οι εμπλεκόμενοι Ο.Τ.Α., π.χ. για την αναμενόμενη συμπεριφορά των κτιρίων, τις αναμενόμενες καταστροφές, κλπ. ώστε η εξομοίωση να αντιπροσωπεύει όσο το δυνατόν καλύτερα την πραγματικότητα.

Με βάση το σενάριο αυτό, **συνεδριάζουν** τα ΣΤΟ και με την έγκριση των Δημάρχων λαμβάνονται οι **κατάλληλες αποφάσεις**, δίνονται οδηγίες και **συντονίζονται** οι ομάδες επέμβασης.

Οι ομάδες επέμβασης πρέπει με βάση το μνημόνιο ενεργειών να **προετοιμασθούν**, να παραλάβουν τον εξοπλισμό τους, να μετακινηθούν και να επέμβουν ή να επιτελέσουν το έργο τους σε συγκεκριμένη περιοχή ή σημείο κινούμενοι και συντονιζόμενοι με το καλύτερο δυνατό τρόπο. Όταν στις ασκήσεις συμμετέχουν και οι κάτοικοι πρέπει και αυτοί με τη σειρά τους να τηρήσουν σωστά τις **οδηγίες** που τους έχουν δοθεί για τις κατάλληλες ενέργειες κατά τη διάρκεια και αμέσως μετά την εκδήλωση του φαινομένου βάσει του σεναρίου.

Για τον πληρέστερο σχεδιασμό της άσκησης, εκπρόσωποι της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας, καθώς και εκπρόσωποι των Γραφείων Πολιτικής Προστασίας των οικείων Δήμων και των Γραφείων των οικείων Κοινοτήτων, κρίνεται απαραίτητο να συμμετέχουν και στην Ομάδα Σχεδιασμού Άσκησης (Ο.ΣΧ.Α.).

Πίν. 2.9 Λόγοι για την λήψη απόφασης διενέργειας άσκησης ετοιμότητας

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ		ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		
Άσκηση Προσανατολισμού	Άσκηση επί Χάρτου, ΑΕΧ	Γυμνάσιο	Άσκηση Λειτουργίας, Άσκηση Σταθμού Διοίκησης	Άσκηση Πεδίου Πλήρους Ανάπτυξης
Εκδόθηκε Νέο σχέδιο	Δοκιμασία και έλεγχος της κατανόησης των αρμοδιοτήτων από το προσωπικό των Φορέων	Εκπαίδευση προσωπικού	Αξιολόγηση οιασδήποτε λειτουργίας	Δοκιμασία και έλεγχος δυνατοτήτων προσωπικού και εξοπλισμού
Νέες διαδικασίες / κατευθυντήριες οδηγίες	Δοκιμασία και έλεγχος του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών	Προσδιορισμός δυνατοτήτων υλικών πόρων και προσωπικού	Παρατήρηση δοκιμασία και έλεγχος της χρήσης εγκαταστάσεων και μέσων	Επισφράγιση επιβεβαίωση οριστικοποίηση νέων μεθοδολογιών
Νέο προσωπικό ή ηγεσία	Αξιολόγηση του διύπηρεσιακού συντονισμού	Έλεγχος/ διαπίστωση δυνατοτήτων εξοπλισμού	Εδραίωση της κατανόησης εγκεκριμένων κατευθυντήριων οδηγιών / διαδικασιών	Κατανομή / καταμερισμός υλικών πόρων και προσωπικού
Νέος κίνδυνος	Εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα διύπηρεσιακής συνεργασίας και διαπραγματεύσεων	Προσδιορισμός χρόνων ανταπόκρισης		Ανάλυση πληροφοριών
Νέα εγκατάσταση	Εξάσκηση στην ομαδική επίλυση προβλημάτων	Θεσμική Υποχρέωση	Εξέταση της επάρκειας των διαθέσιμων πόρων	Διύπηρεσιακή συνεργασία
Νέα εμπλεκόμενη υπηρεσία	Εξακείωση των διευθυντικών στελεχών		Δοκιμασία σπανίως χρησιμοποιούμενων πόρων	Διύπηρεσιακές επιχειρήσεις και σχέσεις
Δεν έχουν εκδηλωθεί πρόσφατα καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	Μελέτη συγκεκριμένης περίπτωσης		Πρακτική Επιβεβαίωση των σχέσεων διύπηρεσιακής συνεργασίας	Προσέλκυση της προσοχής των Μ.Μ.Ε.
Δεν έχουν γίνει ασκήσεις	Συγκεκριμένη περιοχή ή υποδομή που κινδυνεύει		Θεσμική Υποχρέωση	Διαπραγματεύσεις
	Εξέταση και έλεγχος εναλλακτικού σχεδιασμού για την ανάπτυξη του ανθρωπίνου δυναμικού			Θεσμική Υποχρέωση
	Θεσμική Υποχρέωση			

3.2 Ενημέρωση

Είναι απαραίτητο και στον τομέα της **ενημέρωσης** ο ΑΣΔΑ σε συνεργασία με τους Δήμους να αναλάβει πρωτοβουλίες, εστιάζοντας τόσο στην ενημέρωση σε προσεισμικό επίπεδο (**στάδιο πρόληψης**) όσο και στην οργάνωση όλων των απαραίτητων δομών και λειτουργιών ενημέρωσης και επικοινωνίας που απαιτούνται κατά την διάρκεια της αντιμετώπισης των επιπτώσεων μιας καταστροφής.

Ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να είναι έτοιμο να αντιμετωπίσει όλες τις παραμέτρους της πληροφόρησης και ενημέρωσης που απαιτούνται με στόχο την αρμονική και συντονισμένη λειτουργία τόσο των ΣΤΟ, των τοπικών αρχών και των ομάδων επέμβασης όσο και των κατοίκων ώστε να συμμετέχουν ενεργά σε όλα τα στάδια της επιχειρησιακής οργάνωσης.

Για την ενημέρωση των κατοίκων κατά το στάδιο της πρόληψης **αρμόδια** πρέπει να είναι μια επιτροπή έκδοσης ανακοινώσεων (Γραφείο Τύπου και Δημοσίων σχέσεων) και η οποία πρέπει να βρίσκεται υπό την άμεση εποπτεία του ΑΣΔΑ και των ΣΤΟ.

Μια σωστή προληπτική ενημέρωση περιλαμβάνει με λεπτομέρεια όλες τις **απαραίτητες οδηγίες** για το πώς θα πρέπει να αντιδράσει κάποιος κατά τη διάρκεια του σεισμού (μέτρα αυτοπροστασίας) και σε τι ενέργειες θα προβεί. Για το σκοπό αυτό στα πλαίσια του προγράμματος παρουσιάζονται τα μέτρα αυτοπροστασίας των πολιτών για τους σεισμούς.

3.3 Προτεινόμενες δράσεις ενημέρωσης για τους σεισμούς

- Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες θα πρέπει να ενημερωθούν λεπτομερώς για τα μέτρα αυτοπροστασίας που θα πρέπει να λάβουν κατά την εκδήλωση ενός σεισμού
- Θα πρέπει να κοινοποιηθεί το σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τους σεισμούς ανά Δήμο επισημαίνοντας τους χώρους καταφυγής και τους χώρους καταυλισμού και τους σκοπούς που εξυπηρετούν αυτοί, τονίζοντας πως η καταφυγή στους χώρους αυτούς συνιστάται να γίνεται με τα πόδια με στόχο την αποφυγή κυκλοφοριακής συμφόρησης στους οδικούς άξονες για την διευκόλυνση της πρόσβασης των ομάδων επέμβασης στις περιοχές που χρήζουν άμεσης επέμβασης.

Η ενημέρωση και πληροφόρηση του πληθυσμού κατά το στάδιο της πρόληψης μπορεί να πραγματοποιηθεί με:

- Την διανομή φυλλαδίων στους κατοίκους και επισκέπτες που θα περιέχουν πληροφορίες για τα μέτρα αυτοπροστασίας, τους χώρους καταφυγής, καταυλισμού καθώς και τις διαδρομές οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν από τις ομάδες επέμβασης
- Την ανάρτηση ενημερωτικών πινακίδων σε κεντρικά σημεία των συνοικιών, που θα απεικονίζουν τους χώρους καταφυγής και καταυλισμού
- Τη σήμανση των χώρων καταφυγής και των χώρων καταυλισμού
- Την πραγματοποίηση ενημερωτικών εκδηλώσεων σε ανοικτούς χώρους και πλατείες όπου οι Δημοτικές αρχές θα παροτρύνουν τους κατοίκους και επισκέπτες να συνεργαστούν με το υφιστάμενο σχέδιο
- Την κατ' οίκον ενημέρωση των ειδικών ομάδων πληθυσμού μέσω του προγράμματος **Βοήθεια στο**

Σπίτι

- Την ενημέρωση των εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων για τα μέτρα αυτοπροστασίας των μαθητών, τις διαδικασίες εκκένωσης των σχολικών κτιρίων, και τους χώρους καταφυγής που προβλέπονται από το σχέδιο έκτακτης ανάγκης για τα σχολικά κτίρια τα οποία βρίσκονται σε επικίνδυνες περιοχές.

Τα μέτρα αυτοπροστασίας που θα δημοσιεύονται τόσο στα ενημερωτικά έντυπα όσο και στις ενημερωτικές πινακίδες θα πρέπει να περιλαμβάνουν τις ακόλουθες επισημάνσεις:

Προληπτικά μέτρα προστασίας:

- Αναπτύξτε ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης ώστε όλα τα μέλη της οικογένειας να γνωρίζουν πώς να προστατευθούν από ένα σεισμό
- Εξοικειωθείτε με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης του Δήμου ώστε να γνωρίζετε τους χώρους καταφυγής.

Πριν από το σεισμό (γενικές οδηγίες):

- Βιδώστε καλά στους τοίχους τα ράφια και τις βιβλιοθήκες.
- Στερεώστε καλά στους τοίχους δεξαμενές καυσίμων και νερού καθώς και θερμοσίφωνες.
- Τοποθετήστε τα βαριά αντικείμενα στα χαμηλότερα ράφια.
- Απομακρύνετε τα βαριά αντικείμενα που βρίσκονται πάνω από κρεβάτια και καναπέδες.
- Στερεώστε καλά τα φωτιστικά σώματα.
- Εντοπίστε καλά προφυλαγμένους χώρους σε κάθε δωμάτιο του σπιτιού:
- Κάτω από ανθεκτικά γραφεία ή τραπέζια.
- Μακριά από γυάλινες επιφάνειες και βιβλιοθήκες.
- Εντοπίστε ασφαλείς χώρους έξω από το σπίτι:
 - Μακριά από κτίρια και δέντρα.
 - Μακριά από ηλεκτρικά καλώδια.
- Ελέγξτε τη σωστή λειτουργία του ηλεκτρικού δικτύου καθώς και των συνδέσεων του δικτύου αερίου (όπου υπάρχουν).
- Ενημερώστε όλα τα μέλη της οικογένειας για το πώς κλείνουν οι γενικοί διακόπτες (ηλεκτρικού, νερού και αερίου αν υπάρχει).
- Ενημερώστε όλα τα μέλη της οικογένειας για τα παραπάνω μέτρα.
- Προμηθευτείτε φορητό ραδιόφωνο με μπαταρίες, φακό και βαλιτσάκι πρώτων βοηθειών.
- Ενημερώστε, ειδικά τα παιδιά της οικογένειας, για τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης (112, 100, 166, 199, κλπ.).
- Συμφωνείστε όλοι για ένα συγκεκριμένο τόπο συνάντησης μετά το σεισμό.

Οδηγίες για εκπαιδευτικούς

- Ενημερώστε όλη τη σχολική κοινότητα (εκπαιδευτικούς, μαθητές, σύλλογο γονέων) για τις επιπτώσεις του σεισμού και για τα μέτρα προστασίας.
- Επισημάνετε και ελαχιστοποιήστε τα δυνητικώς επικίνδυνα στοιχεία στο σχολικό συγκρότημα, σε συνεργασία με το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. ή τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.).
- Μεριμνήστε για τη σύνταξη Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και περιγράψτε τη σειρά εκκένωσης των αιθουσών διδασκαλίας. Σηματοδοτείστε κατάλληλα τις διαδρομές διαφυγής των μαθητών.
- Καθορίστε και σημάνετε τους χώρους καταφυγής – συγκέντρωσης μαθητών και εκπαιδευτικών:
 - σε ελεύθερους ανοιχτούς χώρους του προαυλίου, μακριά από τις όψεις του κτιρίου, μαντρότοιχους, στύλους ΔΕΗ, μπασκέτες, κλπ.
 - σε ανοιχτούς χώρους (πλατείες, γήπεδα, κλπ.), εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την ακίνδυνη προσπέλαση σε αυτούς.
- Ορίστε ονομαστικά τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς οι οποίοι, αφού μεριμνήσουν για την ασφαλή εκκένωση της αίθουσας που βρίσκονται, θα αναλάβουν αμέσως μετά το σεισμό τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - πυρόσβεση
 - έλεγχο και κλείσιμο γενικών διακοπών του ηλεκτρικού και του νερού
 - έλεγχο για τυχόν τραυματισμένους ή ακινητοποιημένους μαθητές σε τουαλέτες, εργαστήρια, γυμναστήρια, κλπ και παροχή πρώτων βοηθειών
 - παρουσίες μαθητών και παράδοση στους κηδεμόνες τους
 - επικοινωνία με αρμόδιους φορείς
- Συμπεριλάβετε στο σχέδιο όλα τα πιθανά σενάρια για το χρόνο που θα μπορούσε να εκδηλωθεί μια σεισμική δόνηση, όπως κατά τη διάρκεια του μαθήματος και κατά την ώρα του διαλείμματος.
- Κάντε ασκήσεις ετοιμότητας ανά τακτά χρονικά διαστήματα., εφαρμόζοντας όλα τα πιθανά σενάρια του σχεδίου.

Οι Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και τα ξενοδοχεία θα πρέπει να συντάξουν σχέδια εκκένωσης των κτιρίων τους, σε περίπτωση σεισμού ή άλλου καταστροφικού φυσικού φαινομένου (πυρκαγιά κλπ.) και να τα υποβάλλουν στους κατά τόπους Δήμους.

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

Αν βρίσκεστε μέσα στο σπίτι ή μέσα σε άλλο κτίριο:

- Παραμείνετε ψύχραιμοι.
- Καταφύγετε κάτω από κάποιο ανθεκτικό έπιπλο και ταυτόχρονα προστατέψτε τα μάτια σας με το εσωτερικό τμήμα του χεριού σας.
- Εάν δεν υπάρχει κοντά σας κάποιο ανθεκτικό έπιπλο καθίστε στο πάτωμα με το πρόσωπό σας στραμμένο σε εσωτερικό τοίχο, μακριά από παράθυρα και έπιπλα που μπορούν να πέσουν πάνω σας.
- Εάν είστε στο κρεβάτι, μείνετε ακίνητοι και προστατέψτε το κεφάλι σας με ένα μαξιλάρι.

- Μην προσπαθείτε να απομακρυνθείτε από το σπίτι.
- Μην χρησιμοποιείτε τον ανελκυστήρα.
- Μην βγαίνετε στα μπαλκόνια.
- Εάν βρεθείτε σε ψηλό κτίριο, απομακρυνθείτε από τζάμια και εξωτερικούς τοίχους.
- Εάν βρεθείτε σε χώρο ψυχαγωγίας, σε κάποιο κατάστημα ή εμπορικό κέντρο, διατηρήστε την ψυχραιμία σας και αποφύγετε τον πανικό. Μείνετε μακριά από το πανικόβλητο πλήθος που κινείται άτακτα προς τις εξόδους.

Αν βρίσκεστε σε εξωτερικό χώρο

- Απομακρυνθείτε από τα γειτονικά κτίρια καθώς και από ηλεκτρικά καλώδια.
- Καλύψτε το κεφάλι σας με κάποια τσάντα ή χαρτοφύλακα που μπορεί να έχετε στη διάθεσή σας.
- Μείνετε σε ανοιχτό χώρο μέχρι να σταματήσει η δόνηση.

Αν βρίσκεστε μέσα στο αυτοκίνητο

- Καταφύγετε σε ανοιχτό χώρο και σταματήστε αμέσως το αυτοκίνητο.
- Μείνετε μέσα στο αυτοκίνητο μέχρι να σταματήσει η δόνηση.
- Αποφύγετε τις γέφυρες, τις υπέργειες και τις υπόγειες διαβάσεις.

Αν βρίσκεστε μέσα στο σχολείο

- Καλυφθείτε γρήγορα κάτω από το θρανίο.
- Πέστε στα γόνατα και καλύψτε το κεφάλι σας με τα χέρια σας. Αν αυτό δεν είναι δυνατό π.χ. βρίσκεστε σε διάδρομο, προσπαθήστε να προφυλαχτείτε κάτω από ασφαλές μέρος ή σκύψτε και προσπαθήστε να καλύψετε το κεφάλι σας με οποιοδήποτε μέσο π.χ. με μια τσάντα ή ένα μεγάλο βιβλίο.
- Απομακρυνθείτε από τα παράθυρα.
- Παραμείνετε στη θέση σας μέχρι να σας δοθούν περισσότερες οδηγίες από τους δασκάλους σας.

Αν βρίσκεστε στον εξωτερικό χώρο του σχολείου

- Ακούστε προσεκτικά τις οδηγίες των δασκάλων σας και απομακρυνθείτε από κτίρια, δέντρα και καλώδια.
- Καθίστε στο έδαφος και καλύψτε το κεφάλι σας με τα χέρια σας.
- Παραμείνετε σε ανοιχτό χώρο.
- Μεταβείτε στον προκαθορισμένο χώρο συγκέντρωσης μόλις τελειώσει η δόνηση.

Μετά το σεισμό (γενικές οδηγίες)

- Απομακρυνθείτε γρήγορα από το κτίριο με τάξη και ηρεμία, χρησιμοποιώντας τις σκάλες και ποτέ τον ανελκυστήρα. Κατευθυνθείτε σε ασφαλές μέρος.
- Να είστε προετοιμασμένοι για τους μετασεισμούς.
- Ελέγξτε τον εαυτό σας και τους γύρω σας για πιθανούς τραυματισμούς.
- Μην μετακινείτε τους βαριά τραυματισμένους.
- Ακολουθείτε τις οδηγίες των αρχών και μην πιστεύετε τις ανυπόστατες φημολογίες.
- Χρησιμοποιείτε το τηλέφωνο μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, γιατί προκαλείτε υπερφόρτωση του τηλεφωνικού δικτύου.
- Μην χρησιμοποιείτε άσκοπα το αυτοκίνητο, γιατί εμποδίζετε τα συνεργεία διάσωσης.
- Αποφύγετε την είσοδο στο σπίτι ειδικά εάν παρατηρείτε ζημιές ή αισθάνεστε τη μυρωδιά γκαζιού ή βλέπετε κομμένα καλώδια.

Οδηγίες για εκπαιδευτικούς

- Εφαρμόστε όσα προβλέπει το Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης.
- Προσφέρετε πρώτες βοήθειες, όπου απαιτείται και ψυχολογική υποστήριξη στους μαθητές.
- Επικοινωνήστε με τις Αρχές για επίσημη πληροφόρηση και επιπλέον παροχή βοήθειας, αν απαιτείται.
- Αποχωρείστε από τους χώρους καταφυγής, μεριμνήστε για την παράδοση των μαθητών στους κηδεμόνες τους.
- Κάντε απολογισμό και επισημάνετε πιθανές βλάβες στο σχολικό συγκρότημα.
- Καλέστε ειδικούς μηχανικούς από τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) ή το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. για την διενέργεια αυτοψίας.
- Σε περίπτωση που απαιτείται μετεγκατάσταση, επικοινωνήστε με το Υπουργείο Παιδείας.
- Επισημάνετε τις αδυναμίες του υπάρχοντος Σχεδίου Έκτακτης Ανάγκης και τροποποιήστε το ανάλογα.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αστικό Πιλοτικό Πρόγραμμα SWANS (2001) Πολοδομική Αντισεισμική Θωράκιση και Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Δυτικής Αθήνας, (Φάσεις Β' & Γ') Αθήνα 2001.

Δελλαδέτσιμας, Π.Μ., Γιακουμή, Μ. & Καρύδης, Π. (1994). Προδιαγραφές χώρων συγκέντρωσης του πληθυσμού σε περίπτωση σεισμού. Ερευνητικό πρόγραμμα. Ο.Α.Σ.Π.

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1988). Σύσταση αναπτυξιακού Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων της 1^{ης} Γεωγραφικής Ενότητας Νομού Αττικής. Αρ. Φύλλου **915**, τεύχος **Β'** (21 Δεκεμβρίου 1988).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1993). Τροποποίηση της συστατικής πράξης του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας. Αρ. Φύλλου **312**, τεύχος **Β'** (4 Μαΐου 1993).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (1997). Ψήφιση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας. Αρ. Φύλλου **1244**, τεύχος **Β'** (31 Δεκεμβρίου 1997).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2002). Νόμος Υπ' Αριθ. 3013 - Αναβάθμιση της πολιτικής προστασίας και λοιπές διατάξεις. Αρ. Φύλλου **102**, τεύχος **Α'** (1 Μαΐου 2002).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2003). Έγκριση του από 7.4.2003 Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης», Αρ. Φύλλου **423** τεύχος **Β'**, (10 Απριλίου 2003).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2004). Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, Αρ. Φύλλου **107**, τεύχος **Α'**, (3 Ιουνίου 2004).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2006). Συμπλήρωση του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» με το Ειδικό Σχέδιο «Διαχείρισης Ανθρώπινων Απωλειών», Αρ. Φύλλου **776**, τεύχος **Β'**, (28 Ιουνίου 2006).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2007). Νόμος Υπ' Αριθμ. 3536 - Ειδικές Ρυθμίσεις Θεμάτων Μεταναστευτικής Πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Αρ. Φύλλου **42**, τεύχος **Α'**, (23 Φεβρουαρίου 2007).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2007). Νόμος Υπ' Αριθμ. 3613 - Ρυθμίσεις Θεμάτων Ανεξάρτητων Αρχών, Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών. Αρ. Φύλλου **263**, τεύχος **Α'**, (23 Νοεμβρίου 2007).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2007). Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (Α.Σ.Δ.Α.). Αρ. Φύλλου **2363**, τεύχος **Β'** (13 Δεκεμβρίου 2007).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2010). *Νόμος υπ' αριθ. 3852 - Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης.* Αρ. Φύλλου **87**, τεύχος **A'** (7 Ιουνίου 2010).

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2010). *Π.Δ. 135. Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής.* Αρ. Φύλλου **228**, τεύχος **A'** (27 Δεκεμβρίου 2010)

Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (2010). *Π.Δ. 145. Οργανισμός της Περιφέρειας Αττικής.* Αρ. Φύλλου **238**, τεύχος **A'** (27 Δεκεμβρίου 2010).

Λέκκας, Ε. (1996). Φυσικές και Τεχνολογικές Καταστροφές. Αθήνα 1996.

Λέκκας, Ε., Ανδρεαδάκης, Ε., Καπουράνη, Ε., Μίνου – Μινοπούλου, Δ. (2007). [Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών - Πρόγραμμα Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης εξ' Αποστάσεως \(e-learning\) του ΕΚΠΑ.](#) 8ο Πανελλήνιο Γεωγραφικό Συνέδριο, Ελληνική Γεωγραφική Εταιρεία, Αθήνα.

Σαπουντζάκη, Π. (2001). *Εκκένωση κτηρίων και καταφυγή του πληθυσμού σε ασφαλείς χώρους μετά από σεισμό,* Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας & Δημοσίων Έργων, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης & Πρόγνωσης των Σεισμών, Αθήνα.

Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (2007) *Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Ειδικών Σχεδίων ανα Καταστροφή σε επίπεδο Υπουργείου ή άλλου Κεντρικού Φορέα.*

Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, Τμήμα Ελέγχου και Παρακολούθησης Σχεδίων (2009). *Πολιτική Ασκίσεων. Εγχειρίδιο σχεδιασμού, διεξαγωγής και αποτίμησης ασκήσεων πολιτικής προστασίας.* Εθνικό Τυπογραφείο, Α' Έκδοση.

Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (2009). *Εγκύκλιος με θέμα: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση σεισμικών φαινομένων,* Αθήνα 06-07-2009.

Υπουργείο Εσωτερικών, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών (2009). *Εγκύκλιος με θέμα: Σχεδιασμός και δράσεις Πολιτικής Προστασίας για την αντιμετώπιση κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων,* Αθήνα 23 – 9 – 2009.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Γραφείο Γενικού Γραμματέα (2009). *Εγκύκλιος με θέμα: Αντιμετώπιση συνεπειών από πλημμυρικά φαινόμενα Χειμάρρων,* Αθήνα 9 – 11 – 2009.

Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, Τμήμα Ελέγχου και Παρακολούθησης

Ασκήσεων (2009). *Εγχειρίδιο Σύνταξης και Εναρμόνισης Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης ανά καταστροφή της Περιφέρειας και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης σε εφαρμογή της Υ.Α. 1299/2003 «Ξενοκράτης». Α' Έκδοση.*